

ยุทธศาสตร์ คุ้มครองเด็กแห่งชาติ

»»» พ.ศ. «««
๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

โดย

คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

กรมกิจการเด็กและเยาวชน
กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คำนำ

ยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ เป็นยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ และกรอบนโยบายและกฎหมายต่าง ๆ ที่มีบริบทหรือมิติการทำงานทั้งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการคุ้มครองเด็กที่อาจเสี่ยงหรือได้รับผลกระทบจากปัญหาการใช้ความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ การสร้างแนวทางร่วมกันจะเป็นหลักประกันว่าเด็กทุกคนในสังคมไทยจะได้รับการคุ้มครองและการอุปการะเลี้ยงดูตามมาตรฐานสากล ภายใต้การมีระบบข้อมูลฐานข้อมูล งานศึกษาวิจัย และการติดตามประเมินผล โดยการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในระดับชาติและระดับท้องถิ่นให้ไปในทิศทางเดียวกันและนำไปสู่การใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดี

ยุทธศาสตร์ฉบับนี้มีคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กภายใต้คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ที่มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศบนหลักการ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ซึ่งมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองเด็ก คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาสความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม รวมทั้งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ในภาพรวมระดับนานาชาติยังเป็นการส่งเสริมการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals – SDGs) ของสหประชาชาติตามเป้าหมายที่ ๑๖ คือ การส่งเสริมให้สังคมมีความเป็นปกติสุข ไม่แบ่งแยก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการเข้าถึงความยุติธรรมโดยถ้วนหน้า และสร้างให้เกิดสถาบันอันเป็นที่พึ่งของส่วนรวม มีประสิทธิผล และเป็นที่ยอมรับในทุกระดับ

กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอขอบคุณคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็ก คณะทำงานจัดทำยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ หน่วยงานราชการ องค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ผู้แทนเด็กและเยาวชน และผู้เกี่ยวข้อง ที่ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนายุทธศาสตร์ฉบับนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กฉบับนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในชีวิตของเด็กทุกคนอย่างแท้จริง

กรมกิจการเด็กและเยาวชน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สิงหาคม ๒๕๖๐

สารบัญ

คำนำ

บทสรุปผู้บริหาร

ส่วนที่ ๑	สถานการณ์การคุ้มครองเด็กในประเทศไทย	๙
	๑.๑ สถานการณ์ปัญหา	๙
	๑.๒ การวิเคราะห์สถานการณ์	๑๐
	๑.๓ การดำเนินงานที่ผ่านมา	๑๑
ส่วนที่ ๒	แนวคิดหลักของยุทธศาสตร์	๑๔
	๒.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไปของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ฉบับที่ ๑๓ ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กจากความรุนแรงทุกรูปแบบ	๑๔
	๒.๒ แนวคิดหลักการคุ้มครองเด็ก	๑๔
	๒.๓ นิยามศัพท์	๑๕
ส่วนที่ ๓	ทิศทางการคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๒๐
	๓.๑ วิสัยทัศน์	๒๐
	๓.๒ หลักการ	๒๐
	๓.๓ พันธกิจ	๒๐
	๓.๔ วัตถุประสงค์	๒๐
	๓.๕ กลุ่มเป้าหมาย	๒๑
	๓.๖ กรอบระยะเวลา	๒๑
	๓.๗ ยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็ก	๒๑
	- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมพลังบุคคลในสังคมแวดล้อมเด็ก ให้มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	๒๓
	- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพ และบูรณาการการทำงานร่วมกันของทีมสหวิชาชีพเพื่อปกป้อง คุ้มครองเด็ก	๒๕
	- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การระดมสรรพกำลังและส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของเครือข่ายจิตอาสาภาคสังคมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	๒๗
	- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การยกระดับมาตรฐานและขีดความสามารถ ในการจัดบริการที่สอดคล้องต่อสภาพปัญหาและความต้องการ อย่างต่อเนื่องเป็นระบบและครบวงจร	๒๙
	- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน การกำกับติดตาม และประเมินผล การถ่ายทอดและจัดการองค์ความรู้	๓๑

	- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความร่วมมือและกลไกการประสานงานระหว่างประเทศในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	๓๓
๓.๘	ตัวชี้วัดที่สำคัญ	๓๕
	- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมพลังบุคคลในสังคมแวดล้อมเด็กให้มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	๓๕
	- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพและบุคลากรการทำงานร่วมกันของทีมสหวิชาชีพเพื่อปกป้องคุ้มครองเด็ก	๓๖
	- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การระดมสรรพกำลังและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายจิตอาสาภาคสังคมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	๑๗
	- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การยกระดับมาตรฐานและขีดความสามารถในการจัดบริการที่สอดคล้องต่อสภาพปัญหาและความต้องการอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและครบวงจร	๓๘
	- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน การกำกับติดตาม และประเมินผล การถ่ายทอดและจัดการองค์ความรู้	๓๙
	- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความร่วมมือและกลไกการประสานงานระหว่างประเทศในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	๔๐
ส่วนที่ ๔	การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ	๔๑
	๔.๑ แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์	๔๑
	๔.๒ กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็ก	๔๑
	๔.๓ แนวทางการติดตามประเมินผล	๔๒
ส่วนที่ ๕	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก แผนปฏิบัติการประกอบยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๔๕
	ภาคผนวก ข การวิเคราะห์สถานการณ์ของระบบคุ้มครองเด็กในประเทศไทย	๗๗
	ภาคผนวก ค คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ	๙๑
	ภาคผนวก ง สำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๙๙
	หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	๑๐๐
	เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	
	หนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	๑๐๒
	เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	
	หนังสือกระทรวงมหาดไทย	๑๐๔
	เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	
	หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	๑๐๕
	เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	

บทสรุปผู้บริหาร

ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

หลักการและความสำคัญ

ยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จัดทำขึ้นมาจากเหตุผลหลายประการ **ประการแรก** คือ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมไทยที่พ่อแม่ ครอบครัวต้องทำงาน อัตราการหย่าร้างสูงทำให้เกิดพ่อเลี้ยงเดี่ยว แม่เลี้ยงเดี่ยวจำนวนมาก เด็กอยู่กับผู้สูงอายุ พ่อแม่ทำงานทำให้ขาดคนดูแลเด็ก ส่งผลให้มีเด็กถูกละเมิด ละเลยทอดทิ้ง แสวงประโยชน์ และถูกระทำ ความรุนแรงที่เพิ่มขึ้น **ประการที่สอง** การทำงานคุ้มครองเด็กในรูปแบบเดิมมุ่งแก้ไขปัญหามาตามประเด็นเฉพาะกลุ่มหรือสภาพปัญหา เน้นการตั้งรับหรือการให้ความช่วยเหลือในระยะสั้นภายหลังจากที่เกิดเหตุขึ้น เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหามาตามประเด็นเฉพาะนั้นซึ่งไม่อาจนำไปสู่การแก้ไขปัญหามาตามประเด็นได้อย่างยั่งยืนและครอบคลุมทุกปัญหาได้อย่างแท้จริง **ประการที่สาม** ความตื่นตัวของประชาคมโลกที่เห็นความสำคัญของการปกป้องคุ้มครองเด็ก โดยคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ คณะกรรมาธิการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก เสนอให้ประเทศไทยมีการจัดทำยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กองค์รวม ผ่านการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ปกป้องคุ้มครองเด็ก (Protective Environment Framework) ด้วยการป้องกันและทำงานเชิงรุก รวมทั้งการช่วยเหลือฟื้นฟูโดยยึดหลักการว่า เด็กทุกคนในทุกสถานการณ์มีสิทธิเข้าถึงและได้รับการคุ้มครองที่เหมาะสม

แนวคิดการคุ้มครองเด็กเชิงระบบ ดำเนินการได้หลายระดับ ตั้งแต่ตัวเด็กเอง ครอบครัว ชุมชน รัฐ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน โดยในแต่ละระดับประกอบด้วยพื้นฐาน ได้แก่ โครงสร้าง หน้าที่ ทรัพยากร ประเภทการดูแล กระบวนการดูแล และความรับผิดชอบในการส่งต่อบริการแก่เด็กอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้จัดทำยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแบบองค์รวมฉบับแรก ที่นำระบบคุ้มครองเด็กตามมาตรฐานของสหประชาชาติ มาพัฒนาให้สอดคล้องกับกรอบกฎหมาย บริบท และสถานการณ์ด้านเด็กของประเทศไทย กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนตั้งแต่การศึกษาสถานการณ์ มาตรฐานสากล การหารือและการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการปกป้องคุ้มครองเด็กของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ ฉบับนี้ เน้นการทำงานและให้ความสำคัญกับงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อกำหนดวิธีการได้อย่างเป็นองค์รวม มีวิสัยทัศน์ “เด็กทุกคนอยู่ดี มีสุข ปลอดภัยในครอบครัว ชุมชน และสังคมแวดล้อมที่คุ้มครองและดูแล” ประกอบด้วย ๔ ส่วน คือ **ส่วนที่ ๑** ว่าด้วยสถานการณ์การคุ้มครองเด็กในประเทศไทย **ส่วนที่ ๒** ว่าด้วยแนวคิดหลักของยุทธศาสตร์ **ส่วนที่ ๓** ว่าด้วยทิศทางการคุ้มครองเด็ก **ส่วนที่ ๔** ว่าด้วยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ และภาคผนวก โดยใน **ส่วนที่ ๒** กำหนดยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็ก ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมพลังบุคคลในสังคมแวดล้อมเด็กให้มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครองเด็ก ประกอบด้วย ๔ มาตรการ ๑๓ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพและบูรณาการการทำงานร่วมกันของทิมสหวิชาชีพเพื่อการปกป้องคุ้มครองเด็ก ประกอบด้วย ๕ มาตรการ ๑๕ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การระดมสรรพกำลังและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายจิตอาสาภาคสังคม ในการปกป้องคุ้มครองเด็ก ประกอบด้วย ๔ มาตรการ ๑๒ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การยกระดับมาตรฐานและขีดความสามารถการจัดบริการที่สอดคล้องต่อสภาพ ปัญหาและความต้องการอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และครบวงจร ประกอบด้วย ๔ มาตรการ ๙ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตาม และประเมินผล การถ่ายทอดและจัดการองค์ความรู้ ประกอบด้วย ๖ มาตรการ ๑๖ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความร่วมมือและกลไกประสานงานระหว่างประเทศในการปกป้องคุ้มครอง เด็ก ประกอบด้วย ๓ มาตรการ ๖ ตัวชี้วัด

รวมทั้งสิ้น ๒๖ มาตรการ ๗๑ ตัวชี้วัด มีเป้าหมายการดำเนินงานใน ๒ ระยะ บนหลักการของการจัดลำดับ ความสำคัญและความเร่งด่วน คือ ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ และระยะที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๔ หลักการ คือ ๑) สร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน ๒) จัดทำแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กในทุกระดับ ๓) จัดสรรทรัพยากรเพื่อ ใช้ประโยชน์ร่วมกันของหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง และ ๔) เสริมสร้างระบบธรรมาภิบาล โดยยึดหลักความรับผิดชอบ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยมีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ เป็นกลไกระดับชาติ ทำหน้าที่กำกับดูแลและ กำหนดทิศทางการดำเนินงานการคุ้มครองเด็กในภาพรวม และคณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานครและ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด ทำหน้าที่กำหนดทิศทางและกำกับดูแลการคุ้มครองเด็กในระดับพื้นที่ นอกจากนี้ สภาวิชาชีพ และสถาบันการศึกษา จะเป็นหน่วยหนุนเสริมการปกป้องคุ้มครองเด็กให้มีมาตรฐาน รวมทั้งการพัฒนา งานวิชาการและองค์ความรู้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของนักวิชาชีพในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

การติดตามประเมินผล เป็นการประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของร่างยุทธศาสตร์ ต่อกระบวนการปกป้องคุ้มครองเด็ก มีความร่วมมือกับกลไกการติดตามประเมินผลที่เป็นอิสระ โดยให้มีการนำเสนอ รายงานผลการติดตามประเมินผลต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ เป็นรายปี ระยะกลาง และระยะสิ้นสุด ยุทธศาสตร์

ส่วนที่ ๑

สถานการณ์การคุ้มครองเด็กในประเทศไทย

๑.๑ สถานการณ์ปัญหา

ประเทศไทยมีความก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จนได้รับการเลื่อนสถานะจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับล่างมาเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับสูงในปี ๒๕๕๔ แม้ในปี ๒๕๕๗ จะมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลงที่ร้อยละ ๐.๗^๑ โดยในปี ๒๕๕๙ มีประชากรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรรวมทั้งสิ้น ๖๕.๙๕ ล้านคน โดยมีเด็กไทยอายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ จำนวน ๑๓.๘๙ ล้านคน^๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๐๖ แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ทางเศรษฐกิจและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จากรายงานการพัฒนาเด็กและเยาวชน ประจำปี ๒๕๕๘ โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชนพบว่า ปัญหาด้านเด็กและเยาวชนยังคงไม่เปลี่ยนแปลงจากปีที่ผ่านมามากนัก ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็วได้ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างทางครัวเรือนและความสามารถในการทำหน้าที่ของพ่อแม่ ในการอุปการะเลี้ยงดูเด็กให้สามารถเติบโตได้เต็มศักยภาพ โดยโครงสร้างประชากรเด็กและเยาวชนไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่จำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ทำให้คนวัยแรงงานต้องรับภาระการดูแลเด็กและผู้สูงอายุมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางครัวเรือนจากสังคมเครือญาติมาเป็นสังคมปัจเจก รูปแบบครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่มีพ่อหรือแม่เลี้ยงบุตรเพียงลำพัง ครอบครัวพ่อแม่วัยรุ่น ครัวเรือนที่อยู่ด้วยกันแบบไม่ใช่ญาติ ครัวเรือนที่เป็นเพศเดียวกัน^๓ ข้อมูลจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติแสดงให้เห็นว่า ครอบครัวที่อยู่ครบทั้งสามและภรรยาและลูกลดลงอย่างเห็นได้ชัด จาก ๑ ใน ๓ (ร้อยละ ๓๔.๙) ในปี ๒๕๔๕ เหลือเพียง ๑ ใน ๔ (ร้อยละ ๒๗.๕) ในปี ๒๕๕๕ ส่วนครัวเรือนที่หลานอยู่กับปู่ย่าตายาย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๙.๙ ในปี ๒๕๔๕ เป็นร้อยละ ๓๓.๙ ในปี ๒๕๕๕ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัญหาด้านเศรษฐกิจ จึงทำให้คู่สมรสตัดสินใจย้ายถิ่นเพื่อหางานทำโดยให้ลูกอยู่กับปู่/ย่า/ตา/ยาย ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาเด็กขาดความอบอุ่นจากพ่อแม่ตามมาด้วยความแตกต่างทางด้านสภาพแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมของคนสองวัย ส่งผลต่อความสามารถในการเลี้ยงดูและส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม พัฒนาการทางด้านจิตใจ สติปัญญาและอารมณ์ของเด็กโดยเฉพาะเด็กที่เข้าสู่วัยรุ่น

ในช่วง ๑๕ ปีที่ผ่านมา พัฒนาการของเด็กยังคงมีปัญหาทั้งการขาดสารอาหาร และมีแนวโน้มที่เด็กมีภาวะน้ำหนักเกินและอ้วนเพิ่มขึ้น รวมทั้งยังคงมีเด็กผอมที่ยังขาดสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกาย โดยเฉพาะเด็กยากจนที่ไม่พอกินหรือกินไม่ครบมือ มักมีภาวะขาดไอโอดีนและธาตุเหล็ก ซึ่งมีความจำเป็นต่อการพัฒนาสมองให้เด็กมีความฉลาดและสามารถเรียนหนังสือได้ดี ซึ่งจากการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรี ประจำปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ พบว่า เด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ ๖.๕ มีภาวะทุพโภชนาการเรื้อรัง ร้อยละ ๙ ภาวะอ้วน ร้อยละ ๑๐.๑ และมีภาวะทุพโภชนาการเฉียบพลัน ร้อยละ ๕.๕^๔ เด็กไทยยังไม่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ และวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและมีอายุน้อยลง^๕

การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนยังเป็นปัญหาสำคัญ แม้จำนวนคดีจะมีแนวโน้มลดลงจาก ๔๖,๓๗๑ คดี ในปี ๒๕๕๒ เหลือ ๒๙,๒๙๕ คดี ในปี ๒๕๕๙ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการใช้พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งให้ความคุ้มครองการจับกุมเด็กและเยาวชนเพิ่มขึ้น แต่จากสถิติคดีในปี ๒๕๕๙ การกระทำผิด

^๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๘

^๒ กรมการปกครอง, ๒๕๕๙

^๓ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว, ๒๕๕๘

^๔ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙

^๕ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๖

กลุ่มอายุมากกว่า ๑๐ ปี แต่เกิน ๑๕ ปี ยังมีจำนวนถึง ๓,๙๒๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๐ ต่อสัดส่วนคดีทั้งหมด และคดีที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดส่วนใหญ่เป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดถึงร้อยละ ๔๑.๖๔

สภาพการณ์ดังกล่าวข้างต้น สะท้อนถึงความท้าทายและปัจจัยต่าง ๆ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำหน้าที่ของครอบครัวในการอุปการะเลี้ยงดูบุตร นอกจากนี้สถานการณ์ปัญหาการคุ้มครองเด็กพบว่า การใช้ความรุนแรงต่อเด็กในรูปแบบต่าง ๆ ยังคงปรากฏให้เห็นอยู่ในสังคมไทยอย่างต่อเนื่องโดยทวิจำนวนและระดับความรุนแรงที่สลับซับซ้อนยิ่งขึ้น ดังปรากฏเป็นข่าวตามสื่อต่าง ๆ หรือจากข้อค้นพบจากงานศึกษาวิจัยและข้อมูลสถิติอัตราการบาดเจ็บและการเสียชีวิตของเด็ก อัตราการเพิ่มขึ้นของเด็กที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในสถานการณ์ต่าง ๆ เด็กที่ถูกแสวงหาประโยชน์ สถิติของคดีการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เด็กที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สถิติการให้บริการของศูนย์พึ่งได้โรงพยาบาลสำหรับเด็กที่ถูกกระทำรุนแรง ในปี ๒๕๕๘ มีจำนวน ๑๐,๗๑๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๖๘ เฉลี่ยเด็กถูกกระทำ ความรุนแรง ๖๖ รายต่อวัน

ในปัจจุบัน ประเทศไทยยังไม่มีฐานข้อมูลกลางที่เชื่อมโยงข้อมูล หรือมีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บของหน่วยงานต่าง ๆ ให้ตรงกัน รวมทั้งยังขาดข้อมูลเชิงวิเคราะห์ถึงปัจจัยสาเหตุอันเป็นรากเหง้าของปัญหาการคุ้มครองเด็ก แต่สภาพการณ์ปัญหาของเด็กในปัจจุบันสะท้อนให้เห็นว่า จำนวนของเด็กที่ประสบกับการใช้ความรุนแรงที่ทวิจำนวนเพิ่มขึ้นนั้นสวนทางกับจำนวนประชากรเด็กที่ลดลง โดยเฉพาะสถานการณ์ของกลุ่มเด็กที่มีความเปราะบางและต้องการความช่วยเหลือมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มที่ถูกแบ่งแยกและชนกลุ่มน้อยที่ประสบความยากลำบากในการเข้าถึงบริการ (ธนาคารโลก, ๒๕๕๕) ซึ่งการศึกษาวิจัยเรื่องการย้ายถิ่นของแรงงานกับผลกระทบต่อครอบครัวและเด็กยืนยันได้ว่า เด็กที่พ่อแม่ย้ายถิ่นมีความเสี่ยงที่จะมีปัญหาด้านจิตใจในภาพรวมและมีแนวโน้มที่จะมีปัญหาทางด้านพฤติกรรม และการมีสมาธิสั้นสูงกว่าเด็กที่พ่อแม่ไม่ย้ายถิ่น (อารี จำปากลายเป็น และคณะ, ๒๕๕๕) และการเคลื่อนเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนจะยิ่งทวิจำนวนครอบครัวย้ายถิ่นเพิ่มขึ้น และคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อเด็กทั้งที่ถูกทิ้งไว้เบื้องหลัง เด็กที่เดินทางมาพร้อมกับพ่อแม่ผู้ปกครองหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง รวมทั้งเด็กที่เดินทางโดยลำพังมากขึ้นได้สะท้อนถึงความจำเป็นที่จะต้องศึกษาข้อมูลสภาพการณ์และผลกระทบมากขึ้น สำหรับนำข้อมูลมาวางแผนในการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัวย้ายถิ่น เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลการศึกษาวิจัยถึงผลกระทบของการย้ายถิ่นต่อเด็กที่เพียงพอ

๑.๒ การวิเคราะห์สถานการณ์

แม้ว่าประเทศไทยจะได้รับการยอมรับจากนานาประเทศว่า ประสบผลก้าวหน้าในการพัฒนากรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองเด็ก ทั้งการเข้าร่วมเป็นรัฐภาคีในตราสารด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่สำคัญที่สร้างหลักประกันในสิทธิของเด็ก รวมทั้งการประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้วก็ตาม แต่ผลจากการดำเนินงานคุ้มครองเด็กที่ผ่านมาพบว่า ยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ทั้งในการจัดระบบการบริหารจัดการ การจัดสรรทรัพยากรและการบังคับใช้กฎหมาย ให้สามารถปกป้องคุ้มครองเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปรากฏการณ์เหล่านี้สะท้อนถึงความจำเป็นที่จะต้องทบทวนแนวคิดและวิธีการการคุ้มครองเด็กที่ผ่านมาของประเทศไทย เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิเคราะห์สถานการณ์ของระบบคุ้มครองเด็กในประเทศไทย ผ่านการทบทวนวรรณกรรมและการให้ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องตามรายละเอียดในเอกสารภาคผนวก มีข้อสรุปว่าการพัฒนางานด้านการคุ้มครองเด็กของประเทศไทย มีพื้นฐานโครงสร้างที่สำคัญเบื้องต้นอันได้แก่พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ แต่ยังมีข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมาย และการสร้างความเข้มแข็งให้โครงสร้างที่มีอยู่ เช่น คณะกรรมการคุ้มครอง

เด็กแห่งชาติ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับจังหวัดและพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยจำเป็นต้องมีการขับเคลื่อนทั้งใน
ด้านงานป้องกันและการช่วยเหลือดูแล โดยงานป้องกันเป็นมิติที่สำคัญและมีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง เพื่อลดความเสียหาย
ที่จะเกิดขึ้นจากการที่เด็กถูกใช้ความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้
ครอบครัว ผู้มีหน้าที่ดูแลเด็ก และการทำงานกับทุนทางสังคมที่มีอยู่ซึ่งรวมถึงอาสาสมัครในพื้นที่

สำหรับงานด้านการช่วยเหลือดูแลนั้น จำเป็นต้องมีการดำเนินการเพื่อเสริมศักยภาพให้กับหน่วยบริการ
โดยเฉพาะผู้ประกอบการวิชาชีพในการทำงานด้านการคุ้มครองเด็ก รวมถึงการทำงานแบบสหวิชาชีพ การบูรณาการ
การทำงานระหว่างหน่วยงานให้มีกรอบและกลไกความร่วมมือที่ชัดเจน รวมถึงวิธีการประสานความร่วมมือของเครือข่าย
โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกระดับ รวมถึงภาครัฐ ภาคประชาสังคม สถาบันทางวิชาการ
ครอบครัวและชุมชนที่เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญยิ่งในสังคมไทย และอาจพัฒนาขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของกลไกช่วยเหลือ
ดูแลงานด้านการคุ้มครองเด็ก โดยการสร้างระบบอาสาสมัครเพื่อเสริมสร้างให้เกิดศักยภาพในการปฏิบัติงาน
ที่จะนำไปสู่การช่วยลดช่องว่างที่มีอยู่ทั้งในโครงสร้าง กลไก และเสริมการทำงานให้ท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมให้เด็กเข้าถึง
บริการ และมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง

ในระยะยาว ควรต้องมีการดำเนินงานด้านการจัดการองค์ความรู้ การจัดระบบฐานข้อมูลเพื่อเป็นพื้นฐาน
ในการวางแผนและจัดการงบประมาณ ระบบการติดตามประเมินและการสร้างมาตรฐานบริการล้วนเป็นองค์ประกอบ
ที่สำคัญในการสร้างระบบคุ้มครองเด็กของประเทศไทยด้วย

๑.๓ การดำเนินงานที่ผ่านมา

จากสถานการณ์ด้านการคุ้มครองเด็ก และผลการวิเคราะห์ดังกล่าว รัฐบาลไทยภายใต้การขับเคลื่อน
โดยกลไกคณะกรรมการระดับชาติ และมีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานประสานงานกลาง
ได้กำหนดให้มีการสำรวจ ทบทวน และประเมินสภาพการณ์ของระบบคุ้มครองเด็กในประเทศไทยซึ่งมีพัฒนาการ
มาเป็นลำดับ ในปี ๒๕๕๖ คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กภายใต้คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ
ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานสืบเนื่องต่อจากคณะอนุกรรมการจัดระบบคุ้มครองเด็กในประเทศไทยภายใต้
คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติที่ได้ดำเนินการศึกษาสำรวจแนวทางการเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งระบบคุ้มครองเด็กในระหว่าง ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖ โดยคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็ก
ดำเนินการพัฒนายุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ อย่างเป็นขั้นตอน ดังนี้

๑) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ระดับชาติว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ครั้งที่ ๑
เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๗ โดยมีคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทน
จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จำนวน ๖๐ คน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและประสบการณ์ในประเทศและสากล
ต่อการวิเคราะห์ระบบคุ้มครองเด็กเพื่อพัฒนาร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าว

๒) คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๖
มีมติให้จัดทำยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กในประเทศไทย โดยให้นำข้อมูลจากการจัดงาน ๑๐ ปี พระราชบัญญัติ
คุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ และข้อเสนอแนะทั่วไปของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ฉบับที่ ๑๓
มาเป็นต้นแบบในการศึกษาและจัดทำยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งประเทศไทย และได้มอบหมายให้
คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็ก ประสานงานร่วมกับคณะอนุกรรมการอื่น ๆ ภายใต้คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก
แห่งชาติ กำหนดแผนงานเพื่อการพัฒนาาร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กระดับชาติ โดยประสานความร่วมมือกับ
องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (องค์การยูนิเซฟ) และกองทุนโลก เพื่อสนับสนุนทางด้านวิชาการ และงบประมาณ

๓) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ระดับชาติว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๘ - ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ร่วมกับผู้แทนเครือข่ายครอบครัว องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิชาชีพทางด้านกฎหมายและบริการสังคม หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๖๘ คน และการจัดกระบวนการหารือร่วมกับเด็กผ่านเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคม ดำเนินการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง สภาพแวดล้อมภายในภายนอกที่เอื้อและเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบคุ้มครองเด็กในประเทศไทย รวมทั้งการรวบรวมข้อคิดเห็นต่อความคาดหวัง ค่านิยมและความเชื่อ มากำหนดวิสัยทัศน์ในการปกป้องคุ้มครองเด็กในอนาคต

๔) ดำเนินการยกย่องยุทธศาสตร์ระดับชาติว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก โดยคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็ก รวมทั้งการพิจารณาร่วมกับประธานอนุกรรมการพัฒนามาตรการกลไกเพื่อการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

๕) จัดประชุมประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ จากภาครัฐและภาคประชาสังคม จำนวน ๑๕๐ คน รวมทั้งผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ แล้วนำผลที่ได้มาปรับแก้ไขร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

๖) คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ มีมติรับทราบร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และให้มีการปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์ฯ ตามข้อคิดเห็นของคณะกรรมการฯ เช่น ความเชื่อมโยงเนื้อหายุทธศาสตร์กับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พิจารณาทบทวนตัวชี้วัดที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการคุ้มครองเด็กในประเทศไทยในระยะเวลา ๕ ปี และจัดทำแผนปฏิบัติการฯ และการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติและประเมินผลได้อย่างชัดเจน รวมทั้งปัจจัยความสำเร็จในการส่งต่อภารกิจไปยังท้องถิ่น

๗) คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็ก ได้ดำเนินการปรับปรุงทำร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และจัดทำร่างแผนปฏิบัติการประกอบร่างยุทธศาสตร์ตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๗.๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาทบทวนร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และร่างแผนปฏิบัติการประกอบร่างยุทธศาสตร์ฯ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองเด็กและด้านยุทธศาสตร์ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ

๗.๒) คณะทำงานจัดทำร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้มีการจัดประชุม จำนวน ๔ ครั้ง เพื่อทบทวนร่างยุทธศาสตร์ฯ และร่างแผนปฏิบัติการฯ โดยมีการปรับปรุงแก้ไขมาตรการตัวชี้วัด ระยะเวลา หน่วยงานรับผิดชอบ และตัวอย่างโครงการตามข้อคิดเห็นของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

๗.๓) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาร่างแผนปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างยุทธศาสตร์ฯ และร่างแผนปฏิบัติการฯ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๐ ผู้เข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วยผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม องค์กรระหว่างประเทศ นักวิชาชีพ เด็กและเยาวชน รวม ๑๕๐ คน

๗.๔) คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็ก ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบให้เสนอร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และร่างแผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

๗.๕) คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบในหลักการร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และเห็นชอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นำเสนอร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๗.๖) คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบในหลักการยุทธศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ทั้งนี้ กรอบยุทธศาสตร์ระดับชาติว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก จะเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามกรอบนโยบายและกฎหมายต่าง ๆ การป้องกันและแก้ไขปัญหาในการคุ้มครองเด็กที่อาจเสี่ยงหรือได้รับผลกระทบจากปัญหาการใช้ความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ โดยการสร้างแนวทางร่วมกันจะเป็นหลักประกันว่า เด็กทุกคนในสังคมไทยจะได้รับการคุ้มครองและการอุปการะเลี้ยงดูที่ดีขึ้น ด้วยกำหนดเป้าหมายทั้งการจัดบริการขั้นพื้นฐานหรือการเข้าแทรกแซงให้ความช่วยเหลือต่อกลุ่มเด็กและครอบครัวทั่วไปในบริการขั้นปฐมภูมิ บริการขั้นทุติยภูมิเพื่อเป็นการป้องกันเชิงรุกมิให้เด็กถูกรุกล้ำ และบริการขั้นตติยภูมิในการตอบสนองต่อเด็กที่ถูกกระทำหรือมีความเสี่ยงที่ถูกกระทำ โดยการกระจายบริการและอำนาจการตัดสินใจไปสู่ระดับท้องถิ่นและชุมชน กำหนด และยกระดับเกณฑ์มาตรฐานของการให้บริการมีความครอบคลุมและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ภายใต้การมีระบบข้อมูล ฐานข้อมูล งานศึกษาวิจัย และการติดตามประเมินผลที่แข็งแกร่งยิ่งขึ้น ผ่านเป็นกิจกรรมการขับเคลื่อนโดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น เพื่อให้เกิดรูปธรรมที่ชัดเจนในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาในการคุ้มครองเด็ก อันเกิดการประสานความร่วมมือไปในทิศทางเดียวกัน และนำไปสู่การใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดความคุ้มค่า ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อสร้างผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในชีวิตของเด็กทุกคนในประเทศไทยอย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติฉบับนี้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ที่มุ่งเน้นให้ประเทศมี “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองเด็ก คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เป้าหมายที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเป้าหมายที่ ๒ การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเสมอภาคผ่านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร และบริการทางสังคมอย่างเสมอภาค และการเสริมสร้างบทบาทของสถาบันทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม รวมถึงเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในสังคมเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะในยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนากลไกสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน และยุทธศาสตร์ที่ ๓ การระดมสรรพกำลังและทรัพยากร นอกจากนี้ ในภาพรวมระดับนานาชาติ ยังเป็นการส่งเสริมการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs) ของสหประชาชาติตามเป้าหมายที่ ๑๖ คือ การส่งเสริมให้สังคมมีความเป็นปกติสุข ไม่แบ่งแยก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการเข้าถึงความยุติธรรมโดยถ้วนหน้า และสร้างให้เกิดสถาบันอันเป็นที่พึ่งของส่วนรวม มีประสิทธิผล และเป็นที่ยอมรับในทุกระดับด้วย

ส่วนที่ ๒

แนวคิดหลักของยุทธศาสตร์

๒.๑ ข้อเสนอทั่วไปของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ฉบับที่ ๑๓ ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กจากความรุนแรงทุกรูปแบบ

เมื่อพิจารณากระแสของการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ของประชาคมโลกต่อการดำเนินงานคุ้มครองเด็กระดับตั้งแต่การนำเสนอรายงานและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญอิสระในการศึกษาความรุนแรงต่อเด็กทั่วโลกต่อสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ในปี ๒๕๔๙ และจากข้อเสนอแนะทั่วไปของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ฉบับที่ ๑๓ ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กจากความรุนแรงต่อเด็กทุกรูปแบบ (General Comment No. 13) ที่เน้นว่า รัฐมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินมาตรการทางด้านนิติบัญญัติ ด้านบริหาร สังคม และการศึกษาที่จะต้องคุ้มครองเด็กจากการใช้ความรุนแรงในทุกรูปแบบ โดยแนวคิดดังกล่าวได้ขยายกรอบในการมองปัญหาความรุนแรงต่อเด็กในลักษณะต่าง ๆ ให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น และทำให้เห็นว่าแนวทางการทำงานคุ้มครองเด็กในรูปแบบดั้งเดิมที่มุ่งแก้ไขปัญหาไปตามรายประเด็นเฉพาะกลุ่มหรือสภาพปัญหา เน้นการตั้งรับหรือการให้ความช่วยเหลือภายหลังจากที่เกิดเหตุขึ้น ซึ่งเป็นปัญหาที่ได้รับความสนใจจากสังคมในระยะเวลาดังกล่าว ทำให้เกิดการจัดตั้งกลไกและการจัดสรรทรัพยากรทั้งบุคลากรและงบประมาณไปเพื่อการมุ่งแก้ไขปัญหาเฉพาะ ไม่อาจนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในการคุ้มครองเด็กอย่างยั่งยืนและครอบคลุมทุกปัญหาอย่างแท้จริง

การป้องกันและแก้ไขปัญหาการคุ้มครองเด็กต้องอาศัยการมองสถานการณ์อย่างลึกซึ้งและใช้วิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นองค์รวม โดยพิจารณาทั้งเด็กและสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก ซึ่งเป็นที่มาของการนำ “แนวคิดการคุ้มครองเด็กเชิงระบบ (Child Protection Systems Approach)” มาพิจารณา เพื่อเชื่อมโยงกับระบบย่อยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นองค์รวม และมุ่งสู่การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ปกป้องคุ้มครองเด็ก (Protective Environment Framework) ด้วยการป้องกันและการทำงานเชิงรุก รวมถึงการช่วยเหลือฟื้นฟู โดยยึดหลักการว่าเด็กทุกคนในทุกสถานการณ์มีสิทธิเข้าถึงและได้รับความคุ้มครองที่เหมาะสม โดยพิจารณาให้ครอบคลุมเนื่องจากเด็กหนึ่งคนอาจประสบปัญหาหลายปัญหาที่เป็นปัจจัยสาเหตุ ปัจจัยเสริม และมีผลกระทบซึ่งกันและกันผ่านการสร้างโครงข่ายความปลอดภัยทางสังคมในแต่ละระดับ

๒.๒ แนวคิดหลักการคุ้มครองเด็ก

แนวคิดเชิงระบบในการคุ้มครองเด็ก ต้องเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน โดยทำให้ผู้เกี่ยวข้องที่อยู่ภายในระบบจะสามารถมาทำงานร่วมกันภายใต้เป้าหมายเดียวกันโดยทำความเข้าใจในแต่ละส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในระบบนั้น ทำงานร่วมกันเป็นอย่างไรทั้งโครงสร้างในระดับชุมชนอย่างไม่เป็นทางการหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับชาติ ซึ่งอธิบายถึงโครงสร้างสำคัญของระบบคุ้มครองเด็กตามแผนภาพด้านล่างนี้

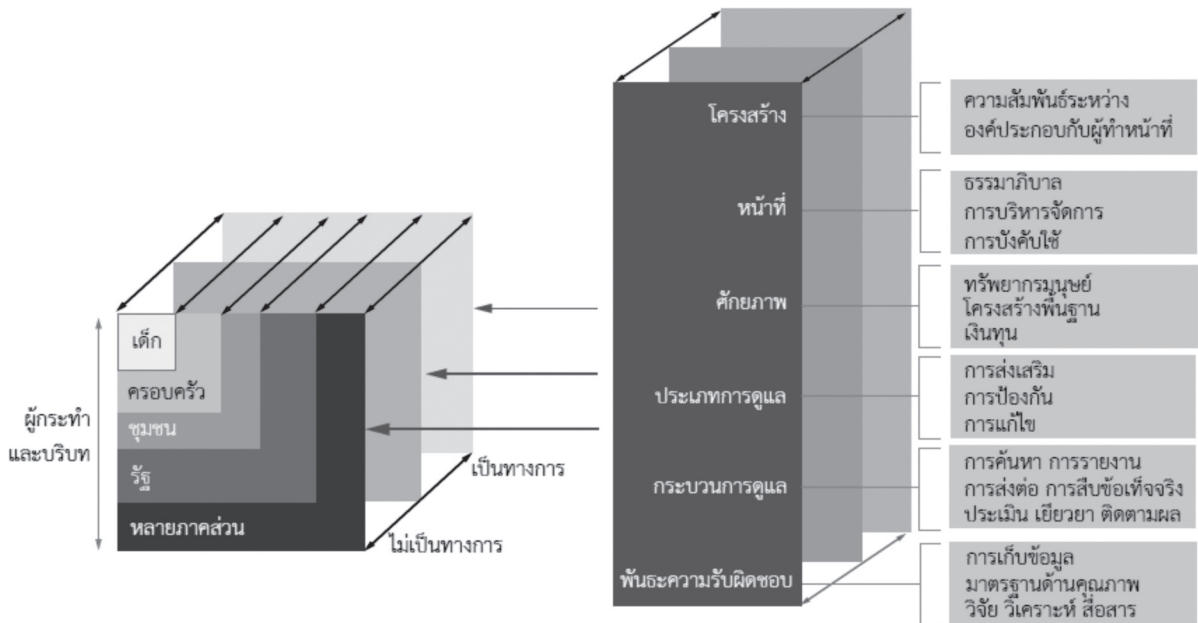
^๗ องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF, 2010, p.18-22)

ระบบการคุ้มครองเด็ก

องค์ประกอบ

รายละเอียด

ที่มา: เอกสาร Working Paper ของ UNICEF : Adapting a Systems Approach to Child Protection: Key Concepts and Considerations, 2010

จะเห็นได้ว่า ระบบคุ้มครองเด็กดำเนินการได้ในหลายระดับ ตั้งแต่การคุ้มครองเด็กอย่างเป็นทางการไปจนถึงไม่เป็นทางการ โดยเกี่ยวข้องตามบริบทที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันและพึ่งพิงต่อผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ รวมทั้งเด็ก ครอบครัว ชุมชน และรัฐ นอกจากนี้ ส่วนของโครงสร้างแสดงระบบที่ดำเนินการในระดับที่แตกต่างกัน แต่ทุกระดับจะแสดงถึงส่วนประกอบพื้นฐานของระบบ ได้แก่ โครงสร้าง หน้าที่ และศักยภาพ ให้เกิดการดูแลอย่างต่อเนื่อง (Continuum of care) ทำให้เห็นแนวทางเฉพาะที่ระบบจะสามารถตอบสนองต่อปัญหาการละเมิดสิทธิในรูปแบบใด ๆ ขณะที่กระบวนการดูแล (Process of care) จะช่วยกำหนดขั้นตอนไว้ให้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ซึ่งรวมถึงการประเมินยุทธศาสตร์ การวางแผนบริหารจัดการเป็นรายกรณี การเยียวยาและการติดตามประเมินผล อันเป็นไปตามลักษณะของประเภทการดูแลที่พัฒนาขึ้นเพื่อรองรับการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไข

๒.๓ นิยามศัพท์

เด็ก^๕ หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

ประโยชน์สูงสุดของเด็ก^๕ หมายถึง สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นลำดับแรก รวมถึงการคุ้มครองและการดูแลแก่เด็กเท่าที่จำเป็นสำหรับความอยู่ดีของเด็ก โดยคำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ของบิดามารดา ผู้ปกครองตามกฎหมายหรือบุคคลอื่นที่รับผิดชอบเด็กนั้นตามกฎหมายด้วย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้แน่ใจต่อพัฒนาการและความอยู่ดีของเด็กซึ่งครอบคลุมทั้งด้านวัตถุพื้นฐาน ความต้องการทางกาย ทางการศึกษา ทางอารมณ์ รวมถึงความต้องการความรักและความปลอดภัย โดยในด้านความปลอดภัยนั้น ต้องคำนึงถึงการคุ้มครองเด็กจากรูปแบบทั้งปวงของความรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิต การทำร้ายและการกระทำอันมิชอบ การคุกคามทางเพศ การกีดกันโดยกลุ่มเพื่อน

^๕อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

^๕ข้อเสนอแนะทั่วไปของคณะกรรมการสิทธิเด็ก ฉบับที่ ๑๔ ว่าด้วยสิทธิของเด็กที่ประโยชน์สูงสุดของพวกเขาจะใช้เป็นหลักในการพิจารณา

การข่มเหงรังแก การปฏิบัติที่ต่ำช้า รวมถึงการคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์ทางเพศ ทางเศรษฐกิจ และด้านอื่น ๆ การใช้สารเสพติด การใช้แรงงาน และการขัดแย้งทางอาวุธ ฯลฯ

การคุ้มครองเด็ก^{๑๐} หมายถึง การจัดให้เด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา หรือสถานที่อื่นใดที่เด็กต้องพึ่งพาอาศัยและเป็นสมาชิกผู้หนึ่ง โดยต้องสามารถให้การอุปการะเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กได้ ตามมาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และสามารถปกป้องคุ้มครองเด็ก มิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจหรือพัฒนาการ รวมทั้งพัฒนาเด็กให้มีพฤติกรรมที่ดี สามารถแสดงบทบาทหน้าที่ของตนได้อย่างเหมาะสม

ความรุนแรง^{๑๑} หมายถึง การกระทำใด ๆ ต่อร่างกาย หรือจิตใจ เป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย จิตใจและพัฒนาการ การทอดทิ้งหรือการปล่อยปละละเลย การแสวงประโยชน์ การล่วงเกินทางเพศ การใช้เด็กให้กระทำหรือประพฤตินลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ และพัฒนาการ หรือขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรมอันดี รวมถึงการกระทำโดยมิชอบ ทั้งนี้ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

ความรุนแรงต่อร่างกาย^{๑๒} หมายถึง กระทำด้วยความรุนแรงใด ๆ ซึ่งอาจส่งผลต่อชีวิตหรือไม่ก็ตาม หมายรวมถึง

- การลงโทษด้วยการทำร้ายทุกรูปแบบ การทรมานในรูปแบบต่าง ๆ การปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือต่ำช้า
- การลงโทษทางร่างกาย และการลงโทษอย่างอื่นที่มีลักษณะโหดร้าย หรือต่ำช้า
- การกลั่นแกล้ง ข่มเหงรังแก
- การลงโทษทางกาย หมายถึง การลงโทษอย่างใด ๆ โดยใช้กำลังและประสงค์จะให้เกิดความเจ็บปวดหรือความไม่สบายทางกาย ไม่ว่าจะรุนแรงมากน้อยเพียงใดก็ตาม การลงโทษทางร่างกายส่วนใหญ่จะเป็นการทุบตี การตบหรือการเขี่ยนตีเด็ก โดยใช้มือหรือใช้วัสดุอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นเส้น ไม้เรียว เข็มขัด รองเท้า ท่อนไม้ ฯลฯ อย่างไรก็ตาม การทำร้ายทางร่างกายยังอาจหมายรวมถึงการเตะ การเขย่า หรือการทุ้มเด็ก การช่วน การหยิก การกัด การกระชากผมหรือการตบที่กอกหู การเขี่ยน การบังคับให้เด็กอยู่ในท่าทางที่ไม่สบาย การเผา การนาบด้วยของร้อน การลวกด้วยน้ำร้อนหรือการบังคับให้กลืนสิ่งของ รวมถึงการขลิบ/ตัดอวัยวะเพศ
- ความรุนแรงทางกายยังรวมถึงการปฏิบัติตามจารีตประเพณี เช่น การให้แต่งงานก่อนวัยอันสมควร การบังคับให้สมรส การขลิบ/ตัดเดือนอวัยวะเพศหญิง หรือสิ่งที่เรียกว่าอาชญากรรมเพื่อเกียรติยศ (Honour crime) การทรมาน หรือการปฏิบัติที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม ดูหมิ่นศักดิ์ศรี การลงโทษในลักษณะลดทอนคุณค่าตัวอย่างของการใช้ความรุนแรงทางกาย รวมถึง
- เด็กพิการอาจถูกกระทำด้วยความรุนแรงที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น บังคับทำหมัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กหญิง การกระทำด้วยความรุนแรงที่แฝงตัวอยู่ในการบำบัด (เช่น การบำบัดด้วยการใช้ไฟฟ้าช็อต (Electroconvulsive treatment ECT) เพื่อบำบัดทางจิต หรือ เพื่อควบคุมพฤติกรรมของเด็ก) และการจงใจทำให้เด็กมีความพิการเพื่อแสวงหาประโยชน์ด้วยการให้เด็กไปขอทานตามถนนหรือในที่ต่าง ๆ
- การบังคับให้เด็กหญิงกินอาหาร การทำให้อ้วน การทดสอบพรหมจารี (การตรวจอวัยวะสืบพันธุ์ของเด็กหญิง)

^{๑๐} คณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิเด็กให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๙

^{๑๑} ข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการสิทธิเด็ก ฉบับที่ ๑๓ ว่าด้วยสิทธิของเด็กที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงในรูปแบบทั้งปวง

^{๑๒} ข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการสิทธิเด็ก ฉบับที่ ๑๓ ว่าด้วยสิทธิของเด็กที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงในรูปแบบทั้งปวง

- การตัดอวัยวะ การผูกมัด การทำให้เป็นแผลเป็นการเผาและการนำไป
- การกล่าวหาว่า เด็กเป็นผีปอบ พ่อมดแม่มด และการปฏิบัติที่เป็นอันตราย เช่น “การไล่ผี”

ความรุนแรงต่อจิตใจ^{๑๓} หมายถึง การปฏิบัติโดยมิชอบต่อจิตใจ การทำร้ายจิตใจ การทำร้ายทางวาจา หรือการละเลย/ไม่เอาใจใส่ รวมถึงการล่วงละเมิดทางอารมณ์ ทั้งนี้ ความรุนแรงทางจิตใจหมายความรวมถึง

- การมีปฏิสัมพันธ์ทุกรูปแบบในลักษณะที่เป็นอันตรายต่อเด็กอย่างต่อเนื่อง ยกตัวอย่างเช่น การกล่าววาจาต่อเด็กซ้ำ ๆ ว่าเด็กนั้นไม่มีคุณค่า ไม่ได้รัก ไม่ได้เป็นที่ต้องการ หรือมีค่าเพียงแค่สนองความต้องการ ใดอย่างหนึ่งของผู้กล่าววาจาเท่านั้น

- การขู่เชิญให้เด็กกลัว ชมเชยคุกคาม การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบและการฉ้อฉลในการปกครองดูแล (เช่น กำหนดให้เด็กต้องรับหน้าที่ดูแลน้อง ๆ ทั้งที่ตนเองยังมีอายุน้อยเกินควร ต้องช่วยทำงานหารายได้ ฯลฯ)

- การกีดกัน (เช่น การตั้งเป้าหมายเกินความสามารถของเด็กในด้านต่าง ๆ โดยบังคับให้เด็กทำได้) และการแสดงอาการรังเกียจ การโดดเดี่ยวและไม่ยอมรับ การละเลยไม่เอาใจใส่และการเลือกที่รักมักที่ชัง รวมทั้งไม่ยอมรับ การเป็นสมาชิกผู้หนึ่งของครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน

- การไม่ตอบสนองทางอารมณ์ การละเลยความต้องการให้เป็นที่พึ่งทางใจ ละเลยทั้งที่มีความจำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาล และไม่ถ่ายทอดการเรียนรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านต่าง ๆ

- การดูหมิ่นเหยียดหยาม การเรียกชื่อเด็กในลักษณะดูถูกดูหมิ่น การทำให้เด็กอับอายรู้สึกว่าเป็นคนต่ำต้อย การล้อเลียนทำให้เป็นตลก และการทำร้ายจิตใจของเด็กอื่น ๆ เช่น การใส่ร้ายป้ายสี การตราหน้าว่าเป็นคนไม่ดี เยาะเย้ยถากถาง ประชดประชัน เปรียบเปรยหรือนำเด็กไปเปรียบเทียบกับเด็กผู้อื่น ไล่ออกจากบ้าน ฯลฯ

- การใช้ความรุนแรงในครอบครัวต่อหน้าเด็ก

- การขังเดี่ยว การแยกให้เด็กอยู่อย่างโดดเดี่ยว การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือการกักขังที่ลดชั้นหรือสถานะ

- การข่มเหงรังแกจิตใจโดยผู้ใหญ่หรือเด็กด้วยกัน รวมถึงการกระทำเช่นว่าด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communications Technologies หรือ ICT) เช่น โทรศัพท์มือถือ และอินเทอร์เน็ต (ที่เรียกว่า “การรังแกทางไซเบอร์”) รวมถึงการปฏิเสธและเป็นปฏิปักษ์

การล่วงเกินทางเพศ^{๑๔} หมายถึง กิจกรรมทางเพศใด ๆ ที่เหยียดยู่เด็ก รวมถึง

- การชักจูงล่อลวงหรือการบังคับให้เด็กเข้าร่วมในกิจกรรมทางเพศที่ผิดกฎหมายหรือเป็นอันตรายต่อจิตใจ

- การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กโดยการค้าหรือการนำเด็กมาค้าประเวณี

- การใช้เด็กสำหรับผลิตสื่อลามกเด็กไม่ว่าจะเป็นภาพการล่วงเกินทางเพศต่อเด็กหรือเป็นภาพคล้ายเด็ก

- การให้เด็กค้าประเวณี บำเรอทางเพศ การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในวงการท่องเที่ยว การค้ามนุษย์ (ไม่ว่าจะภายในหรือระหว่างประเทศ) การขายเด็กเพื่อประโยชน์ทางเพศและการบังคับแต่งงาน แม้ว่าเด็กจำนวนมากอาจตกเป็นผู้เสียหายดังกล่าวข้างต้นโดยปราศจากการบีบบังคับหรือการควบคุม แต่ก็ส่งผลกระทบต่อจิตใจต่อเด็ก มีลักษณะของการชู้ตริตเอาไรด์เอาเปรียบและสร้างความชอกช้ำทางจิตใจแก่เด็ก

^{๑๓} ข้อเสนอแนะทั่วไปของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ฉบับที่ ๑๓ ว่าด้วยสิทธิของเด็กที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงในรูปแบบทั้งปวง

^{๑๔} ข้อเสนอแนะทั่วไปของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ฉบับที่ ๑๓ ว่าด้วยสิทธิของเด็กที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงในรูปแบบทั้งปวง

ทั้งนี้ กิจกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นอาจเป็นการหยิบยื่นโดยผู้ใหญ่สู่เด็ก หรือเป็นกิจกรรมระหว่างเด็กกับเด็ก ซึ่งอาจพิจารณาว่าเป็นการล่วงละเมิดได้ หากผู้กระทำการใช้อำนาจ การข่มขู่ หรือวิธีการอื่น ๆ ในการกดดัน

การทอดทิ้ง หรือ การปล่อยปละละเลย^{๑๕} หมายถึง การไม่ตอบสนองต่อความต้องการทางร่างกายและจิตใจของเด็ก การไม่ปกป้องเด็กให้พ้นจากอันตราย หรือไม่จัดให้เด็กได้รับบริการอื่น ๆ แม้ว่าบุคคลผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการเลี้ยงดูเด็กนั้นมีความสามารถ รวมทั้งความรู้ที่จะกระทำเช่นนั้น อีกทั้งสามารถเข้าถึงบริการดังกล่าวได้ การทอดทิ้งหมายความรวมถึง

- การทอดทิ้งหรือการปล่อยปละละเลยทางกาย หมายถึง การไม่ปกป้องเด็กจากอันตราย (ไม่ดูแลให้เด็กมีความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน) รวมทั้งไม่ถ่ายทอดทักษะต่าง ๆ หรือไม่ให้สิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานที่เพียงพอแก่เด็ก ได้แก่ อาหาร ที่พักอาศัย เครื่องนุ่งห่ม และการดูแลสุขภาพ
- การทอดทิ้งหรือการปล่อยปละละเลยทางจิตใจ หมายถึง การไม่สามารถเป็นที่พึ่งด้านจิตใจและไม่ใช่ความรัก ปล่อยปละละเลย ไม่เอาใจใส่ต่อเด็กอย่างต่อเนื่อง ผู้ดูแลเด็กไม่ให้ความสนใจต่ออารมณ์จิตใจของเด็ก ไม่เข้าใจสิ่งที่เด็กเล็กต้องการจะบอกหรือส่งสัญญาณร้องขอ ตลอดจนมีการใช้ความรุนแรงระหว่างคู่สามีภรรยา การใช้ยาเสพติดหรือการเสพยาขณะที่อยู่กับเด็ก
- การละเลยไม่เอาใจใส่สุขภาพร่างกายและจิตใจของเด็ก หมายถึง การไม่ให้การรักษาพยาบาลที่จำเป็นแก่เด็ก
- การละเลยเกี่ยวกับการศึกษาของเด็ก หมายถึง การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดให้ผู้ดูแลเด็กต้องจัดให้เด็กได้รับการศึกษาโดยเข้าเรียนในโรงเรียนหรือการศึกษาแบบอื่น
- การทิ้งเด็ก ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความน่ากังวลอย่างยิ่งในบางพื้นที่ ที่มีแนวคิดหรือความเชื่อเกี่ยวกับเด็กที่เกิดนอกสมรส หรือเด็กพิการ

การแสวงประโยชน์^{๑๖} หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ที่เป็นการเก็บเกี่ยวประโยชน์จากเด็ก และเป็นผลร้ายต่อสวัสดิภาพของเด็กไม่ว่าในด้านใด หมายรวมถึง การชักจูง ใช้อำนาจ บังคับ หรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม ให้เด็กต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ โดยผู้ปกครอง/ผู้ดูแลได้รับประโยชน์ รวมไปถึงการค้าเด็ก การใช้แรงงานเด็ก การใช้เด็กขายบริการทางเพศ การใช้เด็กในการผลิตสื่อลามก การบังคับให้แต่งงาน การบังคับเด็กให้เข้าร่วมในการสู้รบและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมเหล่านี้ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิต การเรียนรู้ จิตวิญญาณ ศีลธรรมหรือพัฒนาการทางจิตสังคมของเด็ก

การซื้อขายเด็ก หมายถึง ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก โดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็ก เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดนำตัวเด็กไปจากการปกครองดูแลของตน

การใช้แรงงานเด็ก หมายถึง การชักจูง ใช้อำนาจ บังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้เด็กต้องทำงาน โดยขัดต่อกฎหมายและเป็นอันตรายต่อสุขภาพ พัฒนาการและความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก หรือเป็นการขัดขวางไม่ให้เด็กได้รับสิทธิหรือการคุ้มครองตามกฎหมาย ทั้งนี้ถือเป็นการแสวงประโยชน์จากเด็กอีกด้วย ได้แก่

- การใช้งานเด็กในบ้าน หรือการใช้แรงงานเด็กที่ขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย
- การใช้งานเด็กในเรือประมง ในงานเกษตรกรรมเพื่อขาย ในโรงงานที่ใช้เครื่องจักรทำงานในสถานที่ก่อสร้าง

^{๑๕} ข้อเสนอแนะทั่วไปของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ฉบับที่ ๑๓ ว่าด้วยสิทธิของเด็กที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงในรูปแบบทั้งปวง

^{๑๖} ข้อเสนอแนะทั่วไปของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ฉบับที่ ๑๓ ว่าด้วยสิทธิของเด็กที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงในรูปแบบทั้งปวง

- การใช้เด็กไปขอยาน หรือถูกใช้ไปค้ายาเสพติด
- การนำเด็กไปค้าประเวณี

(หมายเหตุ - การให้เด็กปฏิบัติงานบ้าน หากไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพ พัฒนาการ และความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก ไม่ถือว่าเป็นการใช้แรงงานเด็ก)

การใช้เด็กขายบริการทางเพศ คือ การนำเด็กมาให้บริการทางเพศ เพื่อแลกกับเงินหรือสิ่งตอบแทนที่ไม่ใช่เงิน

การใช้เด็กในการผลิตสื่อลามก คือ การนำเด็กมาใช้ในการผลิตสื่อซึ่งมีการแสดงออกทางเพศอย่างโจ่งแจ้ง และให้เด็กทำกิจกรรมอันจกาศเพื่อสนองกามารมณ์ โดยนำไปเผยแพร่ทางวิดีโอ อินเทอร์เน็ต ภาพถ่าย หรือนิตยสาร เป็นต้น

ระบบคุ้มครองเด็ก^{๑๗} ระบบคุ้มครองเด็กแบบองค์รวมจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการที่มีความละเอียด และมีลักษณะบูรณาการสำหรับขั้นตอนต่าง ๆ รวมถึงกระบวนการที่มีประสิทธิผลสำหรับการจัดตั้งแผนงานทางสังคมในอันที่จะให้การสนับสนุนที่จำเป็นแก่เด็กและบุคคลซึ่งเด็กนั้นอยู่ในความดูแล ตลอดจนกระบวนการ ที่มีประสิทธิผลสำหรับการป้องกันในรูปแบบอื่น และให้มีการระบุ การรายงาน การส่งเรื่องเพื่อพิจารณาการสืบสวน การปฏิบัติ และการติดตามเรื่องของกรณีการปฏิบัติที่ผิดต่อเด็ก และในกรณีที่เหมาะสมให้ทางตุลาการเข้ามามีส่วนร่วมด้วย โดยพิจารณาถึงสังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนระบบกฎหมายของรัฐภาคนั้น ๆ ด้วย^{๑๘}

ความรุนแรงในครอบครัว^{๑๙} หมายถึง การกระทำใด ๆ โดยมุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายจิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับ หรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ หรือไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ แต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท

^{๑๗} ข้อเสนอแนะทั่วไปของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ฉบับที่ ๑๓ ว่าด้วยสิทธิของเด็กที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงในรูปแบบทั้งปวง

^{๑๘} ทั้งนี้ ในแต่ละขั้นตอน ควรพิจารณา รายละเอียดข้อเสนอแนะ Guidelines for the Alternative Care of Children

^{๑๙} พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

ส่วนที่ ๓

ทิศทางการคุ้มครองเด็ก

๓.๑ วิสัยทัศน์

“เด็กทุกคนอยู่ดี มีสุข ปลอดภัย ในครอบครัว ชุมชนและสังคมแวดล้อมที่คุ้มครองและดูแล”

๓.๒ หลักการ

- ๑) การปกป้องคุ้มครองและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก จะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก โดยไม่เลือกปฏิบัติ คำนึงถึงความละเอียดอ่อนต่อความเป็นเด็กและมีสิทธิชาย
- ๒) การใช้แนวคิดในการยึดเด็กเป็นศูนย์กลางของการดำเนินงานอย่างบูรณาการ
- ๓) เน้นการป้องกันระดับปฐมภูมิโดยผ่านระบบดูแลสุขภาพ การศึกษา การบริการสังคม และให้ความสำคัญกับการสร้างความผูกพันในครอบครัวเป็นลำดับแรกในฐานะผู้ดูแลเด็กที่ให้ความคุ้มครองและป้องกันมิให้เกิดการกระทำทารุณแรง
- ๔) เด็กทุกคนมีสิทธิและจะต้องเข้าถึงสิทธิในการปกป้องคุ้มครองและได้รับการอุปการะดูแล ส่งเสริมและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์
- ๕) เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการรับฟังและแสดงความคิดเห็นในทุกกระบวนการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ โดยการเสริมพลังและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็ก

๓.๓ พันธกิจ

- ๑) เสริมสร้างความตระหนักและความเข้มแข็งของบุคคลในครอบครัว สังคมแวดล้อมของเด็กในการแก้ไขปัญหาและคุ้มครองเด็ก โดยเฉพาะการป้องกันมิให้กระทำทารุณแรงต่อเด็ก ให้ครอบคลุมเด็กทุกคนทุกกลุ่ม
- ๒) พัฒนาระบบ มาตรการและกลไกการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในการคุ้มครองเด็กและการจัดสวัสดิการสำหรับเด็ก ให้ครอบคลุมสอดคล้องกับประโยชน์สูงสุดของเด็กทุกคน
- ๓) ยกกระดับมาตรฐานในการจัดบริการทั้งด้านการส่งเสริม ป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟูและพัฒนาให้มุ่งสู่มาตรฐานสากล สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับสภาพสังคม วัฒนธรรมของสังคมไทย
- ๔) ส่งเสริมนวัตกรรมและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่มีการใช้ทุนทางสังคมสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย ในการปกป้องคุ้มครองและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก และพัฒนาตนให้มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครองตนเอง รวมทั้งพึ่งตนเอง
- ๕) พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นของเด็กในขั้นตอนต่าง ๆ ของการคุ้มครองเด็ก
- ๖) สนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนามาตรการที่เหมาะสมทางด้านนิติบัญญัติ บริหาร สังคม และการศึกษา ในอันที่จะคุ้มครองเด็กจากความทารุณแรง

๓.๔ วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์

- ๑) บุคคลในสังคมแวดล้อมเด็ก สามารถเข้าแทรกแซงให้ความช่วยเหลือในระยะเบื้องต้น และดำเนินงานป้องกันเชิงรุก รวมทั้งภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการปกป้องคุ้มครองเด็ก เพื่อให้เด็กมีสุขภาพที่ดี พัฒนาทางด้านร่างกาย จิตสังคม และมีการพัฒนาความรู้คิด
- ๒) มีสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรและปกป้องคุ้มครองเด็ก ด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบคุ้มครองเด็กที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม กฎหมาย บริบทของชุมชนและสังคมของประเทศไทย

๓) สังคมมีเจตคติที่ดีในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

๓.๕ กลุ่มเป้าหมาย

- ๑) หน่วยงานภาครัฐ
- ๒) สถาบันทางวิชาการ
- ๓) องค์กรภาคเอกชน
- ๔) ภาคประชาสังคม (สถาบันทางศาสนา องค์กรธุรกิจ องค์กรภาคประชาชน สื่อมวลชน)
- ๕) เด็ก ครอบครัวและชุมชน

๓.๖ กรอบระยะเวลา

กรอบระยะเวลา ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยระยะของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๓.๗ ยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็ก

ยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมพลังบุคคลในสังคมแวดล้อมเด็กให้มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	มีบุคคล/กลุ่มบุคคลในระดับพื้นที่ที่ทำหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองเด็กและส่งเสริมสวัสดิภาพความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่เด็ก	เด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมของครอบครัวและชุมชนที่มีความปลอดภัยและเป็นมิตรต่อเด็ก สามารถให้ความช่วยเหลือและปกป้องคุ้มครองเด็ก
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มพูนขีดความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพและบูรณาการการทำงานร่วมกันของทีมสหวิชาชีพเพื่อปกป้องคุ้มครองเด็ก	มีระบบการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานและการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบวิชาชีพ	ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถปฏิบัติงานตามกฎหมายและมาตรฐานวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการทำงานในลักษณะสหวิชาชีพ
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การระดมสรรพกำลังและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายจิตอาสาภาคสังคม ในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	มีเครือข่ายจิตอาสาที่สนับสนุนผู้ประกอบวิชาชีพ พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลแวดล้อมเด็กในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	เครือข่ายจิตอาสาทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การยกระดับมาตรฐานและขีดความสามารถในการจัดบริการที่สอดคล้องต่อสภาพปัญหาและความต้องการต่อเนื่องเป็นระบบและครบวงจร	มีระบบการจัดบริการสำหรับเด็กและครอบครัวอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและครบวงจรตามมาตรฐาน	เด็กและครอบครัวได้รับการอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและครบวงจรตามมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานการกำกับติดตามและประเมินผล การถ่ายทอดและจัดการองค์ความรู้	มีระบบและกลไกรับผิดชอบหลักในการบริหารจัดการด้านการประสานงาน กำกับติดตามประเมินผล และสนับสนุนการดำเนินงานคุ้มครองเด็กในทุกกระดับ	กลไก รับผิดชอบ และ กลไก การประสานงานในทุกระดับมีขีดความสามารถในการสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานคุ้มครองเด็ก
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความร่วมมือและกลไกการประสานงานระหว่างประเทศในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	มีความร่วมมืออย่างเป็นระบบในการดำเนินงานการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และระหว่างประเทศ	ประเทศในอนุภูมิภาค และภูมิภาค มีการดำเนินงานตามแผนความร่วมมือในการปกป้องคุ้มครองเด็กตามมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมพลังบุคคลในสังคมแวดล้อมเด็กให้มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

เป้าประสงค์

เด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมของครอบครัวและชุมชนที่มีความปลอดภัยและเป็นมิตรต่อเด็ก สามารถให้ความช่วยเหลือและปกป้องคุ้มครองเด็ก

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์

มีบุคคล/กลุ่มบุคคลในระดับพื้นที่ที่ทำหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองเด็กและส่งเสริมสวัสดิภาพความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่เด็ก

มาตรการและตัวชี้วัด ประกอบด้วย ๔ มาตรการ ๑๓ ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
๑.๑ ส่งเสริมให้มีกลไกเข้าถึงเด็กและครอบครัวในการรับบริการจากรัฐและสนับสนุนบิดามารดาหรือผู้ปกครองให้มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครองเด็กและอุปการะเลี้ยงดูเด็กไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ	๑.๑.๑ มีแนวปฏิบัติ/คู่มือการปฏิบัติงานคุ้มครองเด็กสำหรับบุคคล/กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นกลไกในการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน
	๑.๑.๒ มีระบบสนับสนุนการทำงานสำหรับบุคคล/กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นกลไกในการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน
	๑.๑.๓ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีคณะกรรมการในการขับเคลื่อนให้เกิดกลไกเข้าถึงเด็กและครอบครัว เพื่อให้เด็กเข้าถึงบริการของรัฐอย่างเท่าเทียม
	๑.๑.๔ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ทำหน้าที่เป็นกลไกในการปกป้อง คุ้มครองเด็กในระดับชุมชน (บุคคลหรือกลุ่มบุคคล อาจหมายถึงความรวมถึง องค์กร คณะกรรมการชุมชน)
	๑.๑.๕ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำเครื่องมือคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำไปใช้ในการปฏิบัติงาน
	๑.๑.๖ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบข้อมูลการคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
<p>๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีมาตรการและกลไกในการรับฟังและการแสดงความคิดเห็นของเด็กตามสมควรแก่อายุและวุฒิภาวะของเด็ก</p>	<p>๑.๒.๑ มีแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และผู้ทำงานกับเด็กในการรับฟังความคิดเห็นของเด็กและใช้ประโยชน์สูงสุดของเด็กในการวินิจฉัยและตัดสินใจ</p>
	<p>๑.๒.๒ มีช่องทางการรับฟังความคิดเห็นของเด็กและครอบครัว เพื่อให้สามารถจัดบริการได้ตามความต้องการและความจำเป็นของเด็กและครอบครัว</p>
	<p>๑.๒.๓ มีการพัฒนากฎหมายและระเบียบคำสั่ง เพื่อให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นทางการ</p>
	<p>๑.๒.๔ มีช่องทางการคำปรึกษาแนะนำและร้องเรียนที่เป็นมิตรกับเด็ก</p>
<p>๑.๓ เสริมพลังให้ครอบครัวและชุมชนเข้าใจบทบาทและทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพและไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ</p>	<p>๑.๓.๑ จำนวนเครือข่ายครอบครัวในชุมชน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำในการเข้าถึงสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัว</p>
	<p>๑.๓.๒ ร้อยละของพ่อแม่ผู้ปกครองที่เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมให้ครอบครัวและชุมชน สามารถทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพและอุปการะเลี้ยงดูเด็กไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ</p>
<p>๑.๔ ส่งเสริมให้บุคลากรในระดับชุมชนและท้องถิ่น มีศักยภาพในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กและเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองเด็ก</p>	<p>๑.๔.๑ จำนวนบุคลากรในระดับท้องถิ่นมีความรู้และเข้าใจในการเฝ้าระวัง วิเคราะห์ปัญหา รายงานแจ้งเหตุและส่งต่อการเข้ารับบริการได้อย่างเหมาะสมและทันการณ์</p>

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งประเทศไทย องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคีเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพและบูรณาการการทำงานร่วมกันของทีมสหวิชาชีพเพื่อปกป้องคุ้มครองเด็ก

เป้าประสงค์

ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถปฏิบัติงานตามกฎหมายและมาตรฐานวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการทำงานในลักษณะสหวิชาชีพ

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์

มีระบบการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานและการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบวิชาชีพ
มาตรการและตัวชี้วัด ประกอบด้วย ๕ มาตรการ ๑๕ ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
๒.๑ พัฒนาระบบการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามกฎหมายคุ้มครองเด็ก	๒.๑.๑ ร้อยละของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติงานแบบเต็มรูปแบบ (การปฏิบัติงานเต็มรูปแบบ (Full Function) หมายถึง การปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ และแนวทางการปฏิบัติงาน รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถ)
	๒.๑.๒ มีระบบการสนับสนุนการปฏิบัติงานสำหรับเด็กเฉพาะกลุ่มของพนักงานเจ้าหน้าที่ และทีมสหวิชาชีพ (ระบบสนับสนุน หมายความรวมถึง เครื่องมือการประเมินแนวทางการปฏิบัติงาน และคู่มือการปฏิบัติงาน)
	๒.๑.๓ มีการพัฒนาเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และนำไปสู่การปฏิบัติ
๒.๒ พัฒนาระบบการทำงานทีมสหวิชาชีพในทุกระดับโดยการบูรณาการกฎหมายและจัดบริการให้ครอบคลุมเด็กที่ประสบความรุนแรงในทุกรูปแบบ	๒.๒.๑ ระดับความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสหวิชาชีพในการสงเคราะห์และคุ้มครองเด็กในระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับตำบล
	๒.๒.๒ มีคู่มือการปฏิบัติงานด้านเด็กในแต่ละวิชาชีพ (วิชาชีพ หมายความรวมถึง นักกฎหมาย แพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ครู)
	๒.๒.๓ มีหน่วยให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานสหวิชาชีพด้านคุ้มครองเด็ก เพื่อให้คำปรึกษากับทีมสหวิชาชีพในระดับจังหวัด
๒.๓ ส่งเสริมให้มีการประเมินและรับรองมาตรฐานกลางทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของวิชาชีพ ผู้ดูแลเด็ก รวมถึงเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	๒.๓.๑ มีกลไกอิสระในการประเมินและสะท้อนผลการปฏิบัติงานในการคุ้มครองเด็ก
	๒.๓.๒ มีมาตรฐานกลางทางวิชาชีพที่เฉพาะเจาะจงด้านเด็กและครอบครัวของสภาแต่ละวิชาชีพ

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
	<p>(มาตรฐานกลางทางวิชาชีพ หมายถึง มาตรฐานที่เฉพาะเจาะจงด้านเด็กและครอบครัวของแต่ละวิชาชีพ)</p> <p>๒.๓.๓ ร้อยละของนักวิชาชีพ ผู้ดูแลเด็ก รวมถึงเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายในการปกป้องคุ้มครองเด็กที่ผ่านการประเมินและรับรองตามมาตรฐานกลางทางวิชาชีพในการปฏิบัติงาน</p>
<p>๒.๔ จัดทำข้อมูลความจำเป็นและความต้องการจำนวนบุคลากรในแต่ละวิชาชีพที่มีความรู้ ความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญในการปกป้องคุ้มครองเด็กของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>๒.๔.๑ มีฐานข้อมูลพนักงานเจ้าหน้าที่ และผู้เชี่ยวชาญแต่ละวิชาชีพในระดับจังหวัดและระดับชาติ</p> <p>๒.๔.๒ มีข้อมูลความจำเป็นและความต้องการจำนวนบุคลากรในแต่ละวิชาชีพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>๒.๕ กำหนดให้มีหน่วยงานระดับชาติและระดับภูมิภาค เพื่อการพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ และทีมสหวิชาชีพในการปฏิบัติงานด้านการปกป้องคุ้มครองเด็ก</p>	<p>๒.๕.๑ มีแผนการพัฒนาบุคลากรด้านคุ้มครองเด็กที่หลากหลาย เช่น ฝึกอบรม ฝึกภาคปฏิบัติ ดูงาน เสวนาแลกเปลี่ยนความรู้ การกำกับดูแล (Supervisions)</p> <p>๒.๕.๒ มีองค์กรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการปกป้องคุ้มครองเด็กในแต่ละวิชาชีพ หรือมีองค์กรกลางร่วมกัน</p> <p>๒.๕.๓ มีการประเมินผล ทบทวน วิจัยและพัฒนาหลักสูตรในการอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ และทีมสหวิชาชีพภายในองค์กรอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>๒.๕.๔ มีการจัดทำโครงสร้างผู้กำกับดูแลโดยผู้เชี่ยวชาญ (Supervisor) ในแต่ละกระบวนการพัฒนาที่ชัดเจน</p>

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ. กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด ศาล สภาวิชาชีพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หน่วยงานภาคีสันับสนุน : องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคีเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การระดมสรรพกำลังและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายจิตอาสา ภาคสังคมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

เป้าประสงค์

เครือข่ายจิตอาสาทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์

มีเครือข่ายจิตอาสาที่สนับสนุนผู้ประกอบวิชาชีพ พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลแวดล้อมเด็กในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

มาตรการและตัวชี้วัด ประกอบด้วย ๔ มาตรการ ๑๒ ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
๓.๑ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาและขยายเครือข่ายจิตอาสาของอาสาสมัครระดับบุคคล ระดับครอบครัว และระดับชุมชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก โดยใช้ประโยชน์ทางสังคมที่มีอยู่	๓.๑.๑ มีแนวปฏิบัติในการเป็นจิตอาสาในการปกป้องคุ้มครองเด็ก
	๓.๑.๒ มีระบบสนับสนุนการทำงานของเครือข่ายจิตอาสาในระดับชุมชนโดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการ
	๓.๑.๓ มีหน่วยงานประสานงานกลางเครือข่ายอาสาสมัครระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน
	๓.๑.๔ มีกิจกรรมสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องจิตอาสาในการปกป้องคุ้มครองเด็ก ให้แก่อาสาสมัครระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน
	๓.๑.๕ ร้อยละของอาสาสมัครระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชนในการดูแลปกป้องคุ้มครองเด็ก
	๓.๑.๖ ร้อยละของเครือข่ายอาสาสมัครชุมชน ในการปกป้องคุ้มครองเด็ก
	๓.๑.๗ ร้อยละของอาสาสมัครระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเป็นจิตอาสาในการปกป้องคุ้มครองเด็ก
๓.๒ แสวงหา ส่งเสริมและสนับสนุนพลังจิตอาสาของภาคีเครือข่ายองค์กรธุรกิจและหน่วยงานสนับสนุนทุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	๓.๒.๑ ร้อยละของจังหวัดที่มีแผนการจัดหาทุนในการปกป้องคุ้มครองเด็กโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรธุรกิจ
	๓.๒.๒ มีการสร้างระบบแรงจูงใจให้ภาคธุรกิจเป็นเครือข่ายปกป้องคุ้มครองเด็ก เช่น มาตรการทางภาษี การประกาศเกียรติคุณ
๓.๓ ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้เกิดนวัตกรรม รูปแบบหรือแนวทางปฏิบัติที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในการคุ้มครองเด็กในทุกรูปแบบของจิตอาสา และขยายผลของแนวทางปฏิบัติที่ดีไปยังพื้นที่อื่น	๓.๓.๑ จำนวนนวัตกรรม รูปแบบหรือแนวปฏิบัติที่ดีในการปกป้องคุ้มครองเด็ก
	๓.๓.๒ มีการพัฒนาระบบแรงจูงใจให้แก่เครือข่ายจิตอาสาที่มีการพัฒนานวัตกรรม รูปแบบหรือแนวปฏิบัติที่ดีในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
๓.๔ กำหนดมาตรการและแนวทางในการปกป้องคุ้มครองเด็กจากความรุนแรงทางเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารสมัยใหม่ ด้วยการส่งเสริมบทบาทของวิชาชีพสื่อสารมวลชน	๓.๔.๑ มีมาตรการและแนวทางปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด ศาล สภาคอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรม ตลาดหลักทรัพย์ สถาบันไทยพัฒนา องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม สื่อสารมวลชน องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคีเครือข่าย

**ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การยกระดับมาตรฐานและขีดความสามารถการจัดบริการที่สอดคล้อง
ต่อสภาพปัญหาและความต้องการอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและครบวงจร**

เป้าประสงค์

เด็กและครอบครัวได้รับการอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและครบวงจรตามมาตรฐาน

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์

มีระบบการจัดบริการสำหรับเด็กและครอบครัวอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและครบวงจรตามมาตรฐาน

มาตรการและตัวชี้วัด ประกอบด้วย ๔ มาตรการ ๙ ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
๔.๑ ส่งเสริมให้มีกลไกการคุ้มครองเด็กและการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัวในระดับท้องถิ่น โดยบูรณาการกับแผนงานด้านการคุ้มครองเด็กของหน่วยงานต่างๆ ให้ครอบคลุมเด็กทุกกลุ่ม และเชื่อมโยงในระดับ	๔.๑.๑ มีการพัฒนากลไกการคุ้มครองเด็กและการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กที่เชื่อมโยงระดับชาติ จังหวัด และท้องถิ่น
	๔.๑.๒ ร้อยละของจังหวัดที่มีแผนยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กและมีการจัดสรรทรัพยากรและผู้ประกอบวิชาชีพในการสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปกป้องคุ้มครองเด็ก
	๔.๑.๓ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกลไกการเข้าถึงตัวเด็กที่ต้องการการคุ้มครอง
	๔.๑.๔ สัดส่วนของเด็กที่ต้องการการคุ้มครองได้รับการบริการที่ครบวงจรอย่างต่อเนื่อง
๔.๒ จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องตามความจำเป็นและความต้องการรับบริการของเด็กแต่ละกลุ่ม	๔.๒.๑ มีแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องตามความต้องการรับบริการของเด็กแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็กที่พ่อแม่ขาดทักษะการอุปการะเลี้ยงดู เด็กถูกทารุณกรรม เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด เด็กในสถานการณ์บนท้องถนน และเด็กที่ต้องการการปกป้องพิเศษ ฯลฯ)
	๔.๒.๒ มีการจัดทำข้อตกลงร่วมกัน หรือแนวทางปฏิบัติร่วมกันในการทำงานระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในแต่ละหน่วยงาน

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
๔.๓ พัฒนาเกณฑ์ชี้วัด ในการติดตามและประเมินผลการจัดบริการสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัวของสถาบันต่าง ๆ ที่มีเด็กอยู่ในความดูแล	๔.๓.๑ มีเกณฑ์การชี้วัดในการติดตามและประเมินผลการให้บริการแก่เด็กและครอบครัว (เกณฑ์ชี้วัด หมายถึง เด็กได้อยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคม ชุมชน โรงเรียนที่มีการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและคุ้มครองเด็ก และเด็กมีการพัฒนาตามมาตรฐานขั้นต่ำ)
๔.๔ จัดให้มีกลไกกำกับติดตามการดำเนินงาน การประเมินผลและการจัดการรายกรณีโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการรักษาความลับ	๔.๔.๑ มีกลไกการกำกับติดตามการให้บริการครบวงจรต่อเนื่อง
	๔.๔.๒ จำนวนปัญหา/ข้อร้องเรียนที่เกี่ยวกับเด็กที่ได้รับการแก้ไข

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม สำนักงานประมาณ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด ศาล สภาวิชาชีพ องค์การพัฒนาเอกชนภาคประชาสังคม ภาคีเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน การกำกับติดตามและประเมินผล การถ่ายทอดและจัดการองค์ความรู้

เป้าประสงค์

กลไกรับผิดชอบและกลไกการประสานงานในทุกกระดับมีขีดความสามารถในการสนับสนุนและส่งเสริม
การปฏิบัติงานคุ้มครองเด็ก

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์

มีระบบและกลไกรับผิดชอบหลัก ในการบริหารจัดการด้านการประสานงาน กำกับติดตามประเมินผล
และสนับสนุนการดำเนินงานคุ้มครองเด็กในทุกกระดับ

มาตรการและตัวชี้วัด ประกอบด้วย ๖ มาตรการ ๑๖ ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
๕.๑ พัฒนาระบบสารสนเทศเด็กเพื่อการบริหารจัดการ (Management Information System) เพื่อการบูรณาการข้อมูลให้มีความถูกต้อง เป็นเอกภาพ น่าเชื่อถือและเป็นระบบ	๕.๑.๑ มีระบบสารสนเทศเพื่อการบูรณาการข้อมูลด้านการคุ้มครองเด็ก สำหรับใช้ในการดำเนินการช่วยเหลือและแสดงผลได้อย่างเป็นปัจจุบัน
๕.๒ พัฒนาและสนับสนุนให้มีการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)	๕.๒.๑ จำนวนการศึกษาวិชาญัยในการปกป้องคุ้มครองเด็ก
	๕.๒.๒ จำนวนองค์ความรู้ที่มีการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางต่าง ๆ
	๕.๒.๓ จัดให้มีเวทีสมัชชาสหวิชาชีพระดับชาติปีละ ๑ ครั้ง
	๕.๒.๔ มีการสนับสนุนให้มีเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระดับจังหวัด
๕.๓ พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล รายงานสถานการณ์ด้านเด็กและผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น	๕.๓.๑ มีระบบการติดตาม ประเมินผล และรายงานสถานการณ์ด้านเด็ก
	๕.๓.๒ มีคู่มือและเครื่องมือการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลที่เชื่อมโยงกับนโยบายและแผนงานระดับชาติ กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง
	๕.๓.๓ มีรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
๕.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถให้กับฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กทุกระดับเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามกรอบนโยบายและกฎหมายอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	๕.๔.๑ มีการพัฒนาศักยภาพฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กทุกระดับอย่างต่อเนื่อง
	๕.๔.๒ มีการวิเคราะห์โครงสร้าง อัตรากำลัง งบประมาณ และระบบสนับสนุนการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการคุ้มครองเด็กทุกระดับ ให้สอดคล้องกับภารกิจตามกฎหมาย
	๕.๔.๓ มีข้อเสนอโครงสร้างและอัตรากำลังให้สอดคล้องกับภาระงาน และสามารถกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับงานทุกระดับ
๕.๕ ปรับปรุงระบบการจัดสรร งบประมาณ รวมทั้งกองทุนคุ้มครองเด็กเชิงกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านเด็ก	๕.๕.๑ มีระบบการบริหารจัดการด้านงบประมาณ การกำกับดูแล และการรายงานทางด้านงบประมาณ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านเด็ก
	๕.๕.๒ มีการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนคุ้มครองเด็ก เพื่อให้กลไกการคุ้มครองเด็กสามารถปฏิบัติงานได้ตามกฎหมายโดยการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ต้องได้รับการช่วยเหลือ
๕.๖ พัฒนา ปรับปรุงกฎหมายเพื่อกำหนดกรอบการดำเนินงาน ระบบ กลไก และบทบาทความรับผิดชอบของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	๕.๖.๑ มีการทบทวนและแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีอยู่
	๕.๖.๒ จำนวนกฎหมายที่ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติม
	๕.๖.๓ มีกลไกการติดตามและประเมินผลประสิทธิผลของการบังคับกฎหมาย

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานอัยการสูงสุด ศาล สภาวิชาชีพ องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคีเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความร่วมมือและกลไกการประสานงานระหว่างประเทศในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

เป้าประสงค์

ประเทศในอนุภูมิภาค และภูมิภาค มีการดำเนินงานตามแผนความร่วมมือในการปกป้องคุ้มครองเด็กตามมาตรฐานสากล

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์

มีความร่วมมืออย่างเป็นระบบในการดำเนินงานการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และระหว่างประเทศ

มาตรการและตัวชี้วัด ประกอบด้วย ๓ มาตรการ ๖ ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
๖.๑ ส่งเสริมความร่วมมือและแสวงหาความช่วยเหลือทางวิชาการจากหน่วยงานในองค์การสหประชาชาติและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในระบบองค์การสหประชาชาติ	๖.๑.๑ มีแผนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานในองค์การสหประชาชาติเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินงาน หรือสถานการณ์ด้านเด็กของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านเด็กทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
	๖.๑.๒ มีรายงานการศึกษาสถานการณ์ สภาพปัญหาและความต้องการในการรับบริการของกลุ่มเด็กที่ยังไม่มีกรอบกฎหมายนโยบายและแผนงานรองรับในการให้ความคุ้มครอง
๖.๒ เสริมสร้างและขยายกรอบความร่วมมือข้ามชาติ วิธีการประสานความร่วมมือเพื่อให้เด็กเข้าถึงบริการและการคุ้มครองภายในประเทศและระหว่างประเทศ ในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคีอย่างเป็นรูปธรรมตามมาตรฐานสากล	๖.๒.๑ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ แนวปฏิบัติ และการดำเนินงานในการปกป้องคุ้มครองเด็กภายในและระหว่างประเทศ
	๖.๒.๒ มีกรอบความร่วมมือหรือบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ และระหว่างประเทศในรูปแบบทวิภาคีพหุภาคีว่าด้วยการปกป้องคุ้มครองเด็ก
	๖.๒.๓ มียุทธศาสตร์ แผนงาน และมาตรฐานการดำเนินงานคุ้มครองและขยายการบริการให้เป็นไปตามหลักสากลที่ครอบคลุมโดยผ่านกลไกในพื้นที่
๖.๓ ส่งเสริม สนับสนุนแผนงาน โครงการกิจกรรม ตามแผนงานพัฒนาและสนับสนุนความร่วมมือทางด้านวิชาการ ตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ เช่น กรอบอาเซียน อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและระดับภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดมาตรฐานระบบคุ้มครองเด็กระหว่างประเทศ	๖.๓.๑ มีแผนงานพัฒนาและสนับสนุนความร่วมมือทางด้านวิชาการตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

- หน่วยงานรับผิดชอบหลัก :** กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน ศาล สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- หน่วยงานภาคีสนับสนุน :** สภาวิชาชีพ องค์กรในระบบสหประชาชาติ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรการพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคีเครือข่าย

๓.๘ ตัวชี้วัดที่สำคัญ

การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานใน ๒ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ และระยะที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ จำนวน ๗๑ ตัวชี้วัด แบ่งเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ๑) ตัวชี้วัดที่ดำเนินการให้แล้วเสร็จในระยะเวลาที่ ๑ จำนวน ๑๗ ตัวชี้วัด ๒) ตัวชี้วัดที่ดำเนินการในระยะเวลาที่ ๑ และต่อเนื่องในระยะเวลาที่ ๒ จำนวน ๔๒ ตัวชี้วัด และ ๓) ตัวชี้วัดที่ดำเนินการระยะเวลาที่ ๒ จำนวน ๑๒ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมพลังบุคคลในสังคมแวดล้อมเด็กให้มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครองเด็ก (๑๓ ตัวชี้วัด)		
มาตรการ	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะที่ ๒ (ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔)
๑.๑ ส่งเสริมให้มีกลไกการเข้าถึงเด็กและครอบครัวในการรับบริการจากรัฐและสนับสนุนบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครองเด็กและอุปการะเลี้ยงดูเด็กไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ	๑.๑.๑ มีแนวปฏิบัติ/คู่มือการปฏิบัติงานคุ้มครองเด็กสำหรับบุคคล/กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นกลไกในการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน	๑.๑.๔ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ทำหน้าที่เป็นกลไกในการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน (บุคคลหรือกลุ่มบุคคล หมายความว่า องค์กร คณะกรรมการชุมชน)
	๑.๑.๒ มีระบบสนับสนุนการทำงานสำหรับบุคคล/กลุ่มบุคคล ที่ทำหน้าที่เป็นกลไกในการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน	๑.๑.๕ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำเครื่องมือคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำไปใช้ในการปฏิบัติงาน
	๑.๑.๓ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีคณะกรรมการในการขับเคลื่อนให้เกิดกลไกเข้าถึงเด็กและครอบครัวเพื่อให้เด็กเข้าถึงบริการของรัฐอย่างเท่าเทียม	๑.๑.๖ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบข้อมูลการคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ
๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีมาตรการและกลไกในการรับฟังและการแสดงความคิดเห็นของเด็กตามสมควรแก่อายุและวุฒิภาวะของเด็ก	๑.๒.๑ มีแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และผู้ทำงานกับเด็กในการรับฟังความคิดเห็นของเด็กและใช้ประโยชน์สูงสุดของเด็กในการวินิจฉัยและตัดสินใจ	๑.๒.๒ มีช่องทางการรับฟังความคิดเห็นของเด็กและครอบครัว เพื่อให้สามารถจัดบริการได้ตามความต้องการและความจำเป็นของเด็กและครอบครัว
		๑.๒.๓ มีการพัฒนากฎหมายและระเบียบคำสั่งเพื่อให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นทางการ
		๑.๒.๔ มีช่องทางการให้คำปรึกษาแนะนำและร้องเรียนที่เป็นมิตรกับเด็ก
๑.๓ เสริมพลังให้ครอบครัวและชุมชนเข้าใจบทบาทและทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพและไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ	๑.๓.๑ จำนวนเครือข่ายครอบครัวในชุมชน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำในการเข้าถึงสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัว	๑.๓.๒ ร้อยละของพ่อแม่ผู้ปกครอง ที่เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมให้ครอบครัวและชุมชน สามารถทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพและอุปการะเลี้ยงดูเด็กไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ
	๑.๓.๒ ร้อยละของพ่อแม่ผู้ปกครอง ที่เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมให้ครอบครัวและชุมชน สามารถทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพและอุปการะเลี้ยงดูเด็กไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ	
๑.๔ ส่งเสริมให้บุคลากรในระดับชุมชนและท้องถิ่น มีศักยภาพในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กและเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	๑.๔.๑ จำนวนบุคลากรในระดับท้องถิ่นมีความรู้และเข้าใจในการเฝ้าระวัง วิเคราะห์ปัญหา รายงาน แจ้งเหตุและส่งต่อการเข้ารับบริการได้อย่างเหมาะสมและทันการณ์	

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพและบูรณาการการทำงานร่วมกันของทีมนิสิตวิชาชีพ เพื่อปกป้องคุ้มครองเด็ก (๑๕ ตัวชี้วัด)

มาตรการ	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะที่ ๒ (ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔)
๒.๑ พัฒนาระบบการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามกฎหมายคุ้มครองเด็ก	๒.๑.๑ ร้อยละของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติงานแบบเต็มรูปแบบ (การปฏิบัติงานเต็มรูปแบบ (Full Function) หมายถึง การปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ และแนวทางการปฏิบัติงาน รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถ)	๒.๑.๒ มีระบบการสนับสนุนการปฏิบัติงานสำหรับเด็กเฉพาะกลุ่มของพนักงานเจ้าหน้าที่ และทีมนิสิตวิชาชีพ (ระบบสนับสนุน หมายรวมถึง เครื่องมือ การประเมิน แนวทางการปฏิบัติงาน และคู่มือการปฏิบัติงาน)
		๒.๑.๓ มีการพัฒนาเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และนำไปสู่การปฏิบัติ
๒.๒ พัฒนาระบบการทำงานทีมนิสิตวิชาชีพในทุกระดับโดยการบูรณาการกฎหมายและจัดบริการให้ครอบคลุมเด็กที่ประสบความรุนแรงในทุกรูปแบบ	๒.๒.๑ ระดับความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสหวิชาชีพในการสงเคราะห์และคุ้มครองเด็กระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับตำบล	
	๒.๒.๒ มีคู่มือการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองเด็กในแต่ละวิชาชีพ (วิชาชีพ หมายรวมถึง นักกฎหมาย แพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ครู)	
	๒.๒.๓ มีหน่วยระดับจังหวัดให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานสหวิชาชีพด้านคุ้มครองเด็ก เพื่อให้คำปรึกษากับทีมนิสิตวิชาชีพในระดับจังหวัด	
๒.๓ ส่งเสริมให้มีการประเมินและรับรองมาตรฐานกลางทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของวิชาชีพ ผู้ดูแลเด็ก รวมถึงเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	๒.๓.๑ มีกลไกอิสระในการประเมินและสะท้อนผลการปฏิบัติงานในการคุ้มครองเด็ก	
	๒.๓.๒ มีมาตรฐานกลางทางวิชาชีพที่เฉพาะเจาะจงด้านเด็กและครอบครัวของสภาแต่ละวิชาชีพ (มาตรฐานกลางทางวิชาชีพ หมายรวมถึง มาตรฐานที่เฉพาะเจาะจงด้านเด็กและครอบครัวของแต่ละวิชาชีพ)	
	๒.๓.๓ ร้อยละของนักวิชาชีพ ผู้ดูแลเด็ก รวมถึงเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายในการปกป้องคุ้มครองเด็กที่ผ่านการประเมินและรับรองตามมาตรฐานกลางทางวิชาชีพในการปฏิบัติงาน	
๒.๔ จัดทำข้อมูลความจำเป็นและความต้องการจำนวนบุคลากรในแต่ละวิชาชีพที่มีความรู้ความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญในการปกป้องคุ้มครองเด็กของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒.๔.๑ มีฐานข้อมูลพนักงานเจ้าหน้าที่ และผู้เชี่ยวชาญแต่ละวิชาชีพในระดับจังหวัดและระดับชาติ	
	๒.๔.๒ มีข้อมูลความจำเป็นและความต้องการจำนวนบุคลากรในแต่ละวิชาชีพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	

มาตรการ	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะที่ ๒ (ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔)
๒.๕ กำหนดให้มีหน่วยงานระดับชาติ และระดับภูมิภาค เพื่อการพัฒนา ศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ และ ทีมสหวิชาชีพในการปฏิบัติงานด้านการปกป้องคุ้มครองเด็ก	๒.๕.๑ มีแผนการพัฒนาบุคลากรด้านคุ้มครองเด็กที่หลากหลาย เช่น ฝึกอบรม ฝึกภาคปฏิบัติ ศึกษาดูงาน เสวนาแลกเปลี่ยนความรู้ การกำกับดูแล (Supervisions)	
	๒.๕.๒ มีองค์กรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการปกป้องคุ้มครองเด็ก ในแต่ละวิชาชีพ หรือมีองค์กรกลางร่วมกัน	
	๒.๕.๓ มีการประเมินผล ทบทวน วิจัยและพัฒนาหลักสูตรในการอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ และทีมสหวิชาชีพภายในองค์กรอย่างสม่ำเสมอ	
		๒.๕.๔ มีการจัดทำโครงสร้างผู้กำกับดูแล โดยผู้เชี่ยวชาญ (Supervisor) ในแต่ละกระบวนการพัฒนาที่ชัดเจน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การระดมสรรพกำลังและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายจิตอาสาภาคสังคมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก (๑๒ ตัวชี้วัด)		
มาตรการ	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะที่ ๒ (ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔)
๓.๑ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาและขยายเครือข่ายจิตอาสาของอาสาสมัครระดับบุคคล ระดับครอบครัว และระดับชุมชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองเด็กโดยใช้ประโยชน์ทางสังคมที่มีอยู่	๓.๑.๑ มีแนวปฏิบัติในการเป็นจิตอาสาในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	
	๓.๑.๒ มีระบบสนับสนุนการทำงานของเครือข่ายจิตอาสาในระดับชุมชนโดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการ	
	๓.๑.๓ มีหน่วยงานประสานงานกลางเครือข่ายอาสาสมัครระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน	
	๓.๑.๔ มีกิจกรรมสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องจิตอาสาในการปกป้องคุ้มครองเด็กให้แก่อาสาสมัครระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน	
	๓.๑.๕ ร้อยละของอาสาสมัครระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน ในการดูแลปกป้องคุ้มครองเด็ก	
	๓.๑.๖ ร้อยละของเครือข่ายอาสาสมัครชุมชนในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	
	๓.๑.๗ ร้อยละของอาสาสมัครระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเป็นจิตอาสาในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	
๓.๒ แสวงหา ส่งเสริมและสนับสนุนพลังจิตอาสาของภาคีเครือข่ายองค์กรธุรกิจและหน่วยงานสนับสนุนทุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	๓.๒.๑ ร้อยละของจังหวัดที่มีแผนการจัดหาทุนในการปกป้องคุ้มครองเด็ก โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรธุรกิจ	
	๓.๒.๒ มีการสร้างระบบแรงจูงใจให้ภาคธุรกิจเป็นเครือข่ายปกป้องคุ้มครองเด็ก เช่น มาตรการทางภาษี การประกาศเกียรติคุณ	
๓.๓ ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้เกิดนวัตกรรม รูปแบบหรือแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในการคุ้มครองเด็กในทุกรูปแบบของจิตอาสา และขยายผลของแนวทางปฏิบัติที่ดีไปยังพื้นที่อื่น	๓.๓.๑ จำนวนนวัตกรรม รูปแบบหรือแนวปฏิบัติที่ดีในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	
	๓.๓.๒ มีการพัฒนาระบบแรงจูงใจให้แก่เครือข่ายจิตอาสาที่มีที่การพัฒนานวัตกรรมรูปแบบหรือแนวปฏิบัติที่ดีในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	

มาตรการ	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะที่ ๒ (ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔)
๓.๔ กำหนดมาตรการและแนวทางในการปกป้องคุ้มครองเด็กจากความรุนแรงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารสมัยใหม่ด้วยการส่งเสริมบทบาทของวิชาชีพสื่อสารมวลชน	๓.๔.๑ มีมาตรการและแนวทางปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การยกระดับมาตรฐานและขีดความสามารถการจัดบริการที่สอดคล้องต่อสภาพปัญหาและความต้องการอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและครบวงจร (๙ ตัวชี้วัด)

มาตรการ	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะที่ ๒ (ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔)
๔.๑ ส่งเสริมให้มีกลไกการคุ้มครองเด็กและการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัวในระดับท้องถิ่น โดยบูรณาการกับแผนงานด้านการคุ้มครองเด็กของหน่วยงานต่างๆ ให้ครอบคลุมเด็กทุกกลุ่ม และเชื่อมโยงในทุกกระดับ	๔.๑.๑ มีการพัฒนากลไกการคุ้มครองเด็กและการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กที่เชื่อมโยงระดับชาติ จังหวัด และท้องถิ่น	
	๔.๑.๒ ร้อยละของจังหวัดที่มีแผนยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็ก และมีการจัดสรรทรัพยากรและผู้ประกอบวิชาชีพในการสนับสนุนของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	
	๔.๑.๓ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกลไกการคุ้มครองเด็กและการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัว	
	๔.๑.๔ สัดส่วนของเด็กที่ต้องการการคุ้มครองได้รับบริการที่ครบวงจรอย่างต่อเนื่อง	
๔.๒ จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องตามความจำเป็นและความต้องการรับบริการของเด็กแต่ละกลุ่ม	๔.๒.๑ มีแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องตามความต้องการรับบริการของเด็กแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็กที่พ่อแม่ขาดทักษะการอุปการะเลี้ยงดู เด็กถูกทารุณกรรม เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด เด็กในสถานการณ์บนท้องถนน และเด็กที่ต้องการปกป้องพิเศษ ฯลฯ)	
		๔.๒.๒ มีการจัดทำข้อตกลงร่วมกันหรือแนวทางปฏิบัติร่วมกันในการทำงานระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในแต่ละหน่วยงาน
๔.๓ พัฒนาเกณฑ์ชี้วัดในการติดตามและประเมินผลการจัดบริการสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัวของสถาบันต่าง ๆ ที่มีเด็กอยู่ในความดูแล	๔.๓.๑ มีเกณฑ์การชี้วัดในการติดตามและประเมินผลการให้บริการแก่เด็กและครอบครัว (เกณฑ์ชี้วัด หมายถึง - เด็กได้อยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคม ชุมชน โรงเรียนที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและคุ้มครองเด็ก - เด็กมีการพัฒนาตามมาตรฐานขั้นต่ำ)	
๔.๔ จัดให้มีกลไกกำกับติดตามการดำเนินงาน การประเมินผลและการจัดการรายกรณีโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการรักษาความลับ	๔.๔.๑ มีกลไกการกำกับติดตามการให้บริการครบวงจรต่อเนื่อง	
	๔.๔.๒ จำนวนปัญหา/ข้อร้องเรียนที่เกี่ยวกับเด็กที่ได้รับการแก้ไข	

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน การกำกับติดตามและประเมินผล การถ่ายทอดและจัดการองค์ความรู้ (๑๖ ตัวชี้วัด)

มาตรการ	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะเวลาที่ ๑ (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะเวลาที่ ๒ (ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔)
๕.๑ พัฒนาระบบสารสนเทศเด็กเพื่อการจัดการ (Management Information System) เพื่อการบูรณาการข้อมูลให้มีความถูกต้องเป็นเอกภาพ นำเชื่อถือและเป็นระบบ	๕.๑.๑ มีการพัฒนาเทคโนโลยีการคุ้มครองเด็กและการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กที่เชื่อมโยงระดับชาติ จังหวัด และท้องถิ่น	
๕.๒ พัฒนา และสนับสนุนให้มีการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)	๕.๒.๑ จำนวนการศึกษาวิจัยในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	
	๕.๒.๒ จำนวนองค์ความรู้ที่มีการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ	
	๕.๒.๓ จัดให้มีเวทีสมัชชานักวิชาชีพระดับชาติปีละ ๑ ครั้ง	
	๕.๒.๔ มีการสนับสนุนให้มีเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระดับจังหวัด	
๕.๓ พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล รายงานสถานการณ์ด้านเด็กและผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น	๕.๓.๑ มีระบบการติดตามและประเมินผล รายงานสถานการณ์ด้านเด็ก	
	๕.๓.๒ มีคู่มือและเครื่องมือการติดตามตรวจสอบและประเมินผล ที่เชื่อมโยงกับนโยบายและแผนงานระดับชาติ กฎหมายระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	
	๕.๓.๓ มีรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น	
๕.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถให้กับฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กทุกระดับเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามกรอบนโยบายและกฎหมายอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	๕.๔.๑ มีการพัฒนาศักยภาพฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กทุกระดับอย่างต่อเนื่อง	๕.๔.๒ มีการวิเคราะห์โครงสร้าง อัตรากำลังงบประมาณ และระบบสนับสนุนการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการคุ้มครองเด็กทุกระดับ ให้สอดคล้องกับภารกิจตามกฎหมาย
		๕.๔.๓ มีข้อเสนอโครงสร้างและอัตรากำลังให้สอดคล้องกับภาระงานและสามารถกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับงานทุกระดับ
๕.๕ ปรับปรุงระบบการจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งกองทุนคุ้มครองเด็กเชิงกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านเด็ก	๕.๕.๑ มีระบบการบริหารจัดการด้านงบประมาณ การกำกับดูแล และการรายงานทางด้านงบประมาณให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านเด็ก	
	๕.๕.๒ มีการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนคุ้มครองเด็กเพื่อให้กลไกการคุ้มครองเด็กสามารถปฏิบัติงานได้ตามกฎหมายโดยการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ต้องได้รับการช่วยเหลือ	
๕.๖ พัฒนา ปรับปรุงกฎหมายเพื่อกำหนดกรอบการดำเนินงาน ระบบ กลไก และบทบาทความรับผิดชอบของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	๕.๖.๑ พัฒนา ปรับปรุงกฎหมายเพื่อกำหนดกรอบการดำเนินงาน ระบบ กลไก และบทบาทความรับผิดชอบของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	
	๕.๖.๒ จำนวนกฎหมายที่ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติม	
	๕.๖.๓ มีกลไกการติดตามและประเมินผลประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย	

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความร่วมมือและกลไกการประสานงานระหว่างประเทศในการปกป้องคุ้มครองเด็ก (๖ ตัวชี้วัด)

มาตรการ	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)	ตัวชี้วัดที่ดำเนินการ ระยะที่ ๒ (ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔)
๖.๑ ส่งเสริมความร่วมมือและแสวงหาความช่วยเหลือทางวิชาการจากหน่วยงานในองค์การสหประชาชาติและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในระบบองค์การสหประชาชาติ	๖.๑.๑ มีแผนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานในองค์การสหประชาชาติเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินงาน หรือสถานการณ์ด้านเด็กของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านเด็กทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	
	๖.๑.๒ มีรายงานการศึกษาสถานการณ์ สภาพปัญหาและความต้องการในการรับบริการของกลุ่มเด็กที่ยังไม่มีกรอบกฎหมายนโยบายและแผนงานรองรับในการให้ความคุ้มครอง	
๖.๒ เสริมสร้างและขยายกรอบความร่วมมือข้ามชาติ วิธีการประสานความร่วมมือเพื่อให้เด็กเข้าถึงบริการและการคุ้มครองภายในประเทศและระหว่างประเทศ ในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคีอย่างเป็นรูปธรรมตามมาตรฐานสากล	๖.๒.๑ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ แนวปฏิบัติ และการดำเนินงานในการปกป้องคุ้มครองเด็กภายในและระหว่างประเทศ	
	๖.๒.๒ มีกรอบความร่วมมือหรือบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ และระหว่างประเทศ ในรูปแบบทวิภาคีพหุภาคีว่าด้วยการปกป้องคุ้มครองเด็ก	
	๖.๒.๓ มียุทธศาสตร์ แผนงาน และมาตรฐานการดำเนินงานคุ้มครอง และขยายการบริการให้เป็นไปตามหลักสากล ที่ครอบคลุมโดยผ่านกลไกในพื้นที่	
๖.๓ ส่งเสริม สนับสนุนแผนงานโครงการ กิจกรรม ตามแผนงานพัฒนาและสนับสนุนความร่วมมือทางด้านวิชาการ ตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ เช่น กรอบอาเซียน อนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงและระดับภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดมาตรฐานระบบคุ้มครองเด็กระหว่างประเทศ	๖.๓.๑ มีแผนงานพัฒนาและสนับสนุนความร่วมมือทางด้านวิชาการตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ	

ส่วนที่ ๔

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

๔.๑ แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

๔.๑.๑ สร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ทั้งระดับกระทรวง ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น ผ่านคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น

๔.๑.๒ จัดทำแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กในทุกระดับ โดยเชื่อมโยงกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ด้านเด็กที่มีอยู่ และสอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์การคุ้มครองเด็กของพื้นที่

๔.๑.๓ จัดสรรทรัพยากรเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐกับองค์กรภาคีส่วนต่าง ๆ โดยหารือกับหน่วยงานกลาง (สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ) ในการกำหนดวิธีการจัดสรรทรัพยากรให้สอดคล้องกับความต้องการทั้งในระดับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด และส่วนราชการอย่างเหมาะสม

๔.๑.๔ เสริมสร้างระบบธรรมาภิบาล โดยยึดหลักความรับผิดชอบ โปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยมีกลไก การตรวจสอบการจัดบริการสำหรับเด็ก ติดตามความก้าวหน้า ประเมินผลสำเร็จและผลกระทบ และเผยแพร่ผลการ ประเมิน รวมทั้งจัดให้มีการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากสาธารณะ

๔.๒ กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็ก

๔.๒.๑ กลไกระดับชาติ

๑) คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ทำหน้าที่กำกับดูแลและกำหนดทิศทางการคุ้มครองเด็ก ตามยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยมีคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการ คุ้มครองเด็กแห่งชาติ ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนกลไกระดับจังหวัด และกลไกระดับพื้นที่ในการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

๒) หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมถึงเด็กและเยาวชน จัดทำแผนงาน โครงการ และงบประมาณ เพื่อให้มีการดำเนินงานบรรลุตามตัวชี้วัดยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๓) กรมกิจการเด็กและเยาวชน ในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงาน ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานของกลไกทุกระดับทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๔) สภาวิชาชีพ และสถาบันการศึกษา ทำหน้าที่ในการพัฒนามาตรฐานทางวิชาชีพ การประเมินและ รับรองมาตรฐานทางวิชาชีพ และการพัฒนางานวิชาการ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของนักวิชาชีพ ในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

๔.๒.๒ กลไกระดับจังหวัด

๑) คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร และ เมืองพัทยา ทำหน้าที่กำหนดทิศทางและกำกับดูแลการคุ้มครองเด็กในระดับพื้นที่ ตามยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็ก แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๒) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานประสาน

ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานตามทิศทางยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในระดับจังหวัด

๓) บ้านพักเด็กและครอบครัว กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ การคุ้มครองเด็กของกลไกระดับพื้นที่ ได้แก่ อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

๔.๒.๓ กลไกระดับพื้นที่

๑) อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกลไกหลักในพื้นที่ในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๐ และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔

๒) กลไกการคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน ทำหน้าที่ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กในชุมชน

๔.๓ แนวทางการติดตามประเมินผล

๔.๓.๑ กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์โดยใช้กลไกคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ กลไกการติดตามประเมินผลใช้กลไกเดียวกันกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

๔.๓.๒ กรมกิจการเด็กและเยาวชน มีหน้าที่ในการติดตามประเมินผลตามแผนปฏิบัติการภายใต้ยุทธศาสตร์ การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ โดยจัดทำตัวชี้วัดร่วมในทุกระดับ และมีการทบทวนความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับชาติอยู่เป็นระยะ กำหนดผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดที่ชัดเจน

๔.๓.๓ การติดตามและประเมินผลภาพรวม ระดับยุทธศาสตร์ กำหนดให้มีคณะติดตามประเมินผลที่เป็นอิสระ หรือสถาบันการศึกษา ทำหน้าที่ติดตามประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม พร้อมทั้งจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ รวมถึงการรายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน และกลไกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงหรือทบทวนแนวทางการดำเนินงานต่อไป

๔.๓.๔ การรายงานผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ โดยให้มีการจัดทำรายงานประจำปี ระยะกลาง และระยะสิ้นสุดยุทธศาสตร์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงยุทธศาสตร์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

แผนภาพ : กระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

วิสัยทัศน์ : เด็กทุกคนอยู่ดี มีสุข ปลอดภัย ในครอบครัว ชุมชน และสังคมแวดล้อมที่คุ้มครองดูแล

ภาคผนวก ก

แผนปฏิบัติการประกอบ

ยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมพลังบุคคลในสังคมแวดล้อมเด็กให้สามารถทำหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

เป้าประสงค์ เด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมของครอบครัวและชุมชนที่มีความปลอดภัยและปลอดภัยต่อเด็ก สามารถให้ความช่วยเหลือและปกป้องคุ้มครองเด็ก
ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ มีบุคคล/กลุ่มบุคคลในระดับพื้นที่ทำหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองเด็กและส่งเสริมสวัสดิภาพความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่เด็ก

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๑.๑ ส่งเสริมให้มีกลไกเข้าถึงเด็กและครอบครัวในการรับบริการจากรัฐและสนับสนุนบิดามารดาหรือผู้ปกครองให้มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครองเด็กและอุปการะเลี้ยงดูเด็กไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ	๑.๑.๑ มีแนวปฏิบัติ/คู่มือการปฏิบัติงานคุ้มครองเด็กสำหรับบุคคล/กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นกลไกในการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน	✓	✓	✓			หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อบท. หน่วยงานภาคีสนับสนุน สส. ยธ. ศธ. รง. องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน - โครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็ก (คู่มือคุ้มครองเด็กของโรงเรียน) - การติดตามและประเมินผลการนำคู่มือไปใช้ - การจัดทำโครงการ/กิจกรรมการปกป้องคุ้มครองเด็กโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนการดำเนินงานแก่บุคคล/กลุ่มบุคคลในการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน
	๑.๑.๒ มีระบบสนับสนุนการทำงานสำหรับบุคคล/กลุ่มบุคคล ที่ทำหน้าที่เป็นกลไกในการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน	✓	✓				หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อบท. หน่วยงานภาคีสนับสนุน สส. ศธ. ยธ. รง. องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การจัดทำแผนงานพัฒนาและคุ้มครองเด็กแบบองค์รวมที่บรรจุอยู่ในแผนของท้องถิ่น - การประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดกรอบในการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน - โครงการพัฒนาสุขภาพเด็กปฐมวัยบูรณาการอย่างมีส่วนร่วม
	๑.๑.๓ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีคณะกรรมการในการขับเคลื่อนให้เกิดกลไกเข้าถึงเด็กและครอบครัวเพื่อให้เด็กเข้าถึงบริการของรัฐอย่างเท่าเทียม			✓	✓		หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อบท. หน่วยงานภาคีสนับสนุน สส. ศธ. ยธ. รง. องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การกำหนดคุณสมบัติและหลักสูตรสำหรับบุคคล/กลุ่มบุคคล ในการทำหน้าที่เป็นกลไกในการทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน
	๑.๑.๔ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ทำหน้าที่เป็นกลไกในการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน				✓		หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. สธ. มสช. อบท. หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศธ. ยธ. รง.	

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้มิมาตรการและกลไกในการรับฟังและแสดงความคิดเห็นของเด็กตามสมควรแก่อายุและวุฒิภาวะของเด็ก	(บุคคลหรือกลุ่มบุคคล อาจหมายรวมรวมถึงองค์กร คณะกรรมการชุมชน)						<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำฐานข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาเด็กในทุกระดับ - การส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เครื่องมือคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ - การอบรมการใช้เครื่องมือแบบคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ 	
	๑.๑.๕ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำเครื่องมือคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำไปใช้ในการปฏิบัติงาน				✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศส. ยช. รง. 	
	๑.๑.๖ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบข้อมูลการคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ				✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อบท. หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศส. ยช. รง. องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย 	
	๑.๒ มีแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และผู้ทำงานกับเด็กในการรับฟังความคิดเห็นของเด็กและใช้ประโยชน์สูงสุดของเด็กในการวินิจฉัยและตัดสินใจ						<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำแนวปฏิบัติเจ้าหน้าที่และผู้ทำงานกับเด็กในการรับฟังความคิดเห็นของเด็กและใช้ประโยชน์สูงสุดของเด็กในการวินิจฉัยและตัดสินใจ - การอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่และผู้ทำงานกับเด็กในการรับฟังความคิดเห็นของเด็กและใช้ประโยชน์สูงสุดของเด็กในการวินิจฉัยและตัดสินใจ 	

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๑.๓ เสริมพลังให้ครอบครัวและชุมชน เข้าใจบทบาทและทำหน้าที่ในการ เลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพและไม่ต่ำกว่า มาตรฐานขั้นต่ำ	๑.๒.๒ มีช่องทางการรับฟังความคิดเห็นของ เด็กและครอบครัว เพื่อให้สามารถจัดบริการ ได้ตามความต้องการและจำเป็นของ เด็กและครอบครัว	✓	✓	✓	✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. สธ. มท. ยธ. รง. อปท. หน่วยงานภาคีสนับสนุน สภาเด็กและเยาวชน กลุ่มเด็กและเยาวชน องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- เว็บไซต์เด็ก - สมัชชาเด็กและเยาวชน - Social Network - โปรแกรม U-Report
	๑.๒.๓ มีการพัฒนากฎหมายและระเบียบ คำสั่งเพื่อให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นอย่าง เป็นทางการ	✓	✓	✓	✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. หน่วยงานภาคีสนับสนุน สธ. ศธ. ยธ. รง. องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การทบทวนกฎหมายและ ระเบียบคำสั่งเพื่อให้เด็กได้แสดง ความคิดเห็นอย่างเป็นทางการ
๑.๓ เสริมพลังให้ครอบครัวและชุมชน เข้าใจบทบาทและทำหน้าที่ในการ เลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพและไม่ต่ำกว่า มาตรฐานขั้นต่ำ	๑.๒.๔ มีช่องทางการให้คำปรึกษาแนะนำ และร้องเรียนที่เป็นมิตรกับเด็ก	✓	✓	✓	✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. สธ. ยธ. รง. มท. อปท. หน่วยงานภาคีสนับสนุน องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การพัฒนาสายด่วนที่เป็นมิตรกับ เด็กที่เข้าถึงเด็กทุกกลุ่ม - ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน - การอบรมอาสาสมัครในชุมชน เพื่อพิจารณาให้บริการตาม ความต้องการและความจำเป็นของเด็ก และเยาวชน
	๑.๓.๑ จำนวนเครือข่ายครอบครัวในชุมชน/ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่ ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำในการเข้าถึง สวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัว	✓	✓	✓	✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท. หน่วยงานภาคีสนับสนุน สธ. ศธ. ยธ. รง. องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ครอบครัวในการเลี้ยงดูเด็กโดยไม่ใช้ ความรุนแรง ผ่านช่องทางที่หลากหลาย - โครงการโรงเรียนครอบครัว
๑.๓ เสริมพลังให้ครอบครัวและชุมชน เข้าใจบทบาทและทำหน้าที่ในการ เลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพและไม่ต่ำกว่า มาตรฐานขั้นต่ำ	๑.๓.๒ ร้อยละของพ่อแม่ผู้ปกครอง ที่เข้า ร่วมโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมให้	✓	✓	✓	✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.	- การส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาครอบครัว ในชุมชนจัดกิจกรรมส่งเสริมครอบครัว

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
	ครอบครัวและชุมชน สามารถทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพและอุปการะเลี้ยงดูเด็กไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ			✓	✓	✓	<p>และชุมชนมีความสามารถเลี้ยงดูเด็กโดยไม่ใช้ความรุนแรง</p> <p>- โรงเรียนพ่อแม่ โรงเรียนครอบครัว เพื่อการส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครองเข้าใจพัฒนาการของเด็กและใช้วิธีการเลี้ยงดูเด็กโดยไม่ใช้ความรุนแรง</p> <p>- การส่งเสริมให้พ่อแม่ ครอบครัวมีทักษะการดูแลเด็กที่มีความต้องการเป็นพิเศษ</p> <p>- การจัดทำคู่มือเด็กที่มีความต้องการเป็นพิเศษ</p> <p>- การพัฒนาสื่อและชุดองค์ความรู้ เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสมและลดผลกระทบจากการใช้ความรุนแรง</p> <p>- การเผยแพร่ภูมิปัญญาจากท้องถิ่นสู่รุ่น เรื่อง การเลี้ยงดูเด็กให้มีความปลอดภัยและมีพัฒนาการที่เหมาะสม</p> <p>- พ่อแม่รอบรู้ด้วยดิจิทัล</p> <p>- การเผยแพร่สื่อที่สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมในมิติวัฒนธรรมให้แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม</p>	
	๑.๔ ส่งเสริมให้บุคลากรในระดับชุมชนและท้องถิ่น มีศักยภาพในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กและเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	✓	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคนโยบาย ศส. สส. รง. องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้แก่บุคลากรในระดับท้องถิ่นเรื่องระบบเฝ้าระวังรูปแบบการปฏิบัติต่อเด็กโดยมีขอบข่ายครอบคลุม การรายงานแจ้งเหตุ และการส่งต่อการเข้ารับบริการ</p> <p>- การเสริมพลังศูนย์เสมารักษ์ รับแจ้งเหตุและส่งต่อ</p>

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
							<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำข้อมูลข่าวสาร การบริการ การส่งต่อเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือ - การจัดทำระบบรายงานตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อให้เข้าถึงตัวเด็กได้อย่างรวดเร็ว 	

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพและบูรณาการการทำงานร่วมกับของที่มีสหวิชาชีพเพื่อปกป้องคุ้มครองเด็ก

เป้าประสงค์ ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถปฏิบัติงานตามกฎหมายและมาตรฐานวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการทำงานในลักษณะสหวิชาชีพ
ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ มีระบบการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานและการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบวิชาชีพ

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๒.๑ พัฒนาระบบการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการส่งเสริมและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามกฎหมายคุ้มครองเด็ก	๒.๑.๑ ร้อยละของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติงานแบบเต็มรูปแบบ (การปฏิบัติงานเต็มรูปแบบ Full Function หมายถึง การปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ และแนวทางการปฏิบัติงาน รวมถึงการเพิ่มความสามารภ)	✓	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยธ. สธ. รง. อส. สตช. หน่วยงานภาคีสนับสนุน สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหน่วยงานภาคีเครือข่าย องค์การพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสำรวจบทบาทการทำงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ และจัดกลุ่มเพื่อวางแผนการพัฒนาอย่างเหมาะสม - การอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ - การอบรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการรายกรณีในเด็กหลายกลุ่ม รวมถึงประเด็นปัญหาใหม่ - การสร้างระบบผู้กำกับดูแลพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยผู้เชี่ยวชาญ
	๒.๑.๒ มีระบบการสนับสนุนการปฏิบัติงานสำหรับเด็กเฉพาะกลุ่มของพนักงานเจ้าหน้าที่ และทีมสหวิชาชีพ				✓		<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยธ. สธ. รง. อส. สตช.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
	(ระบบสนับสนุน หมายความว่ารวมถึง เครื่องมือ การประเมิน แนวทางการปฏิบัติงาน และ คู่มือการปฏิบัติงาน)						<p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน</p> <p>สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย</p> <p>องค์กรพัฒนาเอกชน</p> <p>หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>(ก่อนการต่ออายุใบอนุญาตใหม่)</p> <p>- การประชุมทีมสหวิชาชีพในการ ปกป้องคุ้มครองเด็ก</p> <p>- การจัดทำคู่มือปฏิบัติและข้อ ตกลงร่วมกันเรื่อง “ การคุ้มครอง และช่วยเหลือเด็กในภาวะเสี่ยง และเป็นเหยื่อจากการละเมิด ละเลยทอดทิ้ง แสงสว่างโยชน์ และความรุนแรง”</p>
	๒.๑.๓ มีการพัฒนาเส้นทางความก้าวหน้า ในสายอาชีพ (Career Path) ของพนักงาน เจ้าหน้าที่ฯ และนำไปสู่การปฏิบัติ				✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก</p> <p>พม. มท. สำนักงาน กพ. สำนักงาน กพร.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน</p> <p>สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย หน่วยงานรับผิดชอบ ตามกฎหมายคุ้มครองเด็กฉบับใหม่</p>	<p>- การวิเคราะห์ค่างาน รวมถึง สัดส่วนการให้บริการกลุ่มเป้าหมาย รายบุคคล</p> <p>- การพัฒนาเส้นทางความก้าวหน้า ที่คำนึงถึงการสร้างแรงจูงใจ ขวัญกำลังใจ ในการรักษาจำนวน อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่บุคลากร ที่มีทักษะการทำงาน</p>

ยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๒.๒ พัฒนาระบบการทำงานทีมสหวิชาชีพในทุกระดับโดยการบูรณาการกฎหมายและจัดบริการให้ครอบครัวของเด็กที่ประสบความรุนแรงในทุกรูปแบบ	๒.๒.๑ ระดับความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสหวิชาชีพในการสงเคราะห์และคุ้มครองเด็กระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับตำบล	✓	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยช. สธ. รง. อส. สศช. หน่วยงานภาคีสนับสนุน สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานภาคีเครือข่าย องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การเสริมสร้างขีดความสามารถ(Capacity building) ของทีมสหวิชาชีพ รวมถึงระดับชาติ และระดับจังหวัดและระดับตำบล อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง - การจัดทำระบบแรงจูงใจผ่านโครงการสำนักงานยุติธรรมแรงดีเด่น คัดภาคละ ๑ จังหวัด (เน้นให้หน่วยงานเครือข่ายทำงานร่วมกัน โดยมีสำนักอัยการเป็นศูนย์กลาง) - การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองเด็กในแต่ละวิชาชีพ - การจัดตั้งคณะทำงาน สหวิชาชีพ ระดับภูมิภาคหรือระดับหน่วยงาน เพื่อให้เกิดเครือข่ายการช่วยเหลือในทุกระดับ - การจัดตั้งคณะทำงาน สหวิชาชีพ ส่วนกลางเพื่อให้บริการวิชาการ ทำงานสหวิชาชีพ - การจัดทำนโยบาย ข้อตกลง แนวปฏิบัติร่วมกันระหว่างหน่วยงานในการส่งต่อเด็กเข้าสู่ระบบการคุ้มครองที่เหมาะสม</p>
	๒.๒.๒ มีคู่มือการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองเด็กในแต่ละวิชาชีพ (วิชาชีพ หมายถึง ความรวมถึง นักกฎหมาย แพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ครู)	✓	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยช. สธ. รง. อส. สศช. หน่วยงานภาคีสนับสนุน สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานภาคีเครือข่าย องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	
	๒.๒.๓ มีหน่วยระดับจังหวัดให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานสหวิชาชีพด้านคุ้มครองเด็ก เพื่อให้คำปรึกษากับทีมสหวิชาชีพในระดับจังหวัด					✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยช. สธ. รง. อส. สศช. หน่วยงานภาคีสนับสนุน สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานภาคีเครือข่าย องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา				หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		
๒.๓ ส่งเสริมให้มีการประเมินและรับรองมาตรฐานกลางทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของวิชาชีพ ผู้ดูแลเด็ก รวมถึงเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	๒.๓.๑ มีกลไกอิสระในการประเมินและสะท้อนผลการปฏิบัติงานในการคุ้มครองเด็ก			✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยธ. สธ. รง. อส. สตช. หน่วยงานภาคีสถิตบัณฑิต สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การกำหนดหน่วยงานภายนอก หรือกลไกอิสระประเมินมาตรฐาน และ ขีดความสามารถของวิชาชีพที่ ปฏิบัติงานด้านเด็ก
				✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยธ. สธ. รง. อส. สตช. หน่วยงานภาคีสถิตบัณฑิต สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อกำหนด มาตรฐาน เกณฑ์คุณสมบัติ เกณฑ์ ระบบประเมิน ระบบสนับสนุน การประเมิน องค์กรอิสระตรวจสอบ การประเมิน
				✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยธ. สธ. รง. อส. สตช. หน่วยงานภาคีสถิตบัณฑิต สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การประเมินมาตรฐานกลางของ นักวิชาชีพตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยหน่วยงานภายนอกหรือกลไก อิสระ
	๒.๓.๒ มีมาตรฐานกลางทางวิชาชีพที่เฉพาะเจาะจงด้านเด็กและครอบครัวของสภา แต่ละวิชาชีพ <i>(มาตรฐานกลางทางวิชาชีพ หมายถึง มาตรฐานที่เฉพาะเจาะจงด้านเด็กและครอบครัวของแต่ละวิชาชีพ)</i>						
	๒.๓.๓ ร้อยละของนักวิชาชีพ ผู้ดูแลเด็ก รวมถึงเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายในการ ปกป้องคุ้มครองเด็กที่ผ่านการประเมินและรับรองตามมาตรฐานกลางทางวิชาชีพในการ ปฏิบัติงาน				✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยธ. สธ. รง. อส. สตช. หน่วยงานภาคีสถิตบัณฑิต สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	

ยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๒.๔. จัดทำข้อมูลความจำเป็นและความต้องการจำนวนบุคลากรในแต่ละวิชาชีพที่มีความรู้ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญในการปกป้องคุ้มครองเด็กของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒.๔.๑ มีฐานข้อมูลพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้เชี่ยวชาญแต่ละวิชาชีพในระดับจังหวัดและระดับชาติ	✓	✓	✓	✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยธ. สธ. รง. อส. สตช. หน่วยงานภาคีสนับสนุน สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหน่วยงานภาคีเครือข่าย องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การจัดตั้งคณะทำงานระหว่างหน่วยงานเพื่อวิเคราะห์/รวบรวมสถานการณ์ข้อมูล การจำแนกกลุ่มเด็กในสถานการณ์ ที่จำเป็นต้องได้รับการดูแล เช่น สติเด็กที่ต้องได้รับการดูแล เช่น สติเด็กที่อาศัยอยู่ / ไม่อยู่กับผู้ปกครอง สติเด็กที่อยู่เพียงลำพัง สติเด็กที่พิการ - ฐานข้อมูลพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เป็นปัจจุบัน
				✓	✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยธ. สธ. รง. อส. สตช. หน่วยงานภาคีสนับสนุน สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหน่วยงานภาคีเครือข่าย องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การจัดตั้งคณะทำงานระหว่างหน่วยงานเพื่อวิเคราะห์/รวบรวมข้อมูลความจำเป็นและความต้องการจำนวนบุคลากรในแต่ละวิชาชีพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ฐานข้อมูลพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เป็นปัจจุบัน
	๒.๔.๒ มีข้อมูลความจำเป็นและความต้องการจำนวนบุคลากรในแต่ละวิชาชีพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๒.๕. กำหนดให้มีหน่วยงานระดับชาติ และระดับภูมิภาค เพื่อการพัฒนา ศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ และทีม สหวิชาชีพในการปฏิบัติงานด้าน การปกป้องคุ้มครองเด็ก	๒.๕.๑ มีแผนการพัฒนาบุคลากรด้าน คุ้มครองเด็กที่หลากหลาย เช่น มีกรอบรม ฝึกภาคปฏิบัติ ดูงาน เสวนาแลกเปลี่ยน ความรู้ การกำกับดูแล (Supervisions)	✓	✓				<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยธ. สธ. รง. อส. สตช.</p> <p>หน่วยงานภาคนิสิตบัณฑิต สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหน่วยงาน ภาควิชาชีพ องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การจัดเวทีเสวนา/อบรมให้ความรู้/เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับระบบการคุ้มครองเด็ก</p> <p>- การให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มอบหมายผู้เชี่ยวชาญหลักเพื่อให้ คำปรึกษา/คำแนะนำแก่คณะทำงาน /ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละวิชาชีพ</p>
	๒.๕.๒ มีองค์กรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการ พัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติงานด้าน การ ปกป้องคุ้มครองเด็กในแต่ละวิชาชีพ หรือ มีองค์กรกลางร่วมกัน				✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยธ. สธ. รง. อส. สตช.</p> <p>หน่วยงานภาคนิสิตบัณฑิต สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหน่วยงาน ภาควิชาชีพ องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การจัดตั้งคณะทำงานในการ ปฏิบัติงานและนิเทศงานของแต่ละ วิชาชีพในการปฏิบัติงานด้านการ คุ้มครองเด็กเพื่อการพัฒนา ศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านเด็ก</p> <p>- การศึกษารูปแบบองค์กรเพื่อ พัฒนาวิชาชีพและบุคลากรที่ ปฏิบัติงานด้านการป้องกันคุ้มครองเด็ก</p>
	๒.๕.๓ มีการประเมินผล ทบทวน วิจัยและ พัฒนาหลักสูตรในการอบรมพนักงาน เจ้าหน้าที่ และทีมสหวิชาชีพภายใน องค์กรอย่างสม่ำเสมอ			✓			<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยธ. สธ. รง. อส. สตช.</p> <p>หน่วยงานภาคนิสิตบัณฑิต สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหน่วยงาน ภาควิชาชีพ องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การจัดทำแผนการประเมิน/ พัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาศักยภาพ บุคลากรในแต่ละวิชาชีพ</p> <p>- การทบทวน/ปรับปรุง/พัฒนา หลักสูตรในการอบรมพนักงาน เจ้าหน้าที่</p>

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
	๒.๕.๔ มีการจัดทำโครงสร้างผู้กำกับดูแล โดยผู้เชี่ยวชาญ (Supervisor) ในแต่ละ กระบวนการพัฒนาที่ชัดเจน				✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ศธ. ยธ. สธ. รง. อส. สตช. หน่วยงานภาคีสนับสนุน สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม - การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อ วิเคราะห์โครงสร้างการปฏิบัติงาน ด้านการคุ้มครองเด็กในแต่ละ กระบวนการเพื่อให้เกิดความ ชัดเจน</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การระดมสรรพกำลังและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายจิตอาสาภาคสังคมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

เป้าประสงค์ เครือข่ายจิตอาสาทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ มีเครือข่ายจิตอาสาที่สนับสนุนผู้ประกอบการวิชาชีพ พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลแวดล้อมเด็กในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา				หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		
๓.๑ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาและขยายเครือข่ายจิตอาสาของอาสาสมัครระดับครอบครัว และระดับชุมชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก โดยใช้ประโยชน์ทางสังคมที่มีอยู่	๓.๑.๑ มีแนวปฏิบัติในการเป็นจิตอาสาในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	✓	✓			<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศส. สส. ยธ. รง. สตช. ศาล สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย เครือข่าย จิตอาสา</p>	<p>- จัดทำแนวปฏิบัติในการเป็นจิตอาสาในการปกป้องคุ้มครองเด็ก</p> <p>- การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้กับเครือข่ายอาสาสมัครในการปกป้องคุ้มครองเด็ก โดยเชื่อมโยงกับอาสาสมัคร หน่วยงานภาครัฐ และภาคส่วนอื่น ๆ</p>
	๓.๑.๒ มีระบบสนับสนุนการทำงานของเครือข่ายจิตอาสาในระดับชุมชนโดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ	✓	✓			<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศส. สส. ยธ. รง. สตช. ศาล สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย เครือข่าย จิตอาสา</p>	<p>- การจัดทำโครงสร้างเครือข่ายจิตอาสา อาสาสมัครต่าง ๆ ในระดับชุมชน</p> <p>- การจัดทำโครงการ/แผนงานการดำเนินงานของเครือข่ายจิตอาสาในระดับชุมชน เพื่อรองรับประมาณจากหน่วยงาน กองทุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปรับปรุงระเบียบเพื่อให้เครือข่ายขอรับเงินสนับสนุนได้)</p>

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
	๓.๑.๓ มีหน่วยงานประสานงานกลางเครือข่ายอาสาสมัครระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน		✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พ.ม. มท. อบท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศธ. สธ. ยธ. รง. สตช. ศาล สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย เครือข่ายจิตอาสา</p>	<p>- การจัดตั้งคณะทำงานในการดูแลและพัฒนาเฉพาะเกี่ยวกับเครือข่ายจิตอาสา อาสาสมัครต่างๆ ในทุกระดับทั้งชุมชนและสังคม</p>
	๓.๑.๔ มีกิจกรรมสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องจิตอาสาในการปกป้องคุ้มครองเด็กให้แก่อาสาสมัครระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน		✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พ.ม. มท. อบท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศธ. สธ. ยธ. รง. สตช. ศาล สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย เครือข่ายจิตอาสา</p>	<p>- การณรงค์เรื่องจิตอาสาในการปกป้องคุ้มครองเด็ก</p> <p>- การประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ เกี่ยวกับจิตอาสาในการปกป้องคุ้มครองเด็ก</p> <p>- การฝึกอบรมสร้างความตระหนักรู้ให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องจิตอาสาในการปกป้องคุ้มครองเด็ก</p>
	๓.๑.๕ ร้อยละของอาสาสมัครระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชนในการดูแลปกป้องคุ้มครองเด็ก		✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พ.ม. มท. อบท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศธ. สธ. ยธ. รง. สตช. ศาล สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย เครือข่ายจิตอาสา</p>	<p>- การกำหนดคุณสมบัติเครือข่ายจิตอาสาและอาสาสมัครระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน</p> <p>- การสำรวจข้อมูลเครือข่ายอาสาสมัครในชุมชน / สังคมของหน่วยงาน ชุมชน และภาคประชาสังคม</p>

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา				หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		บ๐	บ๑	บ๒	บ๓		
มาตราการ	๓.๑.๖ ร้อยละของเครื่องขยายอาสาสมัครชุมชน ในการปกป้องคุ้มครองเด็ก		✓	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำโครงการสร้างเครือข่ายจิตอาสา อาสาสมัครต่าง ๆ ในระดับชุมชน - การจัดทำโครงการ/แผนงานการดำเนินงานของเครือข่ายจิตอาสาในระดับชุมชน
	๓.๑.๗ ร้อยละของอาสาสมัครระดับบุคคลครอบครัว และชุมชน ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเป็นจิตอาสาในการปกป้องคุ้มครองเด็ก		✓	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมให้เครือข่ายจิตอาสา มีความรู้ ความเข้าใจในการเป็นอาสาสมัครชุมชน และใช้ประโยชน์ทางสังคมที่มีอยู่ - การส่งเสริมให้คนในชุมชน เช่น ผู้เกษียณอายุ ฯลฯ เป็นเครือข่ายจิตอาสา - การพัฒนาบุคลากรปกป้องคุ้มครองเด็ก
๓.๒ แสวงหา ส่งเสริมและสนับสนุนพลังจิตอาสาของภาคีเครือข่ายองค์กรธุรกิจและหน่วยงานสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	๓.๒.๑ ร้อยละของจังหวัดที่มีแผนการจัดหาทุนในการปกป้องคุ้มครองเด็กโดยกรมความร่วมมือขององค์กรธุรกิจ	✓	✓	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> - การสำรวจองค์กรธุรกิจและหน่วยงานสนับสนุนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก - การจัดทำแผนการจัดหาทุนของจังหวัด

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๓.๓ ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้เกิดนวัตกรรม รูปแบบหรือแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการคุ้มครองเด็กในทุกกลุ่มอายุ และขยายผลของนวัตกรรมทางปฏิบัติไปยังพื้นที่อื่น	๓.๒.๒ มีการสร้างระบบแรงจูงใจให้ภาคธุรกิจเป็นเครือข่ายปกป้องคุ้มครองเด็ก เช่น มาตรการทางภาษี การประกาศเกียรติคุณ			✓	✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. กค. หน่วยงานภาคีสนับสนุน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การประกาศเกียรติคุณ ผู้ทำคุณประโยชน์ที่เป็นเครือข่ายปกป้องคุ้มครองเด็ก - การลดหย่อนภาษีให้กับ ภาคธุรกิจในเรื่องการปกป้องคุ้มครองเด็ก
				✓	✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท. หน่วยงานภาคีสนับสนุน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้ององค์กรพัฒนาหน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การสำรวจข้อมูลหน่วยงานที่มีรูปแบบการสร้างเสริมจิตสำนึกในรูปแบบต่าง ๆ - การจัดกิจกรรมทางเลือกหลังเลิกเรียน - การให้คำแนะนำปรึกษาในการปกป้องคุ้มครองเด็ก - การแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมรูปแบบ หรือแนว ปฏิบัติที่ดีเพื่อขยายผลไปยังพื้นที่อื่น - การจัดทำคลังนวัตกรรม รูปแบบหรือแนวปฏิบัติที่ดีในการปกป้องคุ้มครองเด็ก
				✓	✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท. หน่วยงานภาคีสนับสนุน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้ององค์กรพัฒนาหน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การประกาศเกียรติคุณผู้ทำคุณประโยชน์ที่เป็นเครือข่ายปกป้องคุ้มครองเด็ก - ระบบสนับสนุนการทำงาน - การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครอย่างแท้จริง - การคุ้มครองความปลอดภัยของอาสาสมัคร
	๓.๓.๒ มีการพัฒนาระบบแรงจูงใจให้แก่เครือข่ายจิตอาสาที่มีการพัฒนานวัตกรรมรูปแบบหรือแนวปฏิบัติที่ดีในการปกป้องคุ้มครองเด็ก							
	๓.๓.๑ จำนวนนวัตกรรม รูปแบบหรือแนวปฏิบัติที่ดีในการปกป้องคุ้มครองเด็ก							
	๓.๓.๒ มีการพัฒนาระบบแรงจูงใจให้แก่เครือข่ายจิตอาสาที่มีการพัฒนานวัตกรรมรูปแบบหรือแนวปฏิบัติที่ดีในการปกป้องคุ้มครองเด็ก							

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๓.๔ กำหนดมาตรการและแนวทางการปกป้องคุ้มครองเด็กจากความเสี่ยงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารสมัยใหม่ด้วยการส่งเสริมบทบาทของวิชาชีพสื่อมวลชน	๓.๔.๑ มีมาตรการและแนวทางการปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	✓					<ul style="list-style-type: none"> - การให้คำปรึกษา แนะนำในการทำงาน - การช่วยเหลือดูแลสภาพร่างกายและจิตใจ - การจัดอบรมเจ้าหน้าที่เครือข่ายจิตอาสา - ระบบแรงจูงใจ - การส่งเสริมให้อาสาสมัครสามารถเขียนเสนอโครงการเพื่อรับงบประมาณสนับสนุนได้เอง - การให้รางวัลที่รับการยอมรับในวงกว้าง เช่น งานวันอาสาสมัครงานวันสิทธิเด็ก 	
		✓					<ul style="list-style-type: none"> - การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ส่งเสริมและปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการใช้สื่อออนไลน์ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ - การส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการและผู้ผลิตรายการ Smart Media & Smart Consumer 	

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การยกระดับมาตรฐานและขีดความสามารถในการจัดการศึกษาและคุ้มครองอย่างเป็นระบบและครบวงจร

เป้าประสงค์ เด็กและครอบครัวได้รับบริการอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและครบวงจรตามมาตรฐาน
ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ มีระบบการจัดการสำหรับเด็กและครอบครัวอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและครบวงจรตามมาตรฐาน

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๔.๑ ส่งเสริมให้มีกลไกการคุ้มครองเด็กและการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัวในระดับท้องถิ่น โดยบูรณาการกับแผนงานด้านการคุ้มครองเด็กของหน่วยงานต่างๆ ให้อุปกรณ์คุ้มครองเด็กทุกกลุ่ม และเชื่อมโยงในทุกกระดับ	๔.๑.๑ มีการพัฒนากลไกการคุ้มครองเด็กและการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กที่เชื่อมโยงระดับชาติ จังหวัด และท้องถิ่น	✓					<ul style="list-style-type: none"> การสร้างกลไกการคุ้มครองเด็กในระดับท้องถิ่น การพัฒนากระบวนการคุ้มครองเด็กในระดับท้องถิ่น การศึกษาและพัฒนาโครงสร้างต้นแบบสถาบันการคุ้มครองเด็กในระดับเขต (๑๒ เขต) 	
	๔.๑.๒ ร้อยละของจังหวัดที่มีแผนยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กและมีการจัดสรรทรัพยากรและผู้ประกอบวิชาชีพในการสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	✓	✓	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> การจัดตั้งกองทุนคุ้มครองเด็กระดับจังหวัด โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 	
	๔.๑.๓ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีกลไกการคุ้มครองเด็กและการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัว	✓	✓	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> การขึ้นทะเบียนเด็กที่ต้องได้รับการช่วยเหลือ 	

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
	๔.๑.๔ สัดส่วนของเด็กที่ต้องการการคุ้มครอง ได้รับการที่ครบวงจรอย่างต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศธ. สธ. ยธ. รง. สตช. ศาล องค์กรพัฒนาเอกชน สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- จัดทำแผนการช่วยเหลือเด็ก ที่ต้องการคุ้มครองได้รับการ อย่างต่อเนื่อง</p> <p>- มีการขึ้นทะเบียนเด็กที่ต้องได้รับ การช่วยเหลือ</p> <p>- การจัดบริการเพื่อส่งต่อ ความรับผิดชอบในกรณีเด็กอยู่กับ ครอบครัว และเด็กไม่ได้อยู่กับ ครอบครัว</p> <p>- การแก้ไขปัญหาครอบครัว สภาพแวดล้อม ครอบครัว ชุมชน รวมถึงการติดตามและประเมินผล การช่วยเหลือ</p>
๔.๒ จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานที่ เป็นมาตรฐานสอดคล้องตามความ จำเป็นและความต้องการรับบริการ ของเด็กแต่ละกลุ่ม	๔.๒.๑ มีแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็น มาตรฐานสอดคล้องตามความต้องการ รับบริการของเด็กแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็กที่พ่อแม่ขาด ทักษะการอุปการะเลี้ยงดู เด็กถูกทารุณ กรรม เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด เด็กใน สถานการณ์เบนถน และเด็กที่ต้องการ ปกป้องพิเศษ ฯลฯ)	✓	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศธ. สธ. ยธ. รง. สตช. ศาล องค์กรพัฒนาเอกชน สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การจัดทำแนวทางการปฏิบัติงาน เป็นมาตรฐาน</p> <p>- การสืบค้นข้อเท็จจริงของปัญหา และความต้องการรับบริการของเด็ก - การวิเคราะห์ วินิจฉัย ปัญหา ความต้องการของการรับบริการ ของเด็ก</p> <p>- การจัดทำแผนการให้บริการ</p> <p>- การติดตาม ตรวจสอบและ ประเมินผลคุณภาพการให้บริการ</p>

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
	๔.๒.๒ มีการจัดทำข้อตกลงร่วมกัน หรือ แนวทางปฏิบัติร่วมกันในการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเครือข่ายหน่วยงานในแต่ละหน่วยงาน			✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศธ. สธ. ยธ. รง. สตช. ศาล องค์กรพัฒนาเอกชน สมาชิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การจัดทำข้อตกลงร่วมกัน หรือ แนวทางปฏิบัติร่วมกันในการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละหน่วยงาน</p>
๔.๓ พัฒนาเกณฑ์ชี้วัด ในการติดตามและ ประเมินผล การจัดการ แก่เด็กและ ครอบครัว (เกณฑ์ชี้วัด หมายถึง	๔.๓.๑ มีเกณฑ์การชี้วัดในการติดตามและ ประเมินผล การให้ บริการ แก่เด็กและ ครอบครัว (เกณฑ์ชี้วัด หมายถึง	✓	✓				<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศธ. สธ. ยธ. รง. สตช. ศาล องค์กรพัฒนาเอกชน สมาชิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การยกระดับดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์ชี้วัดการจัดการ บริการ สำหรับเด็กและครอบครัว</p> <p>- การขยายพื้นที่การนำกรอบการ ปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองเด็ก/ นโยบายการคุ้มครองเด็กและข้อ ปฏิบัติตนภาคบังคับให้กับบุคลากร ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็ก</p> <p>- การจัดระบบบริหารจัดการ การดูแลเด็กในบ้านพักเด็กและ ครอบครัว</p> <p>- การติดตามประเมินผลการนำ เกณฑ์ชี้ไปสู่การปฏิบัติโดยกลไก ตรวจสอบภายนอก หรือกลไก อีสรระ</p>

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๔.๔ จัดให้มีกลไกกำกับติดตามการดำเนินงาน การประเมินผลและการจัดการรายกรณีโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการรักษาความลับ	๔.๔.๑ มีกลไกการกำกับติดตามการให้บริการครบวงจรต่อเนื่อง	✓	✓				<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศส. สธ. ยธ. รง. สดช. ศาล องค์กรพัฒนาเอกชน สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดคุณสมบัติของผู้จัดการรายกรณี - การแต่งตั้งผู้จัดการรายกรณี โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการรักษาความลับ - การจัดทำแผนการกำกับติดตามการดำเนินงาน การประเมินผลและการจัดการรายกรณีโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการรักษาความลับ
	๔.๔.๒ จำนวนปัญหา/ข้อร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ได้รับการแก้ไข	✓	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศส. สธ. ยธ. รง. สดช. ศาล องค์กรพัฒนาเอกชน สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำทะเบียนสถิติโดยแบ่งเป็นประเภทของปัญหา และการแก้ไขข้อร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับเด็ก - การพัฒนาระบบตรวจสอบการติดตามเรื่องร้องเรียนทั้งจากภายในและกลไกการตรวจสอบภายนอก - การติดตามประเมินผลการแก้ไขข้อร้องเรียนเกี่ยวกับเด็ก

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน การกำกับติดตามและประเมินผล การถ่ายทอดและจัดจการองค์ความรู้

เป้าประสงค์ กลไกรับผิดชอบและกลไกการประสานงานในทุกระดับมีขีดความสามารถในการสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานคุ้มครองเด็ก
ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ มีระบบและกลไกรับผิดชอบต่อหลัก ในการบริหารจัดการด้านการประสานงาน กำกับติดตามประเมินผล และสนับสนุนการดำเนินงานคุ้มครองเด็กในทุกระดับ

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๕.๑ พัฒนาระบบสารสนเทศเด็กเพื่อการจัดการ (Management Information System) เพื่อการบูรณาการข้อมูลให้มีความถูกต้องเป็นเอกภาพ น่าเชื่อถือและเป็นระบบ	๕.๑.๑ มีระบบสารสนเทศเพื่อการบูรณาการข้อมูลด้านการคุ้มครองเด็ก สำหรับใช้ในการดำเนินงานช่วยเหลือและแสดงผลได้อย่างเป็นปัจจุบัน	✓	✓	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบฐานข้อมูลการคุ้มครองเด็ก (Child Protection Database System Framework) - การจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานเพื่อขอรับข้อมูลเข้าสู่ระบบ - การฝึกอบรมการใช้ระบบสารสนเทศให้แก่หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพนักงานเจ้าหน้าที่ - การติดตามการให้ความช่วยเหลือแก่เด็กรายบุคคล รวมทั้งการติดตามและการประเมินผลการคุ้มครองเด็ก 	

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๕.๒ พัฒนาและสนับสนุนให้มีการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)	๕.๒.๑ จำนวนการศึกษาวิจัยในการปกป้องคุ้มครองเด็ก	✓	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศส. สส. ยธ. รง. สตช. ศาล อส. องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การเผยแพร่ผลการศึกษารวบรวมผ่านเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในระดับชุมชน ระดับจังหวัด และระดับชาติ (เวทีเด็ก สัมมนาวิชาชีพ)</p> <p>- นำ Best practice เป็นตัวอย่างในการจัดการความรู้ซึ่งอาจจะนำเสนอในรูปแบบสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ แอนิเมชัน</p>
	๕.๒.๒ จำนวนองค์ความรู้ที่มีการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ	✓	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศส. สส. ยธ. รง. สตช. ศาล อส. องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- มีการเผยแพร่องค์ความรู้ผ่านสื่อ</p>
	๕.๒.๓ จัดให้มีเวทีสัมมนาวิชาชีพพระระดับชาติปีละ ๑ ครั้ง	✓	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศส. สส. ยธ. รง. สตช. ศาล อส. องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>จัดเวทีสัมมนาวิชาชีพพระระดับชาติปีละ ๑ ครั้ง</p>

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
	๕.๒.๔ มีการสนับสนุนให้เวทีแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระดับจังหวัด			✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศธ. สธ. ยธ. รง. สตช. ศาล อส. องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>จัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระดับจังหวัด</p>
๕.๓ พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล รายงานสถานการณ์ด้านเด็กและผลกระทบการคุ้มครองเด็กประจำปี ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น	๕.๓.๑ มีระบบการติดตามและประเมินผล รายงานสถานการณ์ด้านเด็ก	✓	✓				<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศธ. สธ. ยธ. รง. สตช. ศาล อส. องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>จัดทำแผนปฏิบัติการในการติดตามประเมินผล ระบบการรายงานสถานการณ์เด็กและผลการดำเนินงานประจำปี สำหรับคณะกรรมการระดับชาติ ระดับจังหวัด และท้องถิ่น</p>
	๕.๓.๒ มีคู่มือและเครื่องมือการติดตามตรวจสอบและประเมินผล ที่เชื่อมโยงกับนโยบายและแผนงานระดับชาติ กฎหมายระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	✓	✓				<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศธ. สธ. ยธ. รง. สตช. ศาล อส. องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อกำหนดกรอบมาตรฐานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ</p>

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๕.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถให้กับฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กทุกกระดับ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามกรอบนโยบายและกฎหมายอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	๕.๓.๓ มีรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น		✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศธ. สธ. ยธ. รง. สตช. ศาล อส. องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การจัดทำแผนปฏิบัติการ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล ที่เชื่อมโยงกับนโยบายและแผนงานระดับชาติ กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง</p>
	๕.๔.๑ มีการพัฒนาศักยภาพฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กทุกกระดับอย่างต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การพัฒนาประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนกลไกการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ</p> <p>- การประชุมชี้แจงและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัว</p>
	๕.๔.๒ มีการวิเคราะห์โครงสร้าง อัตรากำลังงบประมาณ และระบบสนับสนุนการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการคุ้มครองเด็กทุกระดับ ให้สอดคล้องกับภารกิจตามกฎหมาย			✓			<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท. สำนักงาน กพ. สำนักงาน กพร. สงป.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อกำหนดภาระงานและจัดทำภาระงานการคุ้มครองเด็ก</p>
	๕.๔.๓ มีข้อเสนอโครงสร้างและอัตรากำลังให้สอดคล้องกับภาระงานและสามารถกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับงานทุกระดับ					✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อปท. สำนักงาน กพ. สำนักงาน กพร. สงป.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน พท. หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อกำหนดภาระงานและจัดทำภาระงานการคุ้มครองเด็ก</p> <p>- กิจกรรมเน้นการสร้างพลังความร่วมมือในการทำงาน</p>

ยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๕.๕ ปรับปรุงระบบการจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งกองทุนคุ้มครองเด็ก เชิงกลยุทธ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านเด็ก	๕.๕.๑ มีระบบการบริหารจัดการด้านงบประมาณ การกำกับดูแล และการรายงานทางด้านงบประมาณ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านเด็ก	✓	✓	✓	✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อพท. สสป. หน่วยงานภาคีสนับสนุน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	การศึกษาวเคราะห์สถานการณ์ด้านเด็กเพื่อการ จัดระบบการบริหารจัดการงบประมาณให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านเด็ก และอิงกรอบแนวคิดด้านสิทธิเด็ก และมีมติหญิงชายเป็นฐาน
		✓	✓	✓	✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. มท. อพท. หน่วยงานภาคีสนับสนุน หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- มีการนำข้อมูลจากการ ศึกษาวิจัยเพื่อคำนวณค่าใช้จ่าย ต้นทุนในการปกป้องคุ้มครองเด็กที่สอดคล้องต่อสภาพ เศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดการลงทุน ด้านสวัสดิการเด็กและครอบครัว - การจัดทำข้อเสนอเพื่อผลักดันในระดับนโยบาย
๕.๖ พัฒนา ปรับปรุงกฎหมายเพื่อกำหนดกรอบการดำเนินงาน ระบบกลไก และบทบาทความรับผิดชอบของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	๕.๖.๑ มีการทบทวนและแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็ก	✓	✓	✓	✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ยธ. หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศธ. สธ. อส. สตช. ศาล องค์กรพัฒนาเอกชน สมาชิกริษัทต่าง ๆ หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การศึกษาทบทวน เปรียบเทียบกฎหมายภายในกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และพันธกรณีข้อตกลงระหว่างประเทศอื่นที่เกี่ยวข้อง
		✓	✓	✓	✓	✓	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ยธ. หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศธ. สธ. อส. สตช. ศาล องค์กรพัฒนาเอกชน สมาชิกริษัทต่าง ๆ หน่วยงานภาคีเครือข่าย	- การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามและประเมินผลประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมาย
	๕.๖.๒ จำนวนกฎหมายที่ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติม							

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
	๕.๖.๓ มีกลไกการติดตามและประเมินผลประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย		✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก พม. ยช.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน ศส. สส. สตช. ศาล องค์กรพัฒนาเอกชน สภาวิชาชีพต่าง ๆ หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามและประเมินผลประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความร่วมมือและกลไกการประสานงานระหว่างประเทศในการปกป้องคุ้มครองเด็ก

เป้าประสงค์ ประเทศในอนุภูมิภาค และภูมิภาค มีการดำเนินงานตามแผนความร่วมมือนในการปกป้องคุ้มครองเด็กตามมาตรฐานสากล

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ มีความร่วมมืออย่างเป็นระบบในการดำเนินงานการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และระหว่างประเทศ

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๖.๑ ส่งเสริมความช่วยเหลือทางวิชาการ จากหน่วยงานในองค์การสหประชาชาติและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ในระบบองค์การสหประชาชาติ โดยการสนับสนุนการบูรณาการนโยบาย การแลกเปลี่ยนความรู้และระดมทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในการปกป้องคุ้มครองเด็ก (ระดับภูมิภาค /ระดับชาติ)	๖.๑.๑ มีแผนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานในองค์การสหประชาชาติเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินงาน หรือสถานการณ์ด้านเด็กของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านเด็กทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	✓					<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กต. พม. ศส. สส. ยช. รง. อส. สตช.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง องค์กรในระบบสหประชาชาติ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>การจัดทำแผนความร่วมมือระหว่างองค์การยูนิเซฟกับรัฐบาลไทย</p> <p>การประชุมเชิงบูรณาการร่วมกันของทุกหน่วยงาน และในองค์การสหประชาชาติ รวมทั้งหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในระบบองค์การสหประชาชาติ</p>

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
	๖.๑.๒ มีรายงานการศึกษาสถานการณ์สุขภาพและความต้องการในการรับบริการของกลุ่มเด็กที่ยังไม่มีกรอบกฎหมายนโยบายและแผนงานรองรับในการใช้ความคุ้มครองคุ้มครอง	✓	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กต. พม. ศธ. สธ. ยช. รง. อส. สตช.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน สมาชิกร่วมที่ที่เกี่ยวข้อง องค์กรในระบบสหประชาชาติ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานศึกษาสถานการณ์วิเคราะห์ข้อมูลด้านเด็กที่ต้องการได้รับการคุ้มครอง โดยเปรียบเทียบจากองค์การระหว่างประเทศเพื่อใช้เป็นข้อมูลด้านความช่วยเหลือ - การศึกษาสถานการณ์การเข้าถึงการศึกษาของเด็กที่มีปัญหาสถานะบุคคล - การศึกษาสถานการณ์การเข้าถึงหลักประกันสุขภาพของเด็ก บุตรแรงงานต่างด้าว เด็กต่างด้าวที่เข้าเมืองถูกต้องและหลบหนีเข้าเมือง - การศึกษาสถานการณ์ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ - การศึกษาสถานการณ์ของเด็กที่อยู่เนืองคังดูแลเด็กที่ไม่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายของรัฐ - การศึกษาสถานการณ์สิทธิเด็กของเด็กที่ในพื้นที่แม่สอด หรือบริเวณเขตรอยต่อชายแดน ซึ่งควรได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
๖.๒ เสริมสร้างและขยายกรอบความร่วมมือข้ามชาติ วิธีการประสานความร่วมมือเพื่อให้เด็กเข้าถึงบริการและการคุ้มครองภายในประเทศและการคุ้มครองภายในประเทศและระหว่างประเทศ ในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคีอย่างเป็นรูปธรรมตามมาตรฐานสากล	๖.๒.๑ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ แนวปฏิบัติ และการดำเนินงานในการปกป้องคุ้มครองเด็กภายในและระหว่างประเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กต. พม. ศธ. สธ. ยธ. รง. อส. สตช.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน สมาชิกร่วมที่เกี่ยวข้อง องค์การในระบอบสหประชาชาติ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การประชุมหารือ และพัฒนาเครือข่ายในกลุ่มหน่วยงาน/องค์การที่ดูแลเด็กในกรณีพิเศษ</p> <p>๑) การจัด National conference เพื่อพัฒนากรอบความร่วมมือระบบ กลไก</p> <p>๒) การจัด National workshop เพื่อทบทวนประเมินผลการดำเนินงาน และการพัฒนาคุณภาพงาน</p>
	๖.๒.๒ มีกรอบความร่วมมือหรือบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ และระหว่างประเทศในรูปแบบทวิภาคี พหุภาคีว่าด้วยการปกป้องคุ้มครองเด็ก	✓	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กต. พม. ศธ. สธ. ยธ. รง. อส. สตช.</p> <p>หน่วยงานภาคีสนับสนุน สมาชิกร่วมที่เกี่ยวข้อง องค์การในระบอบสหประชาชาติ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>- การบูรณาการและการพัฒนาความร่วมมือว่าด้วยการคุ้มครองเด็กเคลื่อนย้าย (ไทย-พม่า) (ไทย-กัมพูชา) (ไทย-ลาว)</p> <p>- การจัดตั้งกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการทำงานกับเด็กเคลื่อนย้าย (migrant childrenข้ามแดน รวมถึงกรณีแรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย)</p> <p>- จัดทำและพัฒนาคู่มือการทำงานตามกรอบความร่วมมือ</p>

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
	๖.๒.๓ มียุทธศาสตร์ แผนงาน และมาตรฐาน การดำเนินงานคุ้มครอง และขยายบริการ ให้เป็นไปตามหลักสากล ที่ครอบคลุมโดยผ่าน กลไกในพื้นที่			✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กต. พม. ศธ. สช. ยช. รง. อส. สตช. หน่วยงานภาคีสัมพันธ์ สมาชิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง องค์การในระบบสหประชาชาติ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อ ดำเนินการในประเด็นของเด็กที่ ต้องการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ภายใต้คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก แห่งชาติ</p> <p>- การจัดสวัสดิการให้เด็กเคลื่อน ย้ายครอบครัวเด็กที่เข้าเมืองถูก กฎหมายและหลบหนีเข้าเมือง</p> <p>- การเสริมสร้างศักยภาพของ หน่วยงานที่ดูแลเด็กในพื้นที่ แม่สอด หรือบริเวณเขตรอยต่อ ชายแดน ซึ่งควรได้รับการคุ้มครอง เป็นพิเศษ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน สากล</p> <p>- การพัฒนาศักยภาพทีมสหวิชาชีพ ในพื้นที่แม่สอด</p> <p>- รายงานการรวบรวมยุทธศาสตร์ที่ เกี่ยวข้องกับเด็กที่ควรได้รับการ ปกป้องคุ้มครอง เพื่อให้เห็นภาพ รวมของยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน ทั่วประเทศและเป็นไปตาม มาตรฐานสากล</p>

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา					หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
		๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔		
<p>๖.๓ ส่งเสริม สนับสนุนแผนงาน โครงการ กิจกรรม ตามแผนงานพัฒนา และสนับสนุนความร่วมมือทาง ด้าน วิชาการ ตามกรอบความร่วมมือ ระหว่างประเทศ เช่น กรอบอาเซียน อนุภูมิภาคแม่น้ำโขงและระดับ ภูมิภาคต่างๆ เพื่อให้เกิดมาตรฐาน ระบบคุ้มครองเด็กระหว่างประเทศ</p>	<p>๖.๓.๑ มีแผนงานพัฒนาและสนับสนุนความร่วมมือทาง ด้านวิชาการ ตามกรอบความร่วมมือ ระหว่างประเทศ</p>	✓	✓	✓	✓	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กต. พม. ศธ. สธ. ยธ. รง. อส. สตช. หน่วยงานภาคีสถิตยสถาน สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง องค์การในระบบสหประชาชาติ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย</p>	<p>การจัดกิจกรรมภายใต้แผนงาน คณะกรรมการวิชาการอาเซียนว่าด้วย การส่งเสริมสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก - แผนงานการประชุมเจ้าหน้าที่ อาวุโสอาเซียนด้านสวัสดิการสังคม และการพัฒนา - การประชุมระดับรัฐมนตรีว่าด้วย ความร่วมมือระหว่างประเทศกำลัง พัฒนา (South - South Cooperation : HLM) ในภูมิภาคเอเชียและ แปซิฟิก</p>	

ภาคผนวก ข
การวิเคราะห์สถานการณ์
ของระบบคุ้มครองเด็กในประเทศไทย

การวิเคราะห์สถานการณ์ของระบบคุ้มครองเด็กในประเทศไทย

ผลที่ได้จากการศึกษาด้านเอกสารที่เกี่ยวข้องในรายงานการศึกษาวิจัย ผลการติดตามประเมินผลของ คณะอนุกรรมการประสานและติดตามผลการดำเนินงานคุ้มครองเด็ก ผลการจัดประชุมสัญจรของคณะอนุกรรมการ พัฒนามาตรการกลไกเพื่อการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก การทบทวนผลการดำเนินงานตลอดจนข้อสรุป จากการดำเนินโครงการต่างๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดการหารือร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ บนฐานการทำงานด้านสิทธิ (Rights based approach) ประกอบด้วย

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง

๑. เด็ก
๒. ครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง
๓. ชุมชน
๔. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๕. องค์กรภาคเอกชน
๖. คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง
๗. หน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินการด้านเด็ก

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยอ้อม ได้แก่ รัฐบาล ผู้มีอำนาจตัดสินใจในระดับนโยบาย นักการเมือง องค์กร ภาครัฐกิจเอกชน องค์กรสนับสนุนทุน

สถานการณ์ของระบบคุ้มครองเด็ก

โดยภาพรวม สถานการณ์ของงานด้านการคุ้มครองเด็กในประเทศไทย มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องดังนี้

- ในด้านกฎหมาย ประเทศไทยมีความก้าวหน้าโดยได้เข้าร่วมเป็นภาคีในตราสารด้านสิทธิมนุษยชน ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กหลายฉบับ และมีการปรับปรุงกฎหมายภายใน ประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานทางด้านกฎหมายในสากลที่ค่อนข้างครอบคลุม โดยเฉพาะพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งได้รับการยอมรับว่ามีความก้าวหน้าในการรับรองหลักการในการคำนึงถึงประโยชน์สูงสุด การไม่เลือกปฏิบัติและการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก นอกจากนี้ ยังมีกลไกคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ระดับชาติที่ขยายกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ซึ่งครอบคลุมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ และทางเศรษฐกิจจากเด็กในรูปแบบ ของการค้ามนุษย์และการใช้แรงงานเด็กไว้อยู่

- ในด้านโครงสร้าง คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับชาติและระดับจังหวัด เป็นกลไกระดับชาติและ ระดับจังหวัดที่มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงในการกำกับ ประสานงานและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กในเชิง ปฏิบัติมีพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นกลไกที่สำคัญในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และได้รับความสำคัญในการกำหนดขั้นตอนในการสรรหา และระบบการพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ อย่างเข้มงวด มีการขยายพนักงานเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการและองค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ในเชิงโครงสร้างยังมีกลไกประสานงานในรูปของคณะกรรมการระดับชาติในด้านส่งเสริม และพัฒนา คือ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีคณะอนุกรรมการซึ่งมีองค์กรประกอบสมาชิกที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายของภาคส่วน รวมทั้ง มีผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญรับผิดชอบในการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาว่าด้วย สิทธิเด็ก

บริการด้านการคุ้มครองเด็กที่มีอยู่ ประกอบด้วย บริการระดับท้องถิ่น และบริการระดับจังหวัด
บริการระดับท้องถิ่น ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กทั่วไป ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเด็กและครอบครัว โดยบริการที่จัดให้แก่เด็กและครอบครัวในชุมชน ประกอบด้วย

- ศูนย์เด็กเล็ก/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองรับเด็กอายุ ๓ - ๕ ปี (จำนวน ๑๙,๖๘๕^{๒๐} แห่ง) ซึ่งอยู่ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกรมการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์ที่ด้าน ประกอบด้วย ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน และมีการดำเนินงานร่วมกับกรมอนามัยและกรมสุขภาพจิต เพื่อจัดทำนโยบายศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ-ปลอดภัย
- สถานรับเลี้ยงเด็ก รองรับเด็กอายุ ๐ - ๖ ปี โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการอนุญาตให้ภาคเอกชนจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินงานในรูปแบบของสถานรับเลี้ยงเด็ก ซึ่งดูแลเด็กในระยะสั้นเพื่อช่วยในการพัฒนาและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก
- ศูนย์พัฒนาครอบครัว ได้รับการริเริ่มจัดตั้งในปี ๒๕๔๗ โดยมีแนวคิดในการให้องค์กรประชาชนที่มาจากตัวแทนกลุ่ม หรือองค์กรในชุมชน ที่อาสาสามารถร่วมกันดูแล ป้องกันและแก้ไขปัญหาครอบครัว ด้วยการสำรวจศึกษาปัญหา เฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไขปัญหา รวมทั้งมีบทบาทในการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสถาบันกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งส่วนใหญ่จะรองรับการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นหลัก

บริการระดับจังหวัดและภูมิภาค ซึ่งมีเป้าหมายเป็นกลุ่มเด็กที่ต้องการการช่วยเหลือแทรกแซงและการคุ้มครองไม่ให้ถูกกระทำซ้ำ ซึ่งมีแนวทางการเข้าถึงและรับบริการ ผ่านการรายงานและการรับแจ้งเหตุ ดังนี้

- ศูนย์ช่วยเหลือสังคม เป็นศูนย์รับแจ้งและให้คำปรึกษาซึ่งดำเนินการโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยมีช่องทางการรับแจ้งเหตุผ่านทางโทรศัพท์สายด่วน ๑๓๐๐ และช่องทางการแจ้งเหตุทางเว็บไซต์ที่สามารถส่งต่อข้อมูลเพื่อให้ความช่วยเหลือในระยะฉุกเฉินไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทั่วประเทศ รวมถึงบ้านพักเด็กและครอบครัวในระดับจังหวัดด้วย
- ศูนย์พึ่งได้ (One Stop Crisis Center) ในโรงพยาบาล โดยกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๗๙๕ แห่ง ซึ่งเริ่มต้นจากงานคัดกรองและให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและสตรีที่ประสบปัญหาความรุนแรง ขยายไปสู่งานการให้ความคุ้มครองเด็กในลักษณะอื่น ๆ มากเพิ่มขึ้น และขยายงานจากการให้บริการในโรงพยาบาลรัฐประจำจังหวัดไปสู่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพในระดับตำบลเพื่อขยายความครอบคลุมในการให้บริการเพิ่มขึ้น

ขั้นตอนการให้ที่พักพิงหรือการดูแลในสถาบัน

สถานรองรับในการดูแลเด็กกลุ่มผู้เสียหายและกลุ่มพึ่งได้รับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ส่วนใหญ่อยู่ในความดูแลของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงยุติธรรม ดังนี้

- สถานแรกรับ ประกอบด้วยสถานแรกรับเฉพาะ แบ่งเป็นสถานแรกรับเด็กชาย และสถานแรกรับเด็กหญิง จำนวน ๒ แห่ง และบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดที่ดำเนินการเป็นสถานแรกรับ (ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖) จำนวน ๗๗ แห่ง ซึ่งถือเป็นสถานแรกรับตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ พร้อมทั้งรองรับการดำเนินงานตามกฎหมายหลักอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก โดยสถานแรกรับเฉพาะตั้งอยู่

^{๒๐} รายงานผลการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพทีมประเมินระดับจังหวัด., กันยายน ๒๕๕๖

ในภาคกลาง เป็นหน่วยงานให้การดูแลเด็กชายและเด็กหญิง อายุ ๖ - ๑๘ ที่เร่ร่อน ขอดาน ถูกกระทำทารุณกรรม มีปัญหาพฤติกรรม และเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ โดยรับอุปการะชั่วคราวไม่เกิน ๓ เดือน โดยให้บริการปัจจัยสี่ ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวเด็ก ครอบครัว และบุคคลแวดล้อมเด็ก เพื่อนำมาวิเคราะห์ ตลอดจนกำหนดวิธีการที่เหมาะสมในด้านการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ส่วนบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด เป็นหน่วยบริการที่มีพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ และให้ที่พักพิงในระยะชั่วคราวที่สามารถให้ความคุ้มครองดูแลทั้งครอบครัว ตั้งอยู่ในพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง ครอบคลุมทุกพื้นที่ในทุกจังหวัด มีตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยาประจำการ

- สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก จำนวน ๒ แห่ง (ระยองและขอนแก่น) ให้การอุปการะเด็กชายและเด็กหญิง อายุ ๖ - ๑๘ ปี ที่มีปัญหาความประพฤติและเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูไม่เหมาะสม โดยให้บริการปัจจัยสี่ การอุปการะเลี้ยงดู การศึกษาอบรมและฝึกอาชีพเพื่อแก้ไขความประพฤติ บำบัด รักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งทางสังคมและจิตใจ มีหน่วยงานให้บริการรวม ๒ แห่ง

- สถานสงเคราะห์เด็ก รวม ๒๐ แห่ง (สถานสงเคราะห์เด็กอ่อน ๘ แห่ง สถานสงเคราะห์เด็กโต ๑๒ แห่ง แยกเป็นสถานสงเคราะห์เด็กชาย ๙ แห่ง สถานสงเคราะห์เด็กหญิง ๓ แห่ง) ให้การอุปการะเด็กชายและเด็กหญิง อายุแรกเกิดถึง ๑๘ ปี ที่กำพร้า ถูกทอดทิ้ง ครอบครัวแตกแยก ติดเชื้อเอชไอวีหรือได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ หรือบิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่สามารถให้การอุปการะได้อย่างเหมาะสม โดยให้บริการปัจจัยสี่ การดูแลรักษาพยาบาล พัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ การศึกษา การฝึกอาชีพ นันทนาการ การติดตามสืบหาครอบครัว ตลอดจนการอบรมขัดเกลาด้านจริยธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กในการกลับสู่ครอบครัวและสังคม

- สถานสงเคราะห์เด็กพิการ รวม ๔ แห่ง (สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพิการ ๑ แห่ง สถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา ๒ แห่ง และสถานสงเคราะห์เด็กพิการและทุพพลภาพ ๑ แห่ง) ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดนนทบุรีทั้งหมด ให้การอุปการะเด็กชายและเด็กหญิงพิการ อายุแรกเกิดถึง ๑๘ ปี

- สถานพัฒนาและฟื้นฟูเด็ก รวม ๔ แห่ง ให้การอุปการะเด็กชายและเด็กหญิง อายุ ๖ - ๑๘ ปี ที่ต้องการการดูแลทางด้านบำบัดฟื้นฟูเป็นพิเศษทางด้านร่างกาย จิตใจ ด้านการศึกษา การฝึกอบรมอาชีพ และการอบรมแนะแนวตามแนวทางการพัฒนาและฟื้นฟูเด็กแต่ละบุคคล ตลอดจนการติดตามให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือผู้ปกครองและเด็กที่พ้นจากการอุปการะ

- ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพเด็กและเยาวชน (๑ แห่ง) ให้การฝึกอาชีพเด็กชาย อายุ ๗ - ๑๘ ปี ที่ครอบครัวมีฐานะยากจน ผู้ปกครองไม่สามารถให้การอุปการะได้อย่างเหมาะสม โดยให้บริการปัจจัยสี่ การศึกษา การฝึกทักษะอาชีพ นันทนาการ และการจัดหางาน เพื่อให้เด็กสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้

สำหรับเด็กที่ประสบปัญหาและไม่สามารถอาศัยอยู่ในครอบครัวได้ มีหน่วยงานที่จัดบริการดูแลเด็กแบบครอบครัวทดแทน ประกอบด้วย

- ศูนย์อำนวยความสะดวกรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ให้บริการจัดหาครอบครัวทดแทนประกอบด้วยครอบครัวทดแทนชั่วคราว (ครอบครัวอุปถัมภ์) และครอบครัวทดแทนถาวร (ครอบครัวบุญธรรม) ให้แก่เด็กกำพร้า เด็กถูกทอดทิ้ง ในความอุปการะของกรมกิจการเด็กและเยาวชน เด็กที่บิดามารดาที่แท้จริงยินยอมยกให้เนื่องจากไม่สามารถให้การอุปการะเลี้ยงดูเด็กได้ และเด็กที่มีคำสั่งศาลแทนการให้ความยินยอมของบิดามารดาเด็ก โดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สำหรับเด็กที่มีปัญหาข้อขัดแย้งทางกฎหมาย มีสถานรองรับซึ่งดำเนินการโดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย

- สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน ๗๗ แห่ง ให้บริการรองรับเด็กที่กระทำผิดต่อกฎหมาย โดยให้การคุ้มครองสิทธิของเด็กตามคำพิพากษาหรือตามคำสั่งของศาล และการพิทักษ์คุ้มครองสิทธิ

สวัสดิกภาพของเด็กที่กระทำผิดที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในระหว่างพิจารณาคดี โดยดำเนินงานตามพระราชบัญญัติ ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

- ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน ๑๙ แห่ง ทั่วประเทศ ที่ให้การดูแลและคุ้มครองเด็กอายุ ๑๐ - ๒๔ ปี ตามคำสั่งของศาล

ในส่วนของการวิเคราะห์ระบบคุ้มครองเด็กในประเทศไทย จะแบ่งเป็นการวิเคราะห์ตัวระบบคุ้มครองเด็ก เพื่อให้เห็นจุดแข็งและข้อจำกัดที่มีอยู่ และวิเคราะห์ในส่วนของสภาพแวดล้อมภายนอก ทั้งในส่วนของโอกาส และข้อคุกคาม

๑) การวิเคราะห์ระบบคุ้มครองเด็ก

การวิเคราะห์ระบบคุ้มครองเด็กของประเทศไทย โดยพิจารณาทั้งในมิติของการป้องกันและการแก้ไข ปัญหาที่ครอบคลุมปัญหาความรุนแรงต่อเด็กในทุกรูปแบบ รวมถึงการล่วงละเมิด/ทารุณกรรม การแสวงประโยชน์ และการละเลยทอดทิ้งได้ดังนี้

๑.๑) กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก

กฎหมายการขับเคลื่อนงานคุ้มครองเด็กที่ผ่านมาได้ใช้กรอบทางด้านกฎหมายตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นหลักในการดำเนินงาน โดยตัวกฎหมายได้มีการกำหนดกลไกรับผิดชอบและโครงสร้าง ทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาครองรับการดำเนินงานในลักษณะการทำงานเป็น ทีมสหวิชาชีพที่ชัดเจน

ทั้งนี้ผลการจัดสัมมนา ๑๐ ปี พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๖ กลไกแห่งความหวัง ในปี ๒๕๕๖ รวมถึงผลจากการติดตามประเมินของคณะกรรมการ การศึกษาวิจัยต่าง ๆ และผลจากการหารือและ รับฟังข้อคิดเห็น พบว่าการดำเนินงานคุ้มครองเด็กยังไม่สามารถเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากความท้าทายในการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองเด็กทั้งในสาระและหลักเกณฑ์ อันเป็นผลจาก

- สาระสำคัญของกฎหมายคุ้มครองเด็ก ส่วนใหญ่เน้นไปที่การทำงานในเชิงตั้งรับ โดยมุ่งแก้ไข ปัญหาที่เกิดกับกลุ่มเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ และกลุ่มเด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ โดยยังไม่สะท้อนการ ทำงานป้องกันเชิงรุกได้เท่าที่ควร

- กลไกรับผิดชอบการดำเนินงานของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ในส่วน การกำหนดองค์ประกอบสมาชิกในคณะกรรมการคุ้มครองเด็กทั้งในระดับชาติและจังหวัด ยังไม่ครอบคลุมหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องที่มีบทบาทสำคัญในการป้องกันและคุ้มครองเด็ก นอกจากนี้ กระทรวงหลักที่รับผิดชอบขับเคลื่อน กฎหมายยังคงมีลักษณะของการทำงานแบบแยกส่วน ขาดการประสานงานและความร่วมมือให้เป็นไปอย่าง บูรณาการและมีเอกภาพ

- ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้ปฏิบัติงานยังไม่มีความรู้ความเข้าใจ ด้วยขาดแนวทางในการตีความ กฎหมายและแนวทางการปฏิบัติงานตามกฎหมายที่ชัดเจน โดยพบว่า มีข้อจำกัดหลายประการ ทั้งการตีความ ในเชิงของการกำกับควบคุมพฤติกรรมของเด็กมากกว่าให้การคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก บางส่วนตีความสำหรับการดำเนินงานไปตามขอบเขตกฎหมายที่รับผิดชอบอย่างเคร่งครัด และยึดประโยชน์ของหน่วยงานเป็นหลักมากกว่า ประโยชน์สูงสุดของเด็ก ส่งผลให้การดำเนินการคุ้มครองทางด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างล่าช้า ไม่ส่งผลและประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องปรามผู้กระทำผิดและคุ้มครองเด็ก ขาดความต่อเนื่องและมีเด็กบางกลุ่ม หลุดไปจากระบบการให้ความคุ้มครองช่วยเหลือในบางขั้นตอน

- ผู้มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการรายงานแจ้งเหตุตามที่กฎหมายบังคับไว้ (Mandatory Reporting) รวมถึงกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่กฎหมายไม่ได้บังคับไว้ ยังไม่เกิดความตระหนักและไม่ดำเนินงานตามขั้นตอน ของกฎหมาย โดยบางรายมีเจตคติว่าการแจ้งเหตุในการคุ้มครองเด็กเป็นเรื่องยุ่งยากและอาจนำความเดือดร้อนมาสู่

ภายหลัง รวมทั้งการขาดทักษะในการบันทึกและรายงานแจ้งเหตุ ส่งผลให้การเข้าแทรกแซงให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก เป็นไปอย่างล่าช้าและไม่เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เด็ก ในส่วนของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นกลไกที่กฎหมายกำหนดขึ้น เพื่อบังคับใช้กฎหมาย แต่ขาดการกำหนดกลไกและอำนาจหน้าที่ของกลไกในการตรวจสอบการใช้อำนาจ เนื่องจากกฎหมายเปิดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจในการสงเคราะห์ และคุ้มครองเด็ก ไว้อย่างเปิดกว้าง

ในส่วนของนโยบายระดับชาติ ได้แก่ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงานหรือแผนปฏิบัติการระดับชาติ ซึ่งเป็นกรอบในการกำหนดโครงสร้าง แนวนโยบายบทบาทหน้าที่ของกลไกต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการคุ้มครองเด็ก พบว่า ประเทศไทยมีนโยบายระดับชาติที่มีบริบทเกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาในการคุ้มครองเด็ก โดยสามารถใช้ เป็นกรอบและแนวทางการทำงานกับเด็ก ครอบครัวและชุมชน เพื่อให้เอื้อต่อการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ปกป้อง คุ้มครองเด็กทั้งที่ประกาศเป็นนโยบายแล้วและอยู่ในระหว่างการดำเนินการ รวมจำนวน ๑๗ ฉบับ และมีนโยบายและ กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์จากเด็กทั้งทางเพศและ แรงงาน แม้ว่าจะยังไม่ครอบคลุมการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในทุกรูปแบบก็ตาม

แต่ทั้งนี้ นโยบายระดับชาติที่มีอยู่บางฉบับไม่มีการกำหนดกลไก แผนงานและวิธีการติดตามประเมินผล ที่ชัดเจน บางฉบับไม่ปรากฏผลในทางปฏิบัติ หน่วยงานปฏิบัติไม่ทราบความชัดเจนของนโยบาย ขาดงบประมาณและ ทรัพยากรสนับสนุน รวมถึงข้อจำกัดด้านข้อมูลในการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนในระดับ ท้องถิ่น นโยบายที่ถูกจัดทำขึ้นมีลักษณะแยกส่วนไปตามกรอบกฎหมาย กลไก/หน่วยงานรับผิดชอบ หรือเน้นเฉพาะ ประเด็นปัญหาเฉพาะ เนื่องจากไม่มีนโยบายและยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กในภาพรวม ทำให้ขาดการพิจารณา เชื่อมโยงปัจจัย สาเหตุและผลกระทบที่จะนำไปสู่การมีกรอบแผนงานที่ครอบคลุมการทำงานทั้งด้านการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการคุ้มครองเด็กในทุกรูปแบบ และเชื่อมโยงกลไกการคุ้มครองเด็กในทุกระดับให้ดำเนินงานไปในทิศทาง เดียวกัน

การขาดฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ รวมถึงการขาดข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ในการคุ้มครองเด็ก ซึ่งไม่ได้รับความสำคัญในระดับชาติ ส่งผลให้ไม่มีข้อมูลสำหรับประกอบการตัดสินใจในการ กำหนดและจัดลำดับความสำคัญของยุทธศาสตร์ รวมถึงไม่สามารถได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่ การขับเคลื่อนในทุกระดับ ทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น

๑.๒) โครงสร้าง และกลไกรับผิดชอบ

เนื่องจากงานด้านการคุ้มครองเด็กเป็นงานที่มีหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก ทั้งที่อยู่ในระดับ เดียวกันและแตกต่างกัน ดังนั้นโครงสร้างและกลไกในการประสานงานจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำงานของ ระบบคุ้มครองเด็ก ซึ่งในส่วนของกลไกการประสานงานจากหน่วยงานระดับนโยบายและหน่วยงานระดับปฏิบัติ ในกระทรวงหลักที่มีความเกี่ยวข้องกับงานคุ้มครองเด็ก พบว่าขาดความเชื่อมโยง ส่งผลให้การดำเนินงานคุ้มครองเด็ก ไม่สามารถส่งผลในความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างสูงสุด และขาดกลไกอิสระในการกำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล ความสามารถการรับฟังและการจัดการข้อร้องเรียนที่เป็นมิตรต่อเด็ก และสามารถเข้าถึงได้ ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

สำหรับโครงสร้างและกลไกในแต่ละระดับนั้น มีประเด็นที่ควรพิจารณาดังนี้

- โครงสร้างและกลไกระดับชาติ ประกอบด้วยคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ รวมถึง คณะกรรมการระดับชาติอื่น ๆ

คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในด้านการคุ้มครอง เด็ก ทำหน้าที่เป็นกลไกประสานงานกลางในการขับเคลื่อนงานด้านการคุ้มครองเด็ก ที่มีรูปแบบการทำงานในลักษณะ

ของสหวิชาชีพ ที่รวมองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างชัดเจน เพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางในการดำเนินงานด้านคุ้มครองเด็กของประเทศ ในส่วนของคณะกรรมการอื่น ๆ ได้แก่ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ แม้จะไม่ได้รับผิดชอบงานด้านการคุ้มครองเด็กโดยตรง แต่โดยรอบการทำงานสามารถช่วยในการผลักดันให้เกิดการกำหนดและเปลี่ยนแปลงนโยบายและกฎหมายในบริบท ที่ครอบคลุมทั้งการป้องกัน คุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาเด็ก ในส่วนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความทับซ้อนกับการคุ้มครองเด็ก โดยเฉพาะในกรณีที่ถูกผู้เสียหายเป็นเด็กนั้น สามารถนำองค์ความรู้ร่วมมือและประเทศภาคีมาขยายกรอบความร่วมมือให้ครอบคลุมการคุ้มครองเด็กในลักษณะอื่น ๆ ได้

แต่ทั้งนี้ด้วยผลจากการมีนโยบายระดับชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ทั้งในด้านการส่งเสริมพัฒนาและคุ้มครองหลายฉบับ ทำให้เกิดการกำหนดกลไกคณะกรรมการในระดับส่วนภูมิภาคหรือท้องถิ่นรองรับตามสภาพปัญหาเฉพาะ ซึ่งบางส่วนมีความซ้ำซ้อนในมิติของงานคุ้มครองเด็กทั้งเชิงการป้องกันและแก้ไขปัญหาทำให้เกิดการสร้างภาระงานให้หน่วยดูแลประสานงานในระดับท้องถิ่น ในการจัดประชุมและบริหารจัดการในประเด็นการคุ้มครองเด็กที่มีความเกี่ยวเนื่องกันโดยไม่จำเป็น

สำหรับโครงสร้างหน่วยงาน ได้มีการกำหนดหน่วยงานเฉพาะเพื่อรับผิดชอบโดยตรงสำหรับเด็กกลุ่มเป้าหมายบางกลุ่มที่ต้องได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ ได้แก่ เด็กผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เด็กที่ประสบปัญหาทางสังคม เด็กที่กระทำผิดต่อกฎหมาย แต่เนื่องจากหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดบริการ ยังคงยึดกรอบการดำเนินงานตามการตีความขอบเขตการคุ้มครองเฉพาะกฎหมายที่หน่วยงานรับผิดชอบ ทำให้ขาดความยืดหยุ่น ในขณะที่กลุ่มเด็กที่ต้องการได้รับความคุ้มครองเป็นพิเศษได้แก่ เด็กต่างชาติ เด็กผู้ลี้ภัย เด็กที่ได้รับผลกระทบจากการติดเชื้อเอชไอวี จำเป็นต้องบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับอย่างบูรณาการ จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งมีผลทำให้เด็กบางกลุ่มหลุดไปจากขอบเขตการให้ความช่วยเหลือ หรือการให้ความช่วยเหลือในบางขั้นตอนไม่เกิดความชัดเจน และสร้างความซ้ำซ้อนหรือสับสนให้แก่หน่วยงานปฏิบัติ ในภาพรวมการดำเนินงานยังขาดความเป็นเอกภาพและความเชื่อมโยงของการดำเนินงานคุ้มครองเด็ก หลายหน่วยงานยังทำงานแบบแยกส่วน อันเป็นผลจากการไม่สามารถสร้างความเข้าใจในความเชื่อมโยงของนโยบายและกฎหมายได้อย่างเป็นองค์รวม ส่งผลต่อการประสานงานและระบบส่งต่อการบริการที่ยังขาดความเข้าใจร่วมกัน

- **โครงสร้างและกลไกระดับจังหวัด** รวมถึงคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับจังหวัด และพนักงานเจ้าหน้าที่

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดให้มีโครงสร้างคือคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับจังหวัด ซึ่งถือว่าเป็นเพียงกลไกเดียวในระดับจังหวัดที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กในรูปแบบของสหวิชาชีพ เพื่อรองรับการดำเนินงานตามกฎหมาย ส่งผลให้มีโครงสร้างที่ดำเนินการครอบคลุมทุกจังหวัด พร้อมกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการคุ้มครองเด็กอย่างชัดเจน แต่องค์ประกอบของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดยังไม่ครอบคลุมถึงบางหน่วยงานที่มีบทบาทในการคุ้มครองเด็ก เช่น ท้องถิ่นจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัด บ้านพักเด็กและครอบครัว อันอาจเนื่องมาจากยังไม่ได้มีการปรับแก้กฎหมายให้เป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ยังไม่มีกำหนดกลไกการบริหารจัดการในกรณีที่คาบเกี่ยวการทำงานของทีมสหวิชาชีพมากกว่าหนึ่งจังหวัดหรือพื้นที่ขึ้นไป ซึ่งจำเป็นต้องมีกลไกกลางรับผิดชอบที่ชัดเจน การตัดสินใจขาดแนวทางการคุ้มครองเด็กและส่งเสริมสวัสดิภาพความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก

ทั้งนี้ในการดำเนินงานของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กในระดับจังหวัดยังขาดความชัดเจนและไม่มีทิศทางในการขับเคลื่อนงานคุ้มครองเด็กและส่งเสริมสวัสดิภาพความเป็นอยู่ที่ดีต่อเด็ก บางจังหวัดขาดการจัดประชุมหรือการเข้าร่วมการประชุมด้วยสมาชิกคนเดิมที่สม่ำเสมอ ด้วยไม่ได้รับการให้ความสำคัญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการทำงาน ส่งผลให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการสร้างกลไกแบบสหวิชาชีพเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ปัจจัยความเข้มแข็งของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความเข้าใจและความสนใจในประเด็นด้านเด็กของผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด และพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก โดยเฉพาะสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ที่เป็นฝ่ายเลขานุการ แต่มีภาระความรับผิดชอบครอบคลุมหลากหลายกลุ่มเป้าหมายที่ต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ รวมถึงต้องดูแลคณะกรรมการและศูนย์ปฏิบัติการในรูปแบบอื่นๆ ของจังหวัดที่ต้องรองรับการดำเนินงานตามนโยบายระดับชาติต่างๆที่ขาดการบูรณาการ รวมถึงการขาดอัตรากำลังที่เหมาะสม ส่งผลต่อความสามารถในการขับเคลื่อนงานด้านการคุ้มครองเด็ก รวมถึงการกำหนดวาระการประชุม

สำหรับกลไกการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ รวมถึง**พนักงานเจ้าหน้าที่**ในการสงเคราะห์เด็กและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กโดยมีลักษณะของการเป็นผู้ปฏิบัติงานของทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่ผ่านการแต่งตั้งโดยผู้มีอำนาจ เพื่อให้เกิดความครอบคลุมและเป็นการลดข้อจำกัดในการขาดอัตรากำลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แต่ยังมีอุปสรรคในด้านการบริหารจัดการ อันเกิดจากแนวนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจว่าจะให้บุคลากรในสังกัดซึ่งปฏิบัติงานเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ ใช้เวลาและทรัพยากรของหน่วยงานดำเนินการให้ความคุ้มครองเด็กหรือไม่ ทั้งนี้พนักงานเจ้าหน้าที่มิได้มีค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานในส่วนนี้ และสำหรับบางหน่วยงานผลการดำเนินงานยังมีได้ถูกนับเป็นผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

การนำกลไกพนักงานเจ้าหน้าที่ไปใช้ ยังมีความสับสนเชิงปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมาย อันเนื่องมาจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ในการสงเคราะห์เด็กและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กมักเป็นบุคคลเดียวกันกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น ได้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งมีแนวทางในการวินิจฉัยและบังคับใช้กฎหมายแตกต่างกันตามสมควรแก่กรณี นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดในการสร้างความตระหนักและทักษะของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะบังคับใช้กฎหมาย และดำเนินตามขั้นตอนของกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการขาดกลไกให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านกฎหมายที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าถึงได้ตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมงไม่เว้นวันหยุดราชการ เพื่อให้คำแนะนำโดยผู้ที่มีความรู้ความชำนาญและความเชี่ยวชาญ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงหลักการและเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ กับกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่เด็ก รวมถึงขาดกลไกกำกับตรวจสอบการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในขั้นตอนของกระบวนการให้ความคุ้มครองโดยผู้ที่เกี่ยวข้องด้านเด็ก ส่งผลให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ถูกดำเนินคดีจากผู้ปกครองเด็ก ซึ่งเกิดเป็นความยุ่งยาก โดยเฉพาะในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ได้เป็นข้าราชการที่ถูกฟ้องในกรณีซึ่งได้ทำการไปตามอำนาจหน้าที่ โดยขึ้นอยู่กับดุลพินิจของพนักงานอัยการที่จะสามารถมีความเห็นที่รับว่าต่างให้หรือไม่ ปัจจัยเหล่านี้ได้ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจ รวมถึงแรงจูงใจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการต่ออายุการเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ และผลกระทบต่อเนื่องตามมาคือ จำนวนอัตรากำลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ไม่เพียงพอต่อสถานการณ์ปัญหาความรุนแรงต่อเด็กที่ยังคงทวีจำนวนเพิ่มขึ้นในทุกวัน ทั้งนี้ในปัจจุบันมีพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ ที่ผ่านการอบรมและขึ้นทะเบียนจำนวนประมาณ ๑,๐๖๓ คน แต่ผู้ที่ดำเนินการต่ออายุบัตร มีเพียงประมาณ ๑๑๕ คน และผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่จริง มีจำนวน ๕๑๓ คน โดยผู้ปฏิบัติงานต้องพบกับความท้าทายในเชิงโครงสร้างของตำแหน่งหน้าที่

ความก้าวหน้า ความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังรวมถึงประเด็นของการสร้างความน่าเชื่อถือต่อหน่วยงานอื่นๆ รวมถึงหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนการได้รับความร่วมมือจากวิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการเข้าปฏิบัติงานร่วมกัน เนื่องจากพบว่าหลายวิชาชีพมองเห็นว่าการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับเด็กเป็นเรื่องยุ่งยากและอาจส่งผลกระทบต่อสวัสดิภาพปลอดภัยของตน

โครงสร้างและกลไกระดับท้องถิ่น

หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบดูแลด้านงานคุ้มครองเด็กในระดับชาติและระดับจังหวัดอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งไม่มีโครงสร้างการให้บริการอยู่ในระดับท้องถิ่น มีเพียงการประสานและขอความร่วมมือผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ตามประเด็นและวาระ โดยในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ไม่มีการกำหนดกลไกการบริหารจัดการด้านการคุ้มครองเด็กในระดับท้องถิ่นที่ครอบคลุมไปถึงระดับตำบลและชุมชน ยกเว้นในส่วนของข้อกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๔ แต่เนื่องจากไม่มีกลไกในการเสริมศักยภาพของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการคุ้มครองเด็ก ทำให้ไม่สามารถใช้ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ใกล้ชิดและทราบข้อมูลในรายละเอียดของประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงหรือจัดบริการให้กับประชาชนได้อย่างเหมาะสม โดยผลจากการทบทวนเอกสารพบว่า สาเหตุส่วนหนึ่งที่เด็กเข้าไม่ถึงการคุ้มครองช่วยเหลือ มีปัจจัยสาเหตุมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจและความตระหนักของครอบครัว เพื่อนบ้านหรือชุมชน รวมทั้งลักษณะการแก้ไขปัญหาครอบครัวมักจะหาวิธีการแก้ไขปัญหากันเองก่อน เพื่อปกปิดมิให้บุคคลภายนอกรับรู้และรักษาชื่อเสียงของครอบครัว จนกว่าจะไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเองแล้ว จึงค่อยแสวงหาขอความช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้องที่รอบรู้ไว้ใจและเป็นคนกลาง ซึ่งมักใช้วิธีไกล่เกลี่ยรอมชอม จนกว่าจะเป็นการใช้ความรุนแรงซ้ำๆ จนมีอาการบาดเจ็บทางกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน ถึงจะส่งต่อไปยังโรงพยาบาลและสถานitäารวจ และกรณีความรุนแรงทางเพศมักไม่ค่อยมีการรายงานแจ้งเหตุ เนื่องจากเห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าอายและไม่ได้ยึดประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นหลัก โดยในส่วนของชุมชนเองมักมองว่าเรื่องความรุนแรงต่อเด็กเป็นเรื่องภายในครอบครัวและมักไม่อยากจะเกี่ยวข้องกับการเป็นคดีความ โดยเฉพาะกรณีผู้กระทำผิดเป็นผู้มีอิทธิพลในชุมชน ในส่วนของตัวเด็กเองพบว่าเพื่อนจะเป็นแหล่งให้ความช่วยเหลือในกรณีที่เด็กไม่สามารถพึ่งพาสมาชิกในครอบครัวได้แล้ว แต่สำหรับกรณีความรุนแรงทางเพศ เด็กจะไม่บอกใคร ด้วยขาดความเข้าใจ รู้สึกอับอาย หรือถูกบังคับ ช่มชู้จากผู้กระทำมิให้บอกใคร

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับปัญหาเด็กและเยาวชน ก็สามารถที่จะขยายบทบาทจากการจัดเพียงแค่สวัสดิการทั่วไป เข้ามาสู่การให้การปกป้องคุ้มครองเด็กอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยสามารถที่จะนำประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติที่ดีมาเผยแพร่และขยายผลต่อไปได้ แต่ทั้งนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ได้รับการส่งเสริมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองเด็กอย่างทั่วถึงและจริงจัง ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่เน้นการพัฒนาสำหรับเด็กและเยาวชนในเรื่องของการศึกษาในสถานศึกษา และศูนย์เด็กเล็กเป็นหลัก สำหรับหน่วยงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการดำเนินงานคุ้มครองเด็กอย่างเข้มแข็ง พบว่า ยังขาดกฎหมายและระเบียบข้อบังคับรองรับในการกำหนดงบประมาณและขอบเขตความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานคุ้มครองเด็ก

๑.๓) บริการด้านการคุ้มครองเด็ก

บริการด้านการคุ้มครองเด็กมีทั้งในลักษณะของการป้องกันและแก้ไขปัญหาในเด็กและครอบครัว แต่บริการส่วนใหญ่เน้นในส่วนของความช่วยเหลือดูแลเด็กหลังจากประสบปัญหาแล้ว ซึ่งรวมถึงศูนย์ช่วยเหลือสังคม ศูนย์พึ่งได้ สถานรองรับต่างๆ การดูแลสำหรับเด็กที่ไม่สามารถอยู่ครอบครัวได้ และเด็กที่มีข้อขัดแย้งทางกฎหมาย โดยจัดบริการรวมถึง การรับแจ้งเหตุ การให้ความช่วยเหลือในระยะเร่งด่วน การให้ความช่วยเหลือทางด้านกฎหมาย

การเยียวยา พิณฟู คีนสู่ครอบครัวและสังคม โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบตามกลุ่มเป้าหมาย หรือลักษณะของการให้บริการ ส่วนบริการป้องกันตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาเด็กกลุ่มเป้าหมาย มีการจัดบริการทั่วไป รวมถึงศูนย์เด็กเล็ก สถานรับเลี้ยงเด็ก ฯลฯ แต่ยังเป็นการทำงานลักษณะแยกส่วนของแต่ละหน่วยงาน แม้จะมีรูปแบบ/แนวทางปฏิบัติที่ดีในโครงการริเริ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน คุ้มครอง เยียวยา พิณฟูและพัฒนาเด็ก โดยหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรด้านศาสนา แต่ยังไม่มีความชัดเจนและเป้าหมายในภาพรวม นอกจากนี้ยังขาดแนวทางที่ชัดเจนในส่วน ของบริการเฉพาะสำหรับทำงานกับเด็กและครอบครัวกลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันการประสพปัญหาต่อไป หน่วยงานที่ให้บริการกับเด็กและครอบครัวในชุมชน ยังมีแนวทางการขับเคลื่อนกลไกและบริการที่ไม่เชื่อมโยงกับเจตนาารมณ์ของ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ โดยยังไม่ได้มีการดำเนินงานที่ชัดเจน ในการผลักดันมาตรฐานขั้นต่ำในการ เลี้ยงดูเด็ก ตามมาตรา ๒๓ เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันเด็กจากการเลี้ยงดู ที่ไม่เหมาะสมซึ่งอาจนำไปสู่การใช้ ความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้การดำเนินงานในชุมชนเกี่ยวกับการ เผื่อระวังและแจ้งเหตุยังมีอยู่จำกัด ซึ่งรวมถึงการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมถึงการให้ แนวทางการเข้าถึงบริการที่มีอยู่ โดยพบว่าบุคลากรที่อยู่แวดล้อมเด็ก และมีหน้าที่ในการรายงานแจ้งเหตุในระดับ ชุมชนหรือท้องถิ่น ทั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำรวจ ครู และบุคลากรทางการแพทย์ ยังขาดความรู้ เจตคติ ทักษะที่ถูกต้องและเหมาะสมสำหรับการดำเนินงานด้านการคุ้มครองเด็ก ส่งผลให้เกิดเป็นข้อจำกัดของเด็กและ ครอบครัวในการเข้าถึงบริการ ทั้งนี้หากพิจารณาบริการที่มีอยู่จะเห็นว่าศูนย์พัฒนาครอบครัว มีศักยภาพในการเป็น กลไกในระดับชุมชนที่ให้บริการปกป้องคุ้มครองเด็ก แต่จำเป็นต้องใช้แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอด้วยวิธีการให้ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพให้แก่สมาชิกอย่างทั่วถึง รวมถึงการกำกับและแนะนำจากหน่วยงานพี่เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง และงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานที่เพียงพอ

ส่วนของบริการ/หน่วยงานให้บริการในรูปแบบสถานรองรับตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ พบว่ายังขาดความเชื่อมโยงและประสานงานระหว่างกัน ผู้ปฏิบัติงานใช้การตีความขอบเขตของเด็ก กลุ่มเป้าหมายในความหมายที่จำกัด ไม่ยืดหยุ่น ขาดแนวทางในการกำหนดวิธีการสงเคราะห์ แนวทางการประสาน ส่งต่อกลุ่มเด็กเป้าหมายต่างๆ และการทำความเข้าใจหรือมีข้อตกลงร่วมกันได้อย่างครอบคลุม มีเพียงการทำข้อตกลง ร่วมกันเฉพาะกลุ่มที่มีหน่วยงานภายนอกให้ความสนใจและเรียกร้องในการพิทักษ์สิทธิให้กับเด็ก ส่งผลให้มีข้อจำกัด ในการส่งต่อการรับบริการและเด็กบางกลุ่มหลุดจากการให้ความช่วยเหลือ นอกจากนี้บริการที่มียังไม่ครอบคลุมและ เหมาะสม เช่น บริการในการฟื้นฟูครอบครัว รวมถึงเป็นบริการที่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของ เด็กบางกลุ่มที่ถูกกีดกันออกจากสังคม ได้แก่ เด็กต่างชาติ เด็กในกลุ่มชาติพันธุ์ เด็กไร้รัฐ เด็กผู้ลี้ภัย อันเนื่องจากความ ไม่ชัดเจนของนโยบายและกฎหมาย ส่วนบริการที่มีอยู่ก็ยังไม่เพียงพอในการรองรับ โดยเฉพาะการดูแลทดแทน ในรูปแบบครอบครัว เช่น ครอบครัวอุปถัมภ์ หรือครอบครัวบุญธรรม ที่ยังมีการพัฒนาและจำนวนที่จำกัด ส่วนสถานสงเคราะห์ที่มีอยู่ส่วนใหญ่ได้รองรับเด็กเต็มศักยภาพ และเป็นข้อจำกัดในการรับเด็กเพิ่ม รวมถึงสถานที่ตั้ง ยังจำกัดเฉพาะในส่วนกลางและภูมิภาค ซึ่งส่งผลให้เกิดเป็นอีกหนึ่งข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการ โดยเฉพาะในการ รักษาความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและครอบครัวที่มีระยะทางเป็นอุปสรรค

อีกทั้งหน่วยงานรองรับหรือบริการที่มีเด็กอยู่ในความดูแลเหล่านี้ ทั้งในสถาบันและในชุมชน ทั้งภาครัฐ และเอกชน ยังไม่มีกลไกและแนวทางในการป้องกัน และกำกับ ติดตาม ตรวจสอบในระหว่างที่ได้รับบริการว่า บุคลากรในหน่วยงานได้จะมีการใช้ความรุนแรงต่อเด็กในรูปแบบต่างๆหรือไม่ แม้ว่าจะมีองค์กรภาคเอกชนบางแห่ง ริเริ่มจัดทำนโยบายคุ้มครองเด็กและข้อปฏิบัติตนในการคุ้มครองเด็กสำหรับบุคลากรบ้างแล้ว แต่ยังไม่มีการกำหนด กลไกการรับและจัดการข้อร้องเรียนในแต่ละระดับที่ชัดเจนทั้งในระดับภูมิภาคและระดับชาติ

๑.๔) ทรัพยากรสำหรับการคุ้มครองเด็ก

ทรัพยากรบุคคล ในขณะที่การปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองเด็กต้องการบุคลากรหลากหลายสาขาวิชาชีพ ซึ่งรวมถึงนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับจิตวิทยา และพัฒนาการของเด็ก ที่มีความเข้าใจต่องานคุ้มครองเด็ก และเห็นความสำคัญของการทำงานแบบสหวิชาชีพ แต่บุคลากรที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีความเชี่ยวชาญส่วนใหญ่ มีอยู่เฉพาะในส่วนกลาง ส่วนบุคลากรระดับปฏิบัติงานในสายวิชาชีพที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเด็ก ยังไม่ได้รับการพัฒนาตัวฐานความรู้ เจตคติ และทักษะในการคุ้มครองเด็กอย่างเพียงพอ ประกอบกับการขาดกรอบอัตรากำลังของบุคลากรที่มีความชำนาญด้านเด็กในแต่ละสาขาวิชาชีพ และในหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการปกป้องคุ้มครองเด็กตามกฎหมายทั้งโดยตรงและโดยอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบางหน่วยงาน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางที่ไม่มีบุคลากรนักวิชาชีพ เช่น นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพอยู่ในสังกัด ในการรองรับการทำงานด้านคุ้มครองเด็ก

ข้อจำกัดด้านบุคลากรของภาครัฐ ส่วนหนึ่งส่งผลให้มีบุคลากรในภาคประชาสังคมและภาคธุรกิจที่มีจิตอาสา ที่ได้มีโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถ ได้เข้ามาร่วมสนับสนุนการดำเนินงานคุ้มครองเด็กทั้งในมิติของงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็ก

ทรัพยากรด้านงบประมาณ ในภาพรวมยังขาดการให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานคุ้มครองเด็ก โดยงบประมาณสำหรับเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ เน้นไปในการสนับสนุนทางการศึกษาและสุขภาพ โดยแม้จะมีงบประมาณจัดสรรประจำปีสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาในการคุ้มครองเด็ก แต่หน่วยงานต่างๆ ยกเว้นในส่วนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ไม่มีรายงบประมาณที่ชัดเจนด้านการคุ้มครองเด็ก สำหรับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งมีหน่วยงานระดับกรม และกองที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านเด็กและเยาวชน แม้จะได้รับการจัดสรรงบประมาณแต่จำนวนได้เป็นสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบเคียงกับงบประมาณของกระทรวงอื่นๆ ส่งผลให้งบประมาณที่จัดสรรจากสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไปยังจังหวัดเพื่อสนับสนุนการจัดประชุมของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กและกิจกรรมด้านการคุ้มครองเด็กยังไม่เพียงพอ ทำให้การดำเนินงานเพื่อพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กของจังหวัดยังไม่เกิดเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ อาจเป็นด้วยเหตุผลที่ยังไม่มีการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานด้านการคุ้มครองเด็กทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัดอย่างชัดเจน และการขาดข้อมูลสถิติของเด็กในกลุ่มต่าง ๆ ที่ต้องการได้รับความคุ้มครองเป็นพิเศษ เพื่อนำมาคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายที่สะท้อนถึงความต้องการสนับสนุนงบประมาณที่สอดคล้องต่อสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทั้งในลักษณะของการตอบสนองแก้ไขปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานป้องกันอย่างบูรณาการ จึงส่งผลให้ไม่มีแหล่งอ้างอิงสำหรับเป็นกรอบในการจัดทำแผนงบประมาณ และการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ผลจากความสับสนในกลไกและบทบาทหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในการคุ้มครองเด็กของหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงปัญหาในการส่งต่อบริการ การขาดกลไกและวิธีการติดตามประเมินผลการเบิกจ่ายงบประมาณสนับสนุนเด็กและครอบครัว ประกอบกับการที่ไม่สามารถสะท้อนถึงความคุ้มค่าของการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ฐานคิดบนสิทธิเด็ก ล้วนส่งผลกระทบต่อการจัดสรรงบประมาณด้านการคุ้มครองเด็กของประเทศไทย

แม้จะนอกเหนือจากการจัดสรรงบประมาณประจำปี ยังมีกองทุนคุ้มครองเด็กและกองทุนอื่น ๆ โดยเฉพาะที่อยู่ภายใต้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่สามารถนำมาพิจารณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือเด็กและครอบครัว แต่ทั้งนี้การใช้เงินกองทุนคุ้มครองเด็กยังถูกจำกัดเฉพาะเพียงบางกิจกรรม สำหรับแหล่งทุนอื่น ๆ พบว่ายังขาดการสำรวจศักยภาพขององค์กรภาคธุรกิจ เพื่อการระดมทุนมาใช้ในการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็ก

เพื่อให้เกิดการสนับสนุนการดำเนินงานในมิติป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นองค์รวม ทั้งที่มีองค์กรภาคธุรกิจเข้ามา มีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมงานด้านเด็กและเยาวชนเป็นส่วนมาก แต่ส่วนใหญ่เน้นไปในการสนับสนุนทุน การศึกษา การสร้างโรงเรียน อุปกรณ์การศึกษาและกีฬา หรือการบริจาคเงินและอาหารให้กับสถานสงเคราะห์ ดังนั้น ควรที่จะต้องมีการสร้างความเข้าใจกับองค์กรภาคเอกชนและผู้สนับสนุนที่เกี่ยวข้อง เพื่อขยายงานด้านการ คุ้มครองเด็กให้ครอบคลุมถึงการมีนโยบายคุ้มครองเด็กในองค์กร เพื่อเป็นการสร้างมาตรการป้องกันมิให้เด็กเสี่ยงต่อ การถูกละเมิดสิทธิจากผู้ให้ทุน รวมถึงผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

๑.๕) ทุนทางสังคม หมายถึง ปัจจัยทางสังคมต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาาระบบคุ้มครองเด็ก ให้ดีขึ้น หรือปัจจัยที่ทำให้เกิดคุณค่าและมูลค่าเพิ่มต่อการผลิตหรือการพัฒนา โดย ณ ที่นี้ หมายถึงถึงเจตคติ ค่านิยม พฤติกรรม ธรรมเนียมปฏิบัติตามประเพณีและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ใส่ใจ ให้การสนับสนุนและปกป้อง คุ้มครองเด็ก

สังคมไทยมีคุณค่าทางศาสนาและวัฒนธรรม ที่สามารถนำมาเชื่อมโยงในการปกป้องคุ้มครองเด็ก และการจัดสวัสดิการให้กับเด็ก เนื่องจากเป็นสังคมแห่งความเอื้ออาทร มีคุณค่าการให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็น ฐานรากในอดีต มีจิตอาสาอยู่ในทุกระดับ แต่ทั้งนี้ยังคงต้องมีการทำงานกับค่านิยม วัฒนธรรม ความเชื่อ ประเพณี บางประการ ที่ยังคงขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการให้การปกป้องคุ้มครองเด็ก รวมถึงยังขาดการดำเนินการอย่าง จริงจังเพื่อรื้อฟื้นคุณค่าทางศาสนา ธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรม เพื่อนำมาปรับเชื่อมโยงเข้ากับโครงการ/ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา

๑.๖) ภูมิคุ้มกัน/ความสามารถในการฟื้นฟูสู่ภาวะปกติ ทักษะชีวิต การมีส่วนร่วมของเด็ก ซึ่งสนับสนุนให้เด็กสามารถปกป้องคุ้มครองตนเองและผู้อื่นได้

ในเชิงโครงสร้าง เด็กและเยาวชนมีพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นผ่านผู้แทนในสภาเด็กและ เยาวชนในระดับชาติ จังหวัด รวมถึงการขยายพื้นที่สู่ระดับอำเภอและตำบล โดยมีทั้งกรอบกฎหมาย หน่วยงาน ภาครัฐรองรับ บทบาทหน้าที่การดำเนินงานและงบประมาณสนับสนุนที่ชัดเจน แม้ในการดำเนินงานอาจจะยังขาดการ ส่งเสริมแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมที่ “คิด ทำ นำ” โดยเด็กอย่างแท้จริง เนื่องจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ยังไม่สามารถเอื้ออำนวยให้เด็กได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ปราศจากการชี้นำหรือชักจูงโดยผู้ใหญ่ รวมถึงขาดการสร้างบรรยากาศที่ทำให้เด็กรู้สึกมั่นใจ กล้าแสดงออก

นอกจากนี้ยังขาดการสร้างพื้นที่และการส่งเสริมกิจกรรมและโครงการเสริมพลังให้เด็กที่เป็น กลุ่มเป้าหมาย (เด็กที่ต้องการได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ) และกลุ่มเสี่ยงให้ได้มีโอกาสร่วมสะท้อนข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา การฟื้นฟูคืนสู่สังคม และการมีภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเอง แม้จะมีบางหน่วยงานของภาครัฐและองค์กรภาคประชาสังคม ที่เริ่มมีการให้ความสำคัญกับการเสริมพลังกับเด็ก กลุ่มเป้าหมาย โดยเปิดพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา แต่ยังมีอยู่เป็นจำนวนน้อย

๒) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

การดำเนินงานด้านการคุ้มครองเด็กต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมภายนอก ที่มีผลกระทบต่อดูแล คุ้มครองเด็ก ซึ่งมีทั้งปัจจัยที่เป็นโอกาสที่ส่งผลด้านบวกต่อการคุ้มครองเด็ก และปัจจัยที่เป็นข้อคุกคามที่มีความเป็น ไปได้ที่จะส่งผลด้านลบต่อการดูแลคุ้มครองเด็ก โดยจากการระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่ามีปัจจัย ที่เป็นโอกาสและข้อคุกคามเบื้องต้น ดังนี้

๒.๑) โอกาส

- รัฐบาลอยู่ในระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างและแผนการพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นบรรยากาศ ที่ดีในการนำเสนอการปฏิรูประบบคุ้มครองเด็ก

- มีความต้องการที่จะกำหนดนโยบายหรือยุทธศาสตร์คุ้มครองเด็กในระดับชาติ เพื่อให้เกิดทิศทางและแนวทางในการดำเนินงานคุ้มครองเด็ก ที่สามารถเชื่อมโยงการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้วยการบูรณาการแนวทางตามนโยบายระดับชาติที่มีอยู่และเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

- แนวโน้มของการบริหารราชการมุ่งเน้นการกระจายอำนาจการปกครองไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีศักยภาพในการเฝ้าระวัง ให้บริการ ส่งต่อ รวมถึงติดตาม เด็กและครอบครัวที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ มีสถาบันทางวิชาการ องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรสนับสนุนทุน องค์กรระหว่างประเทศ และสถาบันอิสระที่เข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการดำเนินงาน การศึกษาวิจัย ที่มีผลต่อการขับเคลื่อนทางยุทธศาสตร์และการสร้างนวัตกรรมในงานคุ้มครองและส่งเสริมการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัวมากขึ้นโดยเฉพาะสำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ สถาบันรามจิตติ สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน และสถาบันสื่อเด็กและเยาวชน ซึ่งส่งผลให้หลายหน่วยงานมีความตื่นตัวและตระหนักถึงภารกิจของตน และดำเนินโครงการกิจกรรมในการคุ้มครองเด็กมากขึ้น

๒.๒) ข้อคุกคาม

- นโยบายด้านสังคมมักได้รับความสนใจน้อยกว่านโยบายด้านเศรษฐกิจ ส่งผลให้หน่วยงานรับผิดชอบหรือหน่วยงานปฏิบัติ ไม่ได้ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากภาครัฐ ยกเว้นเฉพาะประเด็นปัญหาที่มีผลกระทบโดยตรงต่อสภาพทางเศรษฐกิจ มีกระแสกดดันจากสื่อมวลชน มีการผลักดันจากองค์กรภาคประชาสังคมและการเมืองทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น ประเด็นการค้ามนุษย์ ที่ปัจจุบันได้รับความสนใจจากรัฐและได้รับการกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ แต่เป็นเพียงการมองรายประเด็น ไม่ได้สะท้อนถึงภาพรวมของการคุ้มครองเด็ก

- ประเด็นปัญหาทางสังคมใหม่ ๆ เช่น สื่อออนไลน์ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาการเปลี่ยนสู่ชุมชนเมือง รวมถึงการอพยพเคลื่อนย้ายของแรงงาน ที่ล้วนส่งผลต่อสภาพครอบครัวและการดูแลคุ้มครองเด็ก โดยเฉพาะในประเด็นสื่อออนไลน์ที่เป็นรูปแบบปัญหาไม่ที่เกิดจากความก้าวหน้าในการใช้เทคโนโลยีและการพัฒนาระบบการสื่อสารที่ไร้ขีดจำกัดในโลกออนไลน์ที่มีการแพร่กระจายของข่าวสารต่างๆอย่างรวดเร็ว โดยมีสัดส่วนของผู้ใช้จำนวนมากเป็นเด็กและเยาวชน ส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีความเสี่ยงจากความรุนแรงในรูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งรวมถึงการล่อลวง/แสวงประโยชน์ออนไลน์ การรังแกผ่านโลกออนไลน์ (Cyber Bullying) ซึ่งล้วนส่งผลให้เด็กได้รับความเสียหาย อับอาย สูญเสียความมั่นใจในการอยู่ในสังคม และจำเป็นต้องมีการดำเนินงานเพื่อป้องกันและรับมือกับปัญหานี้เป็นการเฉพาะ รวมถึงการพัฒนายุทธศาสตร์สำหรับปัญหาความรุนแรงต่อเด็กในโลกออนไลน์ ที่สามารถเชื่อมโยงเข้าสู่การให้บริการของระบบคุ้มครองเด็กในภาพรวมได้อย่างต่อเนื่องเหมาะสมต่อไป

ภาคผนวก ค

คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

องค์ประกอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	ประธานกรรมการ
๒. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	รองประธานกรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๖. อัยการสูงสุด	กรรมการ
๗. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๘. อธิบดีกรมการปกครอง	กรรมการ
๙. อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	กรรมการ
๑๐. อธิบดีกรมสุขภาพจิต	กรรมการ
๑๑. อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง	กรรมการ
๑๒. อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน	กรรมการ
๑๓. ศาสตราจารย์ระพีพรรณ คำหอม	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๔. รองศาสตราจารย์อภิญญา เวชยชัย	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๕. นายนคร ตั้งคะพิภพ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๖. ศาสตราจารย์สมพงษ์ จิตระดับ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๗. แพทย์หญิงปรีชวัน จันทร์ศิริ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมบัติ ตาปัญญา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๙. นายสาโรช นักเบทร์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๐. นางสาววาสนา แก้วพรัตน์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๑. ศาสตราจารย์อลิสรา วัชรสินธุ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๒. ศาสตราจารย์ชนิกา ตู้จินดา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๓. นายชินชัย ชี้เจริญ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๔. นายแพทย์พรเพชร ปัญจปิยะกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๕. รองอธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน
ที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนมอบหมาย	กรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

- มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ดังนี้
- ๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณ และมาตรการในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก
 - ๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงและระเบียบ
 - ๓) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจัดหาประโยชน์ของกองทุน
 - ๔) วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๔๗
 - ๕) วางหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่
 - ๖) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา การสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู สถานพินิจหรือสถานที่ ใดๆ เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กทั้งของรัฐและเอกชน
 - ๗) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด รวมทั้งให้คำแนะนำในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กในกรุงเทพมหานครและระดับจังหวัด
 - ๘) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก

ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนหน่วยงานจาก “สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.)” เป็น “กรมกิจการเด็กและเยาวชน (ดย.)”

สำเนา

คำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

ที่ ๑ / ๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็ก

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับภารกิจการดำเนินงานด้านเด็ก ตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งใช้บังคับเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติที่ ๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็ก

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็ก โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๒.๑ องค์ประกอบ

๒.๑.๑	นายสรรพลสิทธิ์ คุมพ์ประพันธ์	ประธานอนุกรรมการ
๒.๑.๒	รองอธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน ที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนมอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๒.๑.๓	ผู้อำนวยการกองคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมกิจการเด็กและเยาวชน	อนุกรรมการ
๒.๑.๔	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมกิจการเด็กและเยาวชน	อนุกรรมการ
๒.๑.๕	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
๒.๑.๖	ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	อนุกรรมการ
๒.๑.๗	ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม	อนุกรรมการ
๒.๑.๘	ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๒.๑.๙	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๐	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๑	ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๒	ผู้แทนการการปกครอง	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๓	ผู้แทนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๔	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๕	ผู้แทนกรมอนามัย	อนุกรรมการ

๒.๑.๑๖	ผู้แทนศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๗	ผู้แทนสำนักงานบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๘	ประธานสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๙	ผู้แทนสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒.๑.๒๐	ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒.๑.๒๑	ผู้แทนองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ ประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒.๑.๒๒	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปนัดดา ชำนาญสุข	อนุกรรมการ
๒.๑.๒๓	นางสาวภาณีชชา ชมชื่นจิตต์	อนุกรรมการ
๒.๑.๒๔	นางสาวกฤษา ศรีวิลาส	อนุกรรมการ
๒.๑.๒๕	นางสาววาสนา เก้านพรัตน์	อนุกรรมการ
๒.๑.๒๖	นางสีน้อย เกษมสันต์ ณ อยุธยา	อนุกรรมการ
๒.๑.๒๗	หม่อมราชวงศ์สุพินดา จักรพันธ์	อนุกรรมการ
๒.๑.๒๘	เจ้าหน้าที่กรมกิจการเด็กและเยาวชน ที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนมอบหมาย	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๒.๑.๒๙	เจ้าหน้าที่กรมกิจการเด็กและเยาวชน ที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนมอบหมาย จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ อำนาจหน้าที่

๒.๒.๑ พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการในการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก รวมทั้งส่งเสริมความประพฤติเด็ก ในระดับประเทศ จังหวัด อำเภอ ตำบล และชุมชน

๒.๒.๒ บริหารจัดการระบบข้อมูลการคุ้มครองเด็กในประเทศไทย

๒.๒.๓ กำหนดรูปแบบ และวิธีการดำเนินงานเพื่อการปกป้องคุ้มครองข้อมูลส่วนตัวของเด็กบนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๒.๔ กำหนดให้มีศูนย์ประสานงานพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสงเคราะห์เด็กและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กในระดับชาติและระดับจังหวัด เพื่อเป็นหน่วยประสานการช่วยเหลือ โดยมีฐานข้อมูลพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ ที่เป็นปัจจุบันรวมทั้งสนับสนุนให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คำปรึกษาแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ฯ

๒.๒.๕ รายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

๒.๒.๖ ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลตำรวจเอก อุดลย์ แสงสิงแก้ว

(อุดลย์ แสงสิงแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ประธานกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

สำเนา

คำสั่งกรมกิจการเด็กและเยาวชน

ที่ ๑ / ๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ฉบับสมบูรณ์

กรมกิจการเด็กและเยาวชน มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบาย แนวทาง เสริมสร้างมาตรการและกลไกในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน และการส่งเสริมสวัสดิการเด็กและครอบครัว ประกอบกับมติคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็ก ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ มอบหมายให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำรายละเอียดตัวชี้วัดและวางแผนปฏิบัติการประกอบร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และเสนอให้คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กพิจารณาต่อไป

เพื่อให้การจัดทำร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และวางแผนปฏิบัติการประกอบยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ฉบับสมบูรณ์ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองอธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน
ที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน
มอบหมายให้กำกับดูแลกองคุ้มครองเด็กและเยาวชน	ประธานคณะกรรมการ
๑.๒	ผู้อำนวยการกองคุ้มครองเด็กและเยาวชน
กรมกิจการเด็กและเยาวชน	รองประธานคณะกรรมการ
๑.๓	ผู้แทนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	คณะกรรมการ
๑.๔	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	
๑.๕	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนา
การจัดการศึกษาท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	คณะกรรมการ
๑.๖	ผู้แทนสำนักงานบริหารการสาธารณสุข
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	คณะกรรมการ
๑.๗	ผู้แทนศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะกรรมการ
๑.๘	ผู้แทนองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ ประเทศไทย	คณะกรรมการ
๑.๙	นางสาวภาณีชชา ชมชื่นจิตต์	คณะกรรมการ
๑.๑๐	นางสาวภูษา ศรีวิลาศ	คณะกรรมการ

- ๑.๑๑ นางสาวรี สวงโฑ คณะทำงาน
๑.๑๒ นางเธียรทอง ประสานพานิช คณะทำงานและเลขานุการ
๑.๑๓ นางวาสนา ทองสม คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๒. อำนาจหน้าที่
- ๒.๑ ทบทวน และแก้ไขร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และ
ร่างแผนปฏิบัติการประกอบยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด
- ๒.๒ จัดทำร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และร่างแผน
ปฏิบัติการประกอบยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ให้เป็นฉบับสมบูรณ์
- ๒.๓ รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็ก
- ๒.๔ ดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
- สั่ง ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐

วิทัศน์ เตชะบุญ
(นายวิทัศน์ เตชะบุญ)
อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน

ภาคผนวก ง
สำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๓๗๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พม ๐๓๐๔/๘๐๒๘
ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ไปเพื่อดำเนินการ
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน
กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณา
ของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบในหลักการร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน
กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงาน ก.พ. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์เสนอ

๒. ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็น
ของกระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้าย
ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

ณัฐฎาจารย์ อนันตศิลป์

(นางณัฐฎาจารย์ อนันตศิลป์)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๓ (สุกัญญา) ๑๕๓๒ (ชัยพล)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล)๒๕๓๖๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน รัฐ-กต., ยธ., มท., รง., ศธ., สธ., เลขา-สศช., สคก., ผบ.ตร.

อ้างถึง บัญชีหนังสือที่อ้างถึง

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย
ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบในหลักการร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน
กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงาน ก.พ. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์เสนอ

๒. ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็น
ของกระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ณัฐฎาจารย์ อนันตศิลป์

(นางณัฐฎาจารย์ อนันตศิลป์)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๓ (สุกัญญา) ๑๕๓๒ (ชัยพล)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๕๔๖ www.soc.go.th

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล)๒๕๖๑๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน รัฐ-กก., อก., เลขา-ก.พ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ด้วยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้เสนอเรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ไปเพื่อดำเนินการ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบในหลักการร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงาน ก.พ. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ

๒. ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ณัฐจักรี อนันตศิลป์

(นางณัฐจักรี อนันตศิลป์)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๘๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๓ (สุกัญญา) ๑๕๓๒ (ชัยพล)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๑/ ๓๙ ๙๐

สำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กทม. ๑๐๑๐๐

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๒๔๗๓

ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานด้านการคุ้มครองเด็กแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน รวมทั้งมีกลไกในการขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบซึ่งจะทำให้เด็กได้รับการปกป้องคุ้มครอง และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี ตลอดจนมีสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรต่อการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตสังคม ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทั้งนี้ ในขั้นของการขับเคลื่อนการดำเนินงานควรบูรณาการร่วมกับงานด้านการคุ้มครองเด็กที่อยู่ภายใต้ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เพื่อให้การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และนำไปสู่การใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ปรเมธี วิมลศิริ

(นายปรเมธี วิมลศิริ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาทางสังคม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๓๔๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๘๒๗

E-mail : worawan@nesdb.go.th

ด่วนที่สุด

สำเนา

ที่ มท ๐๒๑๑.๓/๒๒๗๐

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๒๔๗๓
ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอความเห็นเกี่ยวกับ
เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์เสนอ ความละเอียดตามที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นด้วยในหลักการร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งจะเป็แนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาในการ
คุ้มครองเด็กให้เกิดความยั่งยืน ครอบคลุมทุกปัญหา และเกิดผลเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ตามที่เสนอให้กระทรวงมหาดไทยจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการของจังหวัด ท้องถิ่น
พร้อมทั้งจัดตั้งงบประมาณในการดำเนินงาน นั้น กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นว่าร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครอง
เด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เป็นยุทธศาสตร์หลักในการดำเนินการด้านการคุ้มครองเด็กของประเทศ
ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งจังหวัดจะต้องยึดถือเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
ดังนั้น จึงไม่ควรกำหนดให้จัดทำยุทธศาสตร์ระดับจังหวัดขึ้นอีก ทั้งนี้ จังหวัดสามารถนำยุทธศาสตร์ไปสู่การ
ปฏิบัติโดยจัดทำแผนปฏิบัติการของจังหวัด โดยอาศัยกลไกการขับเคลื่อนในระดับจังหวัดคือคณะกรรมการ
คุ้มครองเด็กจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน และพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒. เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความหลากหลายในรูปแบบ ชีตความสามารถ และ
สถานะทางการเงินการคลัง ดังนั้น การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น
หน่วยงานรับผิดชอบ จึงควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคทั้งในด้านงบประมาณ
บุคลากร องค์ความรู้ และการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีมาตรฐาน
และมีประสิทธิภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและแผน
โทร. ๐ ๒๒๒๓ ๕๒๔๔

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๑๒๒๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๒๔๗๓
ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เป็นยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแบบองค์รวม ซึ่งได้นำหลักการและบทบัญญัติของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ การศึกษาสถานการณ์และสภาพปัญหาการคุ้มครองเด็กของประเทศไทย และมาตรฐานสากลมาพิจารณาประกอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยมีความสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. ๑๙๘๙ และมีความสอดคล้องกับร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ซึ่งมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองเด็ก คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพคน และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม รวมทั้งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในสังคมเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน และแผนปฏิบัติการภูมิภาคอาเซียนว่าด้วยการจัดความรุนแรงต่อเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ กรณีดังกล่าวจึงเป็นเรื่องในทางนโยบายที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเห็นชอบได้ตามที่เห็นสมควร

อย่างไรก็ดี โดยที่มาตรา ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้มีกฎหมายยุทธศาสตร์ชาติซึ่งกำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศ เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน ดังนั้น เมื่อกฎหมายยุทธศาสตร์ชาติมีผลใช้บังคับ สมควรที่จะให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาปรับปรุงยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ให้สอดคล้องกับกฎหมายยุทธศาสตร์ชาติแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นิพนธ์ ะกิมิ

(นายนิพนธ์ ะกิมิ)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายสวัสดิการ
ฝ่ายกฎหมายสวัสดิการสังคม
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๔๓๐ (นายจำนงค์ฯ)
โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๒
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th